

α + α 2-

ΡΑΨΩΔΙΑ Γ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ

ΜΕΤΑ ΣΧΟΛΙΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ

J. LA ROCHE

ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΥΠΟ

Α. Σ. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ

ΤΟΜΟΣ Α' — ΤΕΥΧΟΣ Δ'

ΠΕΡΙΕΧΟΝ ΤΗΝ ΡΑΨΩΔΙΑΝ Γ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ

ΟΔΟΣ ΔΕΚΑ ΣΤΟΑ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΥ

1893

ΙΛΙΑΔΟΣ Γ.

“Ορκοι. Τειχοσκοπία. Ἀλεξάνδρου καὶ Μενελάου μονομαχία.

Αὐτὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν ἄμ' ἡγεμόνεσιν ἕκαστοι,
 Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τ' ἴσαν ὄρνιθες ὥς,
 ἥντε περ κλαγγῇ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρό,
 αἶ τ' ἐπεὶ οἷν χειμῶνα φύγον καὶ ἀθέσφατον ὄμβρον,
 5 κλαγγῇ ταί γε πέτονται ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων

|| Κατὰ τοὺς ἐν Β λόγους τοῦ Διὸς περιμένομεν γενικὴν μάχην· καὶ ὁμῶς πρῶτον γίνεται μεταξὺ Μενελάου καὶ Πάριδος μονομαχία σκοπόν ἔχουσα τὸ τέλος τοῦ πολέμου.

4—75. Πλησιάζουσιν οἱ δύο στρατοί. Ὁ Πάρις ὑποχωρεῖ πρὸ τοῦ Μενελάου, ὑβρίζομενος δ' ὑπὸ τοῦ Ἑκτορος διὰ τοῦτο δηλοῦν, ὅτι εἶναι πρόθυμος τὰ μονομαχίῃ πρὸς τὸν Μενέλαον.

1. || Ὁ στίχος συνεχίζει τὰ ἐν Β 476 καὶ 815.—ἕκαστοι] τὰ καθ' ἑκάστα στρατιωτικὰ τμήματα τῶν δύο στρατῶν.

2. κλαγγῇ] μὲ κραυγὴν, εἰς τοῦτο προστίθεται πρὸς ἐπίτασιν τὸ συνώνυμον ἐνοπῇ. || ὁ ἐκ τοῦ ἐνέπω.—Καὶ ἀλλαγῇ ὁ Ὅμηρος παριστάνει τοὺς Τρῶας ἵττον πεπολιτισμένους· ἐν Δ 429 οἱ Ἕλληνες προβαίνουσιν εἰς μάχην ἐν σιγῇ, οἱ δὲ Τρῶες μὲ κραυγὰς ὥς πρόβατα, καὶ ἐν Η 425 οἱ μὲν Ἕλληνες καταλυπημένοι θάπτουσι τοὺς νεκροὺς αὐτῶν, τῶν Τρῶων ὁμῶς τοὺς κλυθμούς περιστέλλει ὁ Πρίαμος.—ἴσαν] τοῦ εἶμι.

3. || ἥτε περ] ὅπως ἀκριβῶς, εἰ—
 Α. Σ. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΙΛΙΑΣ)

ναὶ περαιτέρω ἀνάπτυξις τοῦ ὄρνιθες ὥς.—οὐρανόθι πρό] πρὸ τοῦ οὐρανοῦ τ. ἔ. εἰς τὸν ἀέρα, || εἰς τὸν οὐρανὸν ἔμπροστά. ὥς πρὸς τὸν θεατὴν ὁ οὐρανὸς εἶναι ὀπισθεν τῶν εἰς τὰ ὕψη ἵπταμένων γεράνων.

4. || φύγον] οἱ γέραννοι ὥς ἀποδημητικὰ πτηνὰ προσεγγίζοντες τοῦ χειμῶνος φεύγουσι πρὸς μεσημβρίαν.— || ἀθέσφατος] ἀ καὶ θέσφατος (ἐκ τοῦ θεὸς καὶ ψημί = θεόρρητος) = ὁ μὴδ' ὑπὸ τοῦ θεοῦ λεγόμενος, ἄρα ἀνέκφρατος, ἄπειρος.— || ὄμβρος] βροχὴ, λατ. imber.

5. || ταί γε] εἶναι ἐπανάληψις τοῦ ὑποκειμ. αἶτε 4 || παρ' Ὁμ. εἶναι θηλυκὸν ἢ γέραννος, παρὰ τοῖς ἑπειτα καὶ ἀρσενικόν. — ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων] ἐννοητέον ἐνταῦθα τὴν μεσημβρίαν διότι οἱ Πυγμαῖοι ἐπιστεύοντο κατοικοῦντες ἐν τῇ μεσημβρινῇ Αἰγύπτῳ ἢ ἐν ταῖς Ἰνδίαις.

|| Τοὺς ἐφ' ἑαυτὰς φοβερὰ μικροὺς. Ἐπειδὴ οἱ γέραννοι ἐσκάλιζον τὰ σπαρτά αὐτῶν, ἐπολέμουν πρὸς αὐτούς. Ἡ νεωτέρα φαντασία ἐπλάσεν ὁμοίως τοὺς Λιλιπουτίους. Ἡ λέξις εἶναι ἐκ τοῦ πυγμῇ ἐσχη-

ἀνδράσι Πυγμαίοισι φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι
 ἡέραι δ' ἄρα ταί γε κακὴν ἔριδα προφέρονται·
 οἱ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ μένεα πνείοντες Ἀχαιοὶ
 ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισιν.

- 10 εὖτ' ὄρεος κορυφῇσι Νότος κατέχευεν ὀμίχλην,
 ποιμέσιν οὐ τι φίλην, κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω,
 τόσσον τίς τ' ἐπιλεύσσει, ὅσον τ' ἐπὶ λαῶν ἦσιν·
 ὥς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ κονίσσαλος ὄρνυτ' ἀελλῆς
 ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο,
 15 οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
 Τρῶσιν μὲν προμύχιζεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς

ματισμένη. πρβλ. τὴν παρ' ἡμῖν περὶ
 τῶν μικροσώμων φράσιν «εἶναι ἕνας
 γρόθος».

6. Εἰς τὸ Πυγμαίοισι προστετέθη
 τὸ ἀνδράσι δι' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ
 πτηνά.

7. ἡέραι] κατὰ τὰ χαράγματα,
 τὸ πρῶτον λυκάφως, Α 497. — ||
 κακὴν] ὀλεθρίαν τοῖς Πυγμαίοις.—
 ἔριδα προφέρονται] ἀρχίζουσι τὸν ἀ-
 γῶνα, || κυρίως = φέρουσι ἐμπροστά,
 παρουσιάζουσι, ἐπομ. = ἀρχίζουσι τὴν
 μάχην.

8. οἱ δ' ἄρ'] ἀντιτίθεται πρὸς τὸ
 ἐν 2 Τρῶες μὲν.—μένεα πνείοντες]
 μετ' ἐμφάσεως ἀντιτίθεται πρὸς τὸ
 ἴσαν κλαγῇ. διότι ὁ δειλὸς φωνάζει
 τόσῳ περισσότερον ὅσῳ ὀλιγώτερον
 θάρρος ἔχει.

9. ἐν θυμῷ] ἐνδομύχως, σθεα-
 ρῶς, ἂν καὶ δὲν ἐξεδήλουν αὐτὸ διὰ
 φωνῶν. Οὕτω δι' ὀλίγων μὲν, ἀλλὰ
 λίαν ἐπιτυχῶς χαρακτηρίζει τὸ Ὅμ.
 τὴν πρὸ τῆς μάχης διάθεσιν τῶν Ἀ-
 χαιῶν. || καὶ τὸ ἐν θυμῷ μετ' ἐμφά-
 σεως λέγεται καὶ ἀντίθεσιν ἀποτε-
 λεῖ πρὸς τὸ θυροβῶδες τῶν Τρῶων.

10. 4] εὖτε] συνήθως εἶναι χρο-
 νικόν, ἐδῶ καὶ Τ 386 ἔστιν παραβό-
 λικόν, ὅπως τὸ ἤντε. = καλῶς. — κα-
 τέχευεν] γυναικὸς ἀόριστος ἐν πα-
 ραβόλῃ, ὅπως 23, 33, Δ 275, 279

κλπ. Ἡ ἔννοια: ὁ Νότος καλύπτει
 τὰς κορυφὰς μὲ ὀμίχλην.

11. οὐ τι φίλην] διότι δὲν δύ-
 νανται νὰ βλέπωσι τὸ ποίμνιον. ||
 σχῆμα λιτότητος, = λίαν μισητὴν.
 — νυκτὸς ἀμείνω] διότι τὴν νύκτα
 τὰ πρόβατα κλείονται εἰς τὴν μάν-
 δρα καὶ δὲν κινδυνεύουσι, ἐνῶ τὴν
 ἡμέραν βόσκουσιν ἔξω καὶ ἐπερχο-
 μένης τῆς ὀμίχλης εἶναι ἐκτεθει-
 μένα εἰς τὸν κλέπτῃ. πρβλ. ἀδ λυ-
 κος ὅς τὴν ἀνεμοζάλη χαίρεται.

12. τόσσον ἐπιλεύσσει = βλέπει
 τόσον μακράν.—ὅσον τ' ἐπὶ = ἐφ' ὅ-
 σον τε. Εἰς ἀμφοτέρω ἢ ἐπὶ μετὰ
 τῆς αἰτιατικῆς δηλοῖ τὴν ὑπὲρ τινα
 χώρον ἔκτασιν, Β 646, 665 κ.ά.

13. κονίσσαλος ἀελλῆς] πυκνὸς
 κορνιαχτός. || ἀελλῆς ἐκ τοῦ ἀθροί-
 στικοῦ α καὶ τῆς ῥ. Feil τοῦ εἰλέω,
 = συμπετυκνωμένος.

14 = Β 785. || διαπρήσσω ἰωνικῶς,
 ἀντὶ διαπράσσω = φέρω εἰς πέρας,
 τελειώνω, διανύω.

15. || σχεδὸν] ἀνήκει εἰς τὸ ἦσαν,
 τὸ ἐπ' ἀλλήλοισιν εἰς τὸ ἰόντες.—
 ἐπὶ] μετὰ δοτικῆς δηλοῖ ἐνταῦθα
 ἐχθρικὴν πρόθεσιν.

16. Τρῶσιν] μεταξύ τῶν Τρῶων.
 — || προμύχιζεν] ἔκρινε τὸν πρό-
 μαχον, οὐχὶ ἐξ ἀνδρείας, ἀλλ' ἐξ ἐ-
 λκρόφουτος, ἧς πρότυπον εἶναι κα-

παρδαλέην ὥμοισιν ἔχων καὶ καμπύλα τόξα
καὶ ξίφος· αὐτὰρ ὁ δοῦρε δῶν κεκορυθμένα χαλκῷ
πάλλων Ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους
20 ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δνιοτῆτι.

τὸν δ' ὥς οὖν ἐνόησεν ἀρτίφιλος Μενέλαος
ἐρχόμενον προπάροιθεν ὀμίλου μακρὰ βιδῶντα,
ὥς τε λέων ἐχάρη μεγάλῳ ἐπὶ σῶματι κύρσας,

θ' Ὅμηρον.—θεοειδής] οὕτω λέγεται διὰ τὴν ὠραιότητα.

17. παρδαλέην] ἐπειδὴ ὡς ἐλαφρὸς στρατιώτης δὲν ἐφόρει ὄπλισμόν, ἔχει περὶ τοὺς ὤμους δέρμα θηρίου (ὅρ. Β 42). Ὀπλισμὸν ὁ Πάρις βαρὺν φορεῖ κατωτέρω 328. Ἐν Ζ 321 συγυρίζει ἐν τοῖς ἀνακτόροις ἀσπίδα καὶ θώρακα, μὲ τὰ ὅποια ἀπέρχεται ἔπειτα εἰς μάχην (Ζ 504). Ἐν Θ 81, Α 369, Ν 662 ἔχει πάλιν τόξα, ἐν δὲ Ο 341 δόρυ.

18. || ε] ἐπαναλαμβάνει τὸ ὑποκείμενον.—δοῦρε δῶν] ὅρ. 338. Τὰ δύο δόρατα δὲν ἀρμολύουσιν εἰς τὸν ἄλλον ὀπλισμὸν τοῦ Πάριδος. Ὁ Ἀρίσταρχος καὶ τοὺς ἐπομένους δύο στίχους ἐθεώρει παρεισάκτους, διότι ὁ Πάρις δὲν ἠδύνατο, ὅπως ἦτο ὀπλισμένος νὰ προκαλῇ εἰς μονομαχίαν.—κεκορυθμένα] κυρίως=περικεφαλαιωμένα, δηλ. μὲ χαλκῇν αἰχμὴν ἐφωδιασμένα.—περὶ τοῦ πληθυντικοῦ (κεκορυθμένα) μετὰ τὸν διῶκδν (δοῦρε) ὅρ. Ν 435.

19. || προκαλίζετο] διὰ τῆς προκλητικῆς καὶ αὐθάδους στάσεώς του, οὐχὶ διὰ λόγων, πρβλ. 22. Διὰ τούτων ἀναπτύσσεται τὸ προμάχισεν, Πάρις καὶ Μενέλαος ἦσαν ἡ ἀρχὴ τῶν πολέμων, διὸ καὶ πρῶτους ἐμφανίζει ὁ ποιητής, ὅστις διὰ τῆς ἀντιθέσεως τῶν χαρακτήρων των λαμπρότατα περιγράφει αὐτοὺς — πάστας ἀρίστους] τοῦτο ἰσχυρὰν ἀντίθεσιν ἀποτελεῖ πρὸς τὴν συγῆν αὐτοῦ ἐνώπιον μόνου τοῦ Μενελάου,

ὅστις εἶναι μὲν ἄνδρεῖος, ἀλλ' ὄχι καὶ ἐξοχότης, ἐν δὲ Ρ 588 λέγεται «μαλθακὸς αἰχμητής».

20. ἀντίβιον] λέγεται μόνον περὶ τῆς ἐκ τοῦ συστάδην μάχης. — || δηῖος=πολέμιος, διηοτῆς = μάχη.

21. || δε] ἀπόδοσις τοῦ μὲν (16).

22. βιδῶντα]=βαδίζοντα μὲ μακρά, ἀνοικτὰ βήματα. ἐθεωρεῖτο δὲ τοῦτο σημεῖον θάρρους, πρβλ. Η 213, Ν 809. (|| προσδιορίζει τροπικῶς τὸ ἐρχόμενον. Ἐνταῦθα εἶναι ἀποτέλεσμα προσπεποιημένου θάρρους). βιδῶντα ἔχουν ὅλα τὰ χειρόγραφα. καὶ ὅμως πολλοὶ ἐκδίδονται γράφουν βιδάντα νομίζοντες, ὅτι οὕτως ἔγραψεν ὁ Ἀρίσταρχος. ἀλλ' οὕτως καὶ ἐν Ο 307 ἔγραφε βιδῶν, τοῦναντίον δὲ ἐν Η 213 βιδάς καὶ Ν 371 βιδάντα. λοιπὸν ἐδέχετο δύο τύπους, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξέλεγε κατὰ τὰ χειρόγραφα, τὰ ὅποια εἶχε.

23. Ἡ ἀπόδοσις ἀρχίζει μὲ παραβολήν, ἀλλ' ἡ κυρίως ἀπόδοσις εἶναι ἐν 27.—|| ὁ γνωμικὸς ἄορ. ἐχάρη εἶναι τὸ σημεῖον τῆς παραβολῆς.—ἐπι-κύρσας] ἐπιτυχῶν || εἶναι ἄορ. τοῦ ἐπικυρέω. Γραμμ. § 14, α.—οὐδέποτε ὁ Ὅμηρος ἔχει τὴν λέξιν σῶμα ἐπὶ ζώντων. ἀλλ' ὁ λέων δὲν τρώγει θνησιμαῖα. διὸ παραδεχόμεθα θηρίον ἄρτι φονευθὲν ὑπὸ κυνηγῶν. τοῦτο δ' ὑποδηλοῦσι καὶ τὰ κύνες καὶ αἰζῆοι.—|| ὁ τεχνικώτατος δακτυλικὸς ρυθμὸς τοῦ στίχου ἐκφράζει τὴν χαρμώσυνον ἐκπληξιν τοῦ πειναλέου θηρίου.

- εὐρών ἢ ἔλαφον κεραδὸν ἢ ἄγριον αἶγα,
 25 πεινάων μάλα γάρ τε κατεσθίει, εἴ περ ἂν αὐτὸν
 σεύωνται ταχέες τε κύνες θαλεροί τ' αἰζινοί
 ὥς ἐχάρη Μενέλαος Ἀλέξανδρον θεοειδέα
 ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν φάτο γὰρ τίσεσθαι ἀλείτνη
 αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμᾶζε
 30 τὸν δ' ὥς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
 ἐν προμάχοισι φανέντα, κατεπλήγην φίλον ἦτορ
 ἄψ δ' ἐτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.
 ὥς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν παλίνορσος ἀπέστη
 οὔρεος ἐν βήσσης, ὑπὸ τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα,
 35 ἄψ δ' ἀνεχώρησεν, ὥχρος τέ μιν εἶλε παρειάς,
 ὥς αὖτις καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων ἀγερώχων

24. || εὐρών] σαφηνίζει τὸ ἐπικύρσας. — ἄγριον αἶγα] ἄγρια αἶξ, αἶγαγρος. ἐν ε 155 καλοῦνται «αἶγες ὄρεσκόφωι».

25. || πεινάων] ἡ θέσις λίαν ἐξαίρει αὐτὸ ὥς σπουδαῖον μέρος τῆς παραβολῆς. — μάλα] ἐνταῦθα = ἀπλήστως, λαιμάρως. — εἴ περ ἂν] μὲ ὑποτ. (ὅπως E 224, 232, κ. ἄ.) καὶ μὲ ἐκτ. (ὅπως B 123, 597 κ. ἄ.).

26. θαλεροί τ' αἰζινοί] κυνηγοί

27. θεοειδέα] συνίζησιν πάσχει τὸ εα.

28. φάτο] εἶπε μέσα του, ἐνόμισεν, ἐπίστευσεν. Ἐλαβεν ἀπαρέμφ. μέλλοντος, ὅπως B 37. Ἄλλοι γράφουσι τίσασθαι κατὰ τὰ πλείστα τῶν χειρογράφων. Ἀλλ' ὅρ. 98, 366. — ἀλείτνη] = κακοῦργον. ἐκ τοῦ ἀλεῖν = ἁμαρτεῖν.

29. || ὄχεα] ἐκ ῥ. Fex, ἥτις εὐρίσκεται καὶ εἰς τὸ λατινικόν veh-o. Μόνον κατὰ πληθ. ἀπαντᾷ, διότι ἐκ πολλῶν μερῶν σύγκειται. — ἄλτο] ὁρ. τοῦ ἄλλομαι. Γραμμ. § 14, γ. — || χαμᾶζε] ὅπως καὶ ὁ Πάρις ἦτο (22).

31. || κατεπλήγην] ἦν βέβαια δειλὸς ὁ Πάρις, ἀλλὰ καὶ ἡ συνείδησις ἔτυπεν αὐτόν· διὸ ἐπὶ τῇ θέα τοῦ Μενελάου τᾶχασε. — φίλον ἦτορ]

προσδιορισμὸς ἀναφορᾶς συχνὸς εἰς τὰ ψυχικοῦ πάθους ῥήματα. ὅρ. A 44.

32. || ἀλεείνω] μόνον ἐνεστ. καὶ παρτ. — ἀποφεύγω. ὑπάρχει καὶ τύπος ἀλέομαι.

33. || ὥς δ' ὅτε] δὲν ἔχει ἀπόδοσιν τὸ ὅτε, = καθὼς καμμὶά φορά. — τίς τε] πάντοτε συνανήκουσι, = κανεῖς — εἰ δράκοντα] Γραμμ. § 25, γ'. — παλίνορσος] ὀπίσω. τὸ ἐπίθετον κεῖται ἀντ' ἐπιρρήμ., ὅπως ἀντίος. ἐναντίος, ἀσπάσιος καὶ μέγας ἀριθμὸς ἐπιθέτων χρόνον ἢ τάξιν δηλούντων. || ἐκ τοῦ πάλιν καὶ ὀρνυμι, = εἶναι γνωμικὸς ὁρ., ὅστις τίθεται εἰς γενικὰς γνώμας, ἐπομ. καὶ εἰς παραβολὰς.

34. ὑπὸ] ἐπύρρημμα = κάτω. Οὕτω συχνὰ κεῖται E 506. πρὸβλ. «ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν». — || γυῖα] εἶναι τὰ μέλη τοῦ σώματος τὰ κινούμενα, χεῖρες, πόδες, γόνατα. Ἀεὶ κατὰ πληθυντικόν.

35. ἄψ δ'] συνήθως γράφουσιν ἄψ τ'. || ἄψ ἀνεχώρησεν] ἐπαναλαμβάνει ἐπιτείνον τὸ παλίνορσος ἀπέστη. — μιν-παρειάς] αἰτιατ. ὁλοῦ καὶ μέρους.

36. αὖτις ἔδυ] ὑπεχώρησε || πίσω ἐχώθηκεν, ἐκρύφθη. — καθ' ὅ-

δείσας Ἀτρεὺς υἱὸν Ἀλέξανδρος θεοειδής.

τὸν δ' Ἐκτωρ νείκεσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσιν·

†, Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανές, ἡπεροπευτά,

40 αἰθ' ὄφελες ἄγονός τ' ἔμεναι ἀγαμός τ' ἀπολέσθαι.

καί κε τὸ βουλοῖμην, καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν,

ἢ οὕτω λῶδην τ' ἔμεναι καὶ ὑπόψιον ἄλλων

ἢ που καγχαλώωσι κάρη κομόωντες Ἀχαιοὶ

φάντες ἀριστῆα πρόμον ἔμμεναι, οὐνεκα καλὸν

μιλον] εἰς τὸν ὄχλον, μεταξὺ τοῦ πλήθους. — ἀγερῶων] ὅρ. B 654.

38. || αἰσχροῖς] εἶναι ἐνεργ.—μέ ὕβριστικά, κατασχύνοντα.

39. Δύσπαρις] δυστυχίων πρόξενος Πάρις. Εἶναι εἶδος ὀξύωρου, ὅπως ψ 97 «μητὲρ δύσμητερ.» σ 73 «Ἴρος Ἀϊρος». || τὸ δυσ συχνά σημαίνει δυστυχίαν. Μόνα δὲ τὰ Δύσπαρις καὶ Δυσσέλεα (Εὐρ. Ὀρ. 1349) ὑπάρχουσιν ὡς παραδείγματα συνθέσεως κυρίου ὀνόματος μετὰ τοῦ δυσ. Τούτων ἡ σύνθεσις καὶ ἡ σημασία εἶναι ὁμοία πρὸς τὴν τῶν ἡμετέρων: κακογυναῖκα ἢ παλhogυναῖκα, Παλhogώστα, Κακογώστα, Παλhogμαρία.— || εἶδος ἄριστε] ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν πρὸς τὸ Δύσπαρι, καὶ τὴν ἐν τούτῳ κακίαν ἐξαίρει· διότι τὸ κάλλος τοῦ σώματος, ἂν συμβαδίζῃ μὲ τὸ κάλλος τῆς ψυχῆς, εἶναι τι ζηλευτόν, ἂν δὲ μή, τότε εἶναι ὀνειδος.

40. || αἰθε] ἐπικῶς ἀντὶ τοῦ εἶθε. — ἄγονος] ὁ ἄνευ γόνων. ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Πάρις δὲν εἶχε τέκνα, καλλίτερον εἶναι νὰ τὸ λάβωμεν μὲ παθητικὴν σημασίαν: εἶθε νὰ ἴσσο ἀγέννητος, νὰ μὴ γεννᾶσο.

41. κε δουλοῖμην] ἤθελον προτιμήσῃ. || ἡ πρᾶξις παρίσταται ὡς δυνατή: εἰ τις αἵρεσίν μοι δοῖη, εἰ μοι ἐξεῖλη βουλοῖμην κεν, = ἂν ἤθελέ τις μ' ἐρωτήσῃ, ἂν ἤθελεν εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου ἤθελον προτιμήσῃ. Τὸ δὲ ἦεν κεν εἶναι ἀπραγ-

ματοποίητον τοῦ παρόντος: ἂν δὲν ἐγεννᾶσο ἢ δὲν ἐνυμφεύσο θὰ ἦτο δι' ἡμᾶς καλλίτερα· ἀλλ' ἐγεννήθης καὶ ἐνυμφεύθης, ὥστε τὸ κέρδος ἀπώλετο. Τίθεται μὲν ἐνίστη παρ' Ὀμήρῳ εὐκτική μετὰ τοῦ κεν ἀντὶ ἱστορικοῦ τῆς ὀριστικῆς μετὰ τοῦ κεν (E 311), ἀλλ' ἐνταῦθα ἀδύνατον νὰ γείνῃ ἐναλλαγὴ ἐγκλίσεων· διότι τὸ δουλοῖμην κεν σημαίνει: θὰ προετίμων, ἄρα δὲν προτιμῶ (ὅπερ ἄτοπον)· διότι ἐπὶ ὑποθέσεων τοῦ τετάρτου εἰδους τὸ ἀντίθετον ἀληθεύει.— || κέρδιον] συγκριτικὸν ἐξ οὐσιαστ. κέρδος.

42. λῶδην] κεῖται ἀντὶ συγκεκριμένου: ἀντικείμενον ὀνειδούς, ἀτιμίας.— ὑπόψιος] κυρίως εἶναι ὁ κάτωθεν βλεπόμενος, τ. ἔ. μισητός, ἀποτρόπαιος.— ἄλλων] ἐπίθετα σύνθετα ἐκ ῥηματικῆς ῥίζης καὶ ἐκ τινος προθέσεως λαμβάνουν γενικήν, ὅπως: ἐπίστροφος ἀνθρώπων, ἐπὶ ληθος κακῶν. νῆος ἐπιβόλος. ἐπικλοπος μύθων. Τούτο συνηθέστερον εἶναι παρὰ τραγικοῖς, Σοφ. Ο. Τ. 1463 «μηδενὸς προσήγορος». || = νὰ σὲ στραβοκυττάζουν οἱ ἄλλοι.

43. καγχαλώωσι] καταγελῶσι, χλευάζουσιν. || ἐξ ἐνεστ. καγχαλάω, ὁ εἶναι πεπονημένον. (β. χα χάσχω).

44. φάντες] νομίζοντες, λέγεται περὶ γνώμης σφαλερᾶς, ὅπως B 37.— || πρόμος] (πρό, primus), κυρίως = πρῶτος, προηγούμενος, ἐπομένους ἐπὶ στρατοῦ = πρόμαχος, ἢν σημα-

45 εἶδος ἔπ', ἀλλ' οὐκ ἔστι βῆν φρεσὶν οὐδέ τις ἀλκή.
 ἢ τοιόσδε ἐὼν ἐν ποντοπόροισι νέεσι
 πόντον ἐπιπλώσας, ἐτάρους ἐρίφρας ἀγείρας,
 μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι γυναικ' εὐειδέ' ἀνῆγες
 ἐξ ἀπίνης γαίης, νυδὼν ἀνδρῶν αἰχμητῶν,
 50 πατρί τε σῶ μέγα πῆμα πόλνι τε παντί τε δῆμῳ,
 δυσμενέσιν μὲν χάρμα, κατηφείν δὲ σοὶ αὐτῷ;
 οὐκ ἂν δὴ μείνειας ἀρνίφιλον Μενέλαον;

σίαν ἔχει αἰ παρ' Ὀμήρῳ. — ἔμμε-
 ναι] ὑποκείμενον ἐννοεῖται σε. τὸ
 ἀριστεῖα εἶναι κατηγορ., τὸ δὲ πρό-
 μου εἶναι ἐπιθετικὸς προσδιορισμός,
 = ἀριστεῖα προμαχίζοντα, δηλ. ἡ-
 γεμόνα, ἀρχηγόν, ὁ ὁποῖος δὲν μέ-
 νει ἐν τῷ πλήθει, ἀλλ' ὥς πρόμαχος
 ἐξέρχεται ἀπὸ τῆν γραμμὴν τῶν
 ἰδικῶν του. Παρ' Ὀμήρῳ ἀριστεὺς
 λέγεται ὁ ἡγεμῶν, ὁ εὐγενής, καὶ
 ἀναφέρεται εἰς τὴν καταγωγὴν.

45. ἔπ'] = ἔπεισι. διὰ τοῦτο, ἂν
 καὶ ἐπαθεν ἐκθλιψιν, ὑπέστη καὶ ἀ-
 ναστροφὴν τόνου, ὅρ. Β 150. || ἐν-
 νοεῖται ἡ δοτικὴ σοί. — || ἀλλ' οὐκ
 ἔστι] ἡ ἀντίθεσις πρὸς τὸ φάντες ἀ-
 πῆτες μετοχὴν, δι' ἧς θὰ ὡμολογεῖτο
 ἡ ἀλήθεια ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν. ἀλλ'
 ἀντὶ τῆς μετοχῆς ἐκφράζει αὐτὸς ὁ
 ἔκτωρ τὴν ἐαυτοῦ πεποίθησιν περὶ
 τῆς πραγματικότητος, Θ 81, Δ 332.
 — || βῆν = δύναμις πρὸς ἐπίθεσιν.
 ἀλκῇ = δύναμις πρὸς ἔμμεναν.

46. τοιόσδε] τόσον δειλός, ὅπως
 φανέσται τώρα.

47. || αἰ μετοχαὶ ἐπιπλώσας καὶ
 μιχθεὶς εἶναι ἀλλήλαις παρατεταγ-
 μέναι καὶ τὴν αὐτὴν ἐπιρρηματικὴν
 σχέσιν ἐκφράζουσιν. ἡ δὲ ἀγείρας
 εἶναι ἡγουμένη πρῆξις καὶ ὑποτάσ-
 σεται εἰς τὴν ἐπιπλώσας. πρβλ. Μ
 86. — || Τοῦ ἐπιπλώω, ἐτέρου τύ-
 που τοῦ ἐπιπλέω, ὑπάρχει μετοχ.
 ἐπιπλώων, 6'. ἀόρ. ἐπιπλως, με-
 τοχὴ ἐπιπλώω, ἐπιπλώσας. — ἐρίφ-
 ρας] Γραμμ. § 6, δ'. || ὄνομ. ἐρίφρος

= πιστός, ἀγαπητός. ἐκ τοῦ ἐρι καὶ
 ἦρα (ὅρ. Α 572).

48. μιχθεὶς] ἀποῦ μετέβης με-
 ταξὺ ξένων ἀνθρώπων. — || ἀλλο-
 दाποῖσι] οὐσιαστικῶμένον ἐπίθε-
 τον.

49. ἀπίνης] ὅρ. Α 270. — νυδῶν]
 λατ. nudus. = νύμφη. ἀλλ' ἐνταῦθα
 κεῖται μὲ τὴν εὐρυτέραν ἔννοιαν αὐ-
 τῆς: συγγενῆς. || οὕτω καὶ παρ' ἡ-
 μῖν νύμφη ἔχει εἰδικὴν σημασίαν,
 ἀλλὰ καὶ γενικὴν.

50. πῆμα = πρὸς βλάβην, χάρ-
 μα = πρὸς χαράν, κατηφείν = πρὸς
 καταισχύνην. Τὰ τρία ταῦτα εἶναι
 τῆς ὅλης προτάσεως παράθεσις || δη-
 λούσα τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς. || δη-
 μῳ] = χώρᾳ μετὰ τῶν κατοίκων αὐ-
 τῆς κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν πόλιν.
 || ὅρα τὴν περὶ ἡσιν τοῦ π.

52. Αἱ δύο ἐρωτήσεις ἔχουν στε-
 νὴν πρὸς ἀλλήλας ἀναφοράν: ἡ ἔσχατος
 μὲν τὴν τόλμην ἡ ἀπαγᾶν τὴν Ἐ-
 λένην, τώρα ὅμως δὲν θέλεις ν' ἀν-
 τιπαραταχθῇς πρὸς τὸν Μενέλαον;
 Ἄλλοι λαμβάνουσι τὸ ἡ (46) μὲ τὴν
 σημασίαν τοῦ εἶ. (|| ὅτε τῆς ὑποθέ-
 σεως ἡ ἀνῆγες ἀπόδοσις θὰ ἦσαν τὰ
 ἐν 52.) ἀλλ' αὐτὴν τὴν σημασίαν ἔ-
 χει μόνον ἐν διπλῇ ἐρωτήσει. — οὐκ
 ἂν δὴ] μετ' εὐκτικῆς δηλοῖ παρα-
 κέλευσιν, ὅπως Ε 32, 456 κλπ. ||
 ἐνταῦθα ἡ παρακέλευσις εἶναι μετὰ
 σαρκασμοῦ: δὲν ἡθέλεις ἀντιπαρα-
 ταχθῇ; = ἀντιπαρατάχθητι λοιπόν,
 ἂν σοῦ βασιτῇ!

γνώιης χ' οἶον φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν.
οὐκ' ἂν τοι χραίσμη κίθαρις τὰ τε δῶρ' Ἀφροδίτης,
55 ἢ τε κόμη τό τε εἶδος, ὅτ' ἐν κονίησι μιγείης.
ἀλλὰ μάλα Τρῶες δειδήμονες ἢ τέ κεν ἦδη
λαῖνον ἔσσο χιτῶνα κακῶν ξενεχ' ὄσσα ἔοργας. 4 ✱
+ τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
„Ἐκτορ, ἐπεὶ με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν

53. γνώιης χ'] εἶναι ἀπόδοσις, ἥς ἡ ὑπόθεσις (εἰ μείνειας) εὐκόλως ἐννοεῖται ἐκ τοῦ ἡγουμένου στίχου. πρβλ. Α 232, Β 242. || τότε ἤθελες ἐννοήσῃ.—θαλερὴν] ἡ ὁποία εἶναι εἰς τὸ ἀνθος τῆς νεότητος.—|| ὁ παρακοίτης ἡ παράκοιτις (παρά κοίτη)=ὁ ἀκοίτης ἡ ἀκοιτις (α ἀ-θροιστικόν, κοίτη).

54. || οὐκ] κεῖται μετὰ τῆς ὑποτακτικῆς χραίσμη, διότι κεῖται ἀντὶ μέλλοντος καὶ εἶναι πρότασις κρίσεως ὅρ. Α 137.—κίθαρις] καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς εἶχε κίθαριν, ἀλλ' ἦδεν οὐχὶ ἐρωτικὰ ἄσματα, ἀλλὰ κλέα ἀνδρῶν I 189.—|| τὰ] αὐτὰ τὰ ἰδικὰ σου. Ὁμοίως τὰ ἐπόμενα ἡ τὸ εἶναι δεικτικὰ.—δῶρ' Ἀφροδίτης] ἡ ὠραιότης καὶ τὸ ἐπέραστον παρὰ ταῖς γυναιξίν.

55. || κόμη εἶδος] ἐπέξηγουσι τὸ δῶρα.—ἐν κονίησι μιγῆναι] κυλίσσεται εἰς τὴν σκόνην. συχνότερον εἶναι τὸ ἐν κονίῃσι πίπτειν. ἀείποτε λέγεται περὶ τοῦ ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης θανάτου. || μιγείης ἐν] τίθεται καὶ ἀπλῇ δοτικῇ. || ὅτε μιγείης] ἐτέθη εὐκτική, διότι ἐκφράζει ἀπλῆν ἰδέαν τοῦ λέγοντος, διότι ποτὲ δὲν ἐφρανόζετο ὁ Ἐκτωρ, ὅτι θά ἐτόλμα ὁ Πάρις νὰ προτείνῃ μονομαχίαν. ἐν δὲ τῇ κυρίᾳ προτάσει ἀντὶ τὰ τεθῆναι εὐκτική μετὰ τοῦ ἂν, (ὅπως περιμένετο μετὰ τὸ γνώιης κε καὶ διὰ τὴν χρονικὴν πρότασιν ὅτε μιγείης) ἐτέθη ἡ ὑποτακτικὴ χραίσμη. αὕτη δὲ μετὰ πάθους λέγεται καὶ εἶναι μᾶλλον τῆς εὐκτι-

κῆς ὠρισμένη, διότι παριστᾷ τῆς πράξεως τὴν πραγματικῶν προσδοκωμένην ἐν δοθῇ περίστασις.

56. δειδήμονες] διότι ὁ Πάρις ἦν βασιλόπαις. || ἐκ τοῦ δέιδω.—ἡ τε] ἄλλως βέβαια. ἐξυπακούεται δὲ ἡ ὑπόθεσις: εἰ μὴ δειδήμονες ἦσαν.

57. λαῖνον χιτῶνα ἔνυσσθαι] ἐνδύομαι πέτρινον χιτῶνα. λέγεται κατ' εὐφημισμὸν ἀντὶ τοῦ λιθοβολεῖσθαι. Ἄλλοι δέγονται ἐνοικοδόμησιν ἐν εἰρᾷ. Ἄλλ' ἐπὶ τῶν ἡρωικῶν χρόνων ἡ λιθοβολήσις ἦτο ὁ συνήθης τρόπος τῆς δημοσίας θανατώσεως, ὅπως κατὰ μεταγενέστερον μῦθον ἐθανατώθη ὁ Παλαμήδης. πρβλ. Σοφ. Αἴ. 247. || σαρκαστικῶς δὲ λέγεται ἐνταῦθα. Τὸ λαῖνος ἔγεινεν ἐκ τοῦ λάας=πέτρα.

59. || Ἐκτορ] πρὸς τὴν κλητικὴν ταύτην σχέσιν ἔχουν τὰ ἐν 67. τὰ δὲ μεταξὺ εἶναι παρένυετα. || ἐπεὶ] δὲν ἔχει ἀπόδοσιν τὴν προσήκουσαν. δυνάμεθα ὅμως τοιαύτην νὰ λάβωμεν τὰ ἐν 67. Ἡ δ' ἐννοία τῶν ἐν τῷ μεταξὺ εἶναι: ἀφοῦ πολὺ διακρίως μοῦ τᾶψαλες—ἔχεις ὁμολογουμένως σιδηρένια καρδίᾳ, τὴν ὁποῖαν δὲν ἔχω ἐγώ· ἀλλὰ καὶ μῶλα ταῦτα μὴ μοῦ χτυπᾷς εἰς τὸ πρόσωπον τὰ δῶρα· διότι δὲν εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ τᾶπορρίψῃ.—ἀλλ' εἰς τὸ προκείμενον τώρα βῆλε τοὺς ἄλλους νὰ καθίσουν κτλ.—|| κατ' αἶσαν οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν] τὴν ἐπικὴν ποίησιν χαρκτηρίζει ἡ σαφήνεια (71), ἥς ἄπειρα παραδείγματα ἀπαντῶμεν ἐν τού-

- 60 αἰεὶ τοι κραδίη πέλεκυς ὥς ἐστὶν ἀτειρής,
 δς τ' εἰσὶν διὰ δουρὸς ὑπ' ἀνέρος, ὃς ῥά τε τέχνη
 νήιον ἐκτάμνησιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν·
 ὥς σοὶ ἐνὶ στήθεσσιν ἀτάρβητος νόος ἐστί.
 μή μοι δῶρ' ἐρατὰ πρόφερε χρυσέης Ἀφροδίτης·
 65 οὐ τοι ἀπόδωκ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
 ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν, ἐκὼν δ' οὐκ ἂν τις ἔλοιτο.
 νῦν αὖτ', εἰ μ' ἐθέλεις πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,
 ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,
 αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσσω καὶ ἀρνίφιλον Μενέλαον
 70 συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένη καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι.

των εἶναι καὶ ἡ θετικῶς τε καὶ ἀρνητικῶς ἐκφορὰ τῆς αὐτῆς ἐννοίας, ἵνα μὴ τῷ ἀκροατῇ μὴδ' ἡ ἐλαχίστη ἀμφιβολία μείνῃ.

60 || αἰεὶ τοι| ἐν τῇ ἐν 63 ἐπαυαλήψει τούτων τὸ σοὶ τονίζεται διὰ τὴν ἐν 64 ἀντίθεσιν τοῦ μοι. — ἀτειρής| σκληρὸς (μὴ τριβόμενος). || εἶναι κατηγορ. τοῦ κραδίη οὐχὶ ἐπίθετον τοῦ πέλεκυς. πρβλ. ψ 167 «κτῆρ ἀτέραμνον.» ἔγεινεν ἐκ τοῦ α καὶ τεῖρω=τρίβω, λατ. tero.

61. εἰσιν| εἰσχωρεῖ, εἰσδύει. — ὑπ' ἀνέρος| ἀναγκασόμενος ὑπὸ ἀνδρός. διότι τὸ εἰσιν ἐνταῦθα ἔχει ἔννοιαν παθητικοῦ ῥήματος=ἐλαύνεται. — τέχνη| μὲ τέχνην, μὲ δεξιότητα. λέγεται περὶ οἰκοδόμων. ξυλουργῶν καὶ σιδηρουργῶν.

62. νήιον| καὶ ἐν Ν 391, Π 484 κεῖται ἄνευ τοῦ δόρυ,=ξύλον καραβήσιο. — ἐκτάμνησιν| κατεργάζεται. κυρίως ἀποκοπτεῖ ἀπὸ κεκομμένου κορμοῦ δένδρου. — ὀφέλλει| διὰ τοῦ βάρους του. || ὑποκαίμ. αὐτοῦ εἶναι ὁ πέλεκυς. — ἐρωήν| τὴν δύναμιν || κυρίως=ὁρμή, φορὰ. ὁρ. Α 303.

63. ἀτάρβητος| δὲν εἶναι κατηγορούμενον || ἀλλ' ἐπιθετικῶς προσδιορισμός.

64. || μή μοι| ἄσυνδετος ἀντίθεσις. — μή πρόφερε| μὴ προβάλλης,

χτυπᾷς ἐς τὰ μοῦτρα. — || χρυσήη| λέγεται μόνῃ ἡ θεὰ Ἀφροδίτῃ ὡς κατάκοσμος καὶ ἀπαστράπτουσα. ὁμοίως ὁ Ἀρης λέγεται χάλκεος Ε 704. — || ἐρατὰ| ἐκ τοῦ ἐράω,=ἀγαπητά, ἀξίεραστα.

65. || ἄσύνδετος αἰτιολογία. — ἀπόδωκε| ὅ,τι δύναται τις ν' ἀπορρίψῃ, περιφρονήσῃς ἄξια, Β 361. — ἐρικυδέα| ἐνδοξα, λαμπρά, ἐξαιρετά. || ἐκ τοῦ ἐρι καὶ κῆδος γίνεταί τὸ ἐρικυδέος.

66. αὐτοὶ| αὐθορμήτως, ἄνευ συνεργίας τοῦ δεχομένου τὰ δῶρα, || ὅστις διὰ τοῦτο εἶναι καὶ ἀνεύθυνος. — ἐκὼν| τ.ἐ. οὐδεὶς εἶναι αἴτιος τῶν παρὰ τῶν θεῶν δώρων, ἢ μὲ τὴν θέλησίν του μόνην δὲν λαμβάνει οὐδέν. || =οἰκεία σπουδῇ. — ἔλοιτο| ἀνεξάρτητος ἀντίθεσις πρὸς τὴν ἡγουμένην ἀναφορικὴν πρότασιν.

67. || νῦν αὖτε| τώρα δέ. δι' αὐτῶν γίνεται μετὰ βασις ἀπὸ τῶν ἡγουμένων θεωριῶν εἰς τὸ προκείμενον: ἀλλ' ἄς ἔλθωμεν εἰς τὸ προκείμενον.

68. κάθισον| εἰπὲ νᾶ καθίσουν.

69. ἐν μέσῳ| δηλαδὴ τῶν δύο στρατῶν.

70. συμβάλετε| βάλτε μαζί, βάλετε νᾶ συναντηθῶμεν, ὁρ. Α 8.

ὀπλότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
κτῆμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα γυναῖκά τε οἶκαδ' ἀγέσθω·
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα κοῖδρα πιστὰ ταμόντες
ναίοιτε Τροίην ἐριδῶλακα, τοὶ δὲ νεέσθων
75 Ἄργος ἐς ἱππόδοτον καὶ Ἀχαιίδα καλλιγύναικα·
ὣς ἔφαθ'· Ἐκτὼρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα μῦθον ἀκούσας,
καὶ ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας.
μέσσου δουρὸς ἑλὼν τοὶ δ' ἰδρύνθησαν ἅπαντες.

πρβλ. Υ' 54 «ὥς τοὺς ἀμφοτέρους μάχαρες θεοὶ σύμβalon» Ἡροδ V, 1 «ἄνδρα ἀνδρὶ συνέβαλον». || ἐτέθη κατὰ πληθυντ., διότι καὶ οἱ Ἀχαιοὶ ἔπρεπε νὰ συναίνεσσαν εἰς τὴν μόνομαχίαν. — ἀμφ'] = διὰ, κυρίως = ἀμφοτέρωθεν. τίθεται εἰς τὰ μάχης σημαντικὰ ῥήματα διὰ τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν τοῦ νὰ τίθεται τὸ ἀντικείμενον τοῦ διαγωνισμοῦ ἐν μέσῳ τῶν διαγωνιζομένων. — [κτῆμασι] ταῦτα ὁ Πάρις μετὰ τῆς Ἑλένης ἀπὸ τοῦ Μενελάου εἶχεν ἀρπάσῃ.

71. κρείσσων γέν.] ὑπερισχύου. Μετὰ τὸ νικήσῃ τοῦτο εἶναι ἀπλὴ ἐπική σαφὴνεια.

72. εὖ πάντα] ἀκριβῶς πάντα. δηλ. πάντα ἄνευ ἐξαίρεσεως. || τὸ εὖ ἐπιτείνει τὸ πάντα. — ἀγέσθω] δι' ἐαυτόν. διὰ τοῦτο ἐτέθη μέσον.

73. οἱ δ' ἄλλοι] ἀνήκει εἰς τὸ ναίοιτε, = εἰς δέ, οἱ ἄλλοι. || τὸ οἱ δ' ἄλλοι, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ ταμόντες, περιλαμβάνει καὶ τοὺς Τρῶας καὶ τοὺς Ἑλλήνας. διὸ ἔπρεπε νὰ ἐπιφέρωνται τὰ μέρη διὰ τῶν οἱ μὲν (Τρῶες) οἱ δὲ (Ἑλλήνες). ἀλλ' ἀντὶ τοῦ οἱ μὲν, ὅ θ' ἦτο γ' ἄνθρωπον, ἐτέθη β'. πρόσωπον διὰ τοῦ ναίοιτε. — φιλότητα ταμόντες] ἀφοῦ δι' ἐπισήμου θυσίας φιλίαν κάμντε. Εἶναι ζευγμα· διότι εἰς τὸ ταμόντες μόνον τὸ ὄρκια ἄρμόζει. (δρ. B 124).

74. ναίοιτε] εὐκτικὴ καίται μεταξὺ τῶν δύο προστακτικῶν ἀγέσθω νεέσθων, οὕτως ἐν 94 καίται μετὰ

προστακτικὴν προτρεπτικὴ ὑποτακτικὴ μὲ τὴν αὐτὴν σημασίαν. — ἐριδῶλακα] ἐπίθετον εὐφώρων παιδιδων. || διότι τούτων ἰδιώμα εἶναι ἀροτριώμενα νὰ παρουσιάζωσι μεγάλους (ἐρί) βώλους διὰ τὸ πάχος τῆς γῆς. — τοὶ δὲ] ἐκεῖνοι δέ, δηλ. οἱ Ἀχαιοί.

75. Ἄργος μὲν εἶναι ἡ Πελοπόννησος, Ἀχαιὶς δὲ ἡ Βορεία Ἑλλάς. || οὕτω περιέλαβεν ὅλην τὴν Ἑλλάδα. — καλλιγύναικα] μόνον κατ' αἰτιατικὴν ἀπαντᾷ εἶναι ἐπίθετον καὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Σπάρτης.

76—120. Ἡ πρότασις τοῦ Πάριδος ἀνακoinωθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἑκτορος τοῖς Ἑλλήσι γίνεται δεκτὴ. ὅθεν καλεῖται ὁ Πρίαμος καὶ θύματα.

77. || ἐς μέσον] οὐσιαστικωμένον, ὅπως 69. — || Τρώων] ἐκ τοῦ μέσσου καὶ ἐκ τοῦ φάλαγγας ἐφαρτάται. — ἀνέεργε] ὥθει πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀνεχαίτιζεν. || ἐπικῶς ἀντὶ ἀνείργε τοῦ ἀνείργω.

78. μέσσου δουρὸς] τὸ μέσον τοῦ δόρατος, ἡ τὸ δόρυ εἰς τὸ μέσον. δηλ. ὀριζοντίως καὶ εἰς τὰ πλάγια εἶχε τὸ δόρυ, ἵνα δείξῃ, ὅτι δὲν εἶχεν ἐχθρικὸν σκοπόν. || ἡ ἐπῆχε μὲ τὰ δύο τοῦ χεῖρα τὸ δόρυ ἀπὸ τὴν μέσην, καὶ κρατῶν αὐτὸ ὀριζόντιον ἐμπροσθέν του δι' αὐτοῦ ἐστάματα τὴν ὁρμὴν τῶν Τρώων. — τοὶ] οἱ Τρῶες. — ἰδρύνθησαν] ἐστάθησαν ἡσυχοί, ἡσύχασαν, ὅχι ἐκάθισαν.

τῷ δ' ἐπετοξάζοντο κάρη κομόωντες Ἀχαιοὶ
 80 ἰοῖσιν τε τιτυσκόμενοι λάεσσί τ' ἔβαλλον.
 αὐτὰρ ὁ μακρὸν ἄυσεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 „ἴσχεσθ' Ἀργεῖοι μὴ βάλλετε κοῦροι Ἀχαιῶν·
 στεῦται γάρ τι ἔπος ἐρέειν κορυθαίολος Ἐκτωρ.“
 ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἔσχοντο μάχης ἀνερῷ τ' ἐγένοντο
 85 ἐσσυμένως. Ἐκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπε·
 „κέκλυτέ μευ Τρῶες καὶ ἑυκνήμιδες Ἀχαιοὶ

διότι τοῦτο ἔγινε βραδύτερον (326).
 || τὸ ἰδρύνθησαν] εἶναι ἀρίστος τοῦ
 ἰδρύνω, ὑποθέτει ὅμως ἐνεστώτα
 ἰδρύνω. — Ὁ στίχος οὗτος λείπει εἰς
 τὸ ἄριστον χειρόγραφον. || καὶ ὅμως
 ὁ Ὅμηρος τὸν ἔχει ἐν τῇ ἐπανα-
 λήψει Z 57.

79. τῷ] = Ἐκτορι. — ἐπετοξά-
 ζοντο] παρατακτικὸς δηλῶν ἀπόπει-
 ραν: ἤθελον νὰ τὸν τοξεύουν. ὁ-
 μοίως τὸ ἔβαλλον = ἐξήχουν νὰ τὸν
 ἐπιτύχουν· διότι τὸ βάλλειν παρ'
 Ὅμ. σημαίνει ἐπιτυγχάνειν, ὅχι ῥί-
 πτειν, ὅταν κῆται μετὰ τῶν δουρί,
 ἰῶ, λῶι κ.τ.τ.

80. || ἰδς = βέλος. ἐκ τῶν βάλλω
 ἡμι καὶ τῆς ῥ. οι (τοῦ φέρομαι) γί-
 νονται αἱ συνώνυμοι λέξεις ἰός, βέ-
 λος, ὁστός. — || τιτυσκόμαι] μόνον
 ἐνεστώς ὑπάρχει καὶ παρατ. εἶναι
 ἐξ ἧς ῥ. καὶ τὸ τεύχω, τετυκίσθαι.
 σημαίνει δὲ 1) παρασκευάζω, 2) ση-
 μαδεύω.

80. || ἔβαλλον] μετὰ τὴν μετο-
 χὴν γίνεται μετάβασις εἰς παρεμφε-
 ρεῖαν ἑγκλίσειν, ἵνα μὴ ὑποταχθῇ ἡ
 ἔννοια αὐτῇ εἰς τὸ ἐπετοξάζοντο, ἂν
 καὶ ἡ διὰ τῶν τε-τε σύνδεσις ἀπῆ-
 ρται καὶ ἐδῶ μετοχῇν: βάλλοντες. ||
 ἡ ἐξήγησις θὰ ἦναι ὁμαλή, ἂν πα-
 ραλειφθῇ ὁ πρῶτος τε.

81. μακρὸν ἄυσεν] μεγαλοφώ-
 νως ἐφώνησε, κυρίως εἰς μεγάλην
 ἔχετασιν, || ἄορ. τοῦ αἴω Γραμμ.
 § 10, γ'.

82. ἴσχεσθ'] κρατηθῆτε, σταμα-

τήσατε. || τὸ ἀσύνδετον τῶν δύο
 προστακτικῶν καὶ ἡ διπλῆ προσ-
 φωνήσις ἄριστα ἐκφράζουσι τοῦ Ἀ-
 γαμέμνονος τὴν σπουδὴν εἰς τὸ νὰ
 θέσῃ τέρμα εἰς τὴν ἄθροιστον τοξείαν.

83. στεῦται] προτίθεται, σκο-
 πεύει, φαίνεται πῶς ἐτοιμάζεται, ὁρ.
 B 597. || παρὰ. στεῦται, ὑπερσ.
 στεῦτο· μόνον αὐτὰ ὑπάρχουσιν. —
 ἔπος] Γραμμ. § 27. — || κορυθαίο-
 λος] ἄπαξ (Ψ 38) ἀποδίδεται εἰς τὸν
 Ἄρην, εἰς πάντα δὲ τὰ ἄλλα χωρία
 εἶναι ἐπίθετον τοῦ Ἐκτορος. κυρίως
 = ὁ κινῶν, σείων τὴν περικεφαλαίαν,
 ὅπερ εἶναι δείγμα τῆς πολεμικῆς αὐ-
 τοῦ δραστηριότητος. ἔγεινεν ἐκ τοῦ
 αἰόλω = ταχέως κινῶ.

84. ἔσχοντο] ἐκρατήθησαν, ἔ-
 πυσαν. — ἀνεφ' ἐγένοντο] ἐσιώπη-
 σαν, ἡσύχασαν || διὰ ν' ἀκούσουν τὸν
 Ἐκτορα.

85. ἐσσυμένως καὶ ἐπισταμένως
 εἶναι τὰ μόνα παρ' Ὅμ. ἐκ μετο-
 χῶν ἐπιρρήματα. || οἳ μετ' Ὅμ. ἔ-
 χουν πλεῖστα ἐπιρρ. ἐκ μετοχῶν ἐ-
 νεργητικῶν καὶ παθητικῶν ἐνεστώ-
 των καὶ παρακειμένον. — || μετ'
 ἀμφοτέροισι] τὰ δύο μέρη, Τρῶες
 καὶ Ἕλληνες.

86. κέκλυτέ μευ μῦθον] ἀκού-
 σατε παρ' ἐμοῦ τὸν λόγον, τὴν πρό-
 τασιν. Μόνον ἐνταῦθα κεῖται οὕτως.
 εἰς τὰ τρία ἄλλα χωρία, ἐν οἷς ἀ-
 παντᾶ (x 189, μ 271, 340) ἔχει ὡς
 ἐξῆς: κέκλυτέ μευ μῦθον, ὅπου τὸ
 μεν ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ μῦθον. || μεν

μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν.
 ἄλλους μὲν κέλεται Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς
 τεύχεα κάλ' ἀποθέσθαι ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
 90 αὐτὸν δ' ἐν μέσσω καὶ ἀρνίφιλον Μενέλαον
 οἴους ἀμφ' Ἑλένη καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι.
 ὀππότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
 κτήμαθ' ἐλὼν εὖ πάντα γυναῖκά τε οἴκαδ' ἀγέσθω·
 οἱ δ' ἄλλοι φιλότῃ καὶ ὄρκια πιστὰ τάμωμεν.
 95 ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
 „κέκλυτε νῦν καὶ ἐμείο· μάλιστα γὰρ ἄλγος ἱκάνει
 θυμὸν ἐμόν· φρονέω δὲ διακρινθῆμεναι ἤδη
 Ἀργείους καὶ Τρῶας, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε

==παρ' ἐμοῦ, ἀπὸ τοῦ στόματός μου.
 εἶναι ἀφαιρετική γενική. || κλῦθι
 κλῦτε, κέκλυθι κέκλυτε εἶναι προστ.
 τοῦ ἀρχήσου ὅρ. ἐκλιν τοῦ κλῦω.

87. ὄρωρεν] ἡγέρθη, προέκυ-
 ψεν. || τὸ ὄρωρεν ἢ ὥρορεν εἶναι ὅρ.
 6'. ἢ παρακ. τοῦ ὄρνυμι.

88. || κέλομαι, κελήσομαι, ἐ)κε-
 κλόμην, = προτρέπω.

89. ἀποθέσθαι] ὡς ἀπλοῖ θεαταί·
 διότι μετὰ τὴν συνθήκην δὲν εἶχον
 φόβον ἐπιθέσεως. Ἀληθῶς δὲ καὶ
 μετὰ τὴν μονομαχίαν τὰ ὅπλα ἡσυ-
 χάζουν, μέχρις οὗ οἱ Τρῶες παρε-
 σπόνησαν. — || πουλυβοτείρα] εἶναι
 θηλυκὸν τοῦ ἀρχήσου πολυβοτήρ.
 = ἡ πολλοὺς βόσκουσα ἢ τρέφουσα.
 τὸ σ' ἐξετάθη εἰς ου. Γραμμ. § 19, ε'.

90—94=69—73. || αὐτὸν] ὁ Ὀ-
 μηρος δὲν ἔχει ἑαυτοῦ, σεαυτοῦ
 σαυτοῦ, ἑαυτοῦ αὐτοῦ. Ἀντ' αὐτῶν
 ἔχει ἢ τὴν προσωπικὴν (ἢ μόνην
 καὶ τонуμένην ἢ μετὰ τῆς αὐτοῦ)
 ἢ μόνην τὴν αὐτοῦ, ὡς ἐδῶ.

92. || γίνεταί ἐνταῦθα μετάβασις
 εἰς εὐθὺν λόγον.

95. ἀκὴν (= ἀκείων ὅρ. Α 34)
 ἐγένοντο] ὅπως ἀνωτέρω ἀνω ἐ-
 γένοντο. || ἀκὴν= ἡσύχως, σιωπη-

λῶς. ὥστε τὸ σιωπῇ (= σιωπῶντες)
 πλεονάζει. ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ=
 ἡσύχασαν σιωπῶντες, ἡσύχασαν καὶ
 ἐσιώπησαν.

96. || καὶ Μενέλαος] ὅπως ὁ ὈΕ-
 κτωρ.

97. || γὰρ] εἶναι διασαφατικός.—
 || ἄλγος ἱκάνει ... φρονέω δὲ] λυ-
 πεῖται ὁ Μενέλαος, ὅτι εἶναι αἷτιος
 τόσσης αἱματοχυσίας· χαίρει δὲ (φρο-
 νέω...) διότι βλέπει, ὅτι πλέον τε-
 λειώνει ὁ πόλεμος διὰ τῆς μονομα-
 χίας. Διὰ τὴν λύπην ἐκείνην προ-
 θυμῶς δέχεται τὴν μονομαχίαν, ἐνῶ
 ὁ Ὀνειρος εἶχεν ὑποσχεθῆ εἰς τὸν
 Ἀγαμέμνονα τὴν καταστροφὴν τῆς
 Τροίας.

98. || διακρινθῆμεναι] ὁ λέγων
 τόσσην πεποιθήσιν ἔχει εἰς τὴν ἐκ-
 τέλεσιν τῆς περιμενομένης καὶ μελ-
 λούσης πράξεως, ὥστε διὰ τοῦ ὁ-
 ρίστου παριστᾷ αὐτὴν ὡς γενομένην
 ἤδη καὶ παρελθούσαν.— ἤδη] τῶρα
 πλέον.

99. πέποσθε] παρακ. τοῦ πάσχω
 ἄνευ συνδετικοῦ φωνήεντος, Γραμμ.
 § 15, δ'. || ἀπὸ τοῦ πεπόνθ(α)τε καὶ
 ἀνωμάλως πέπονθ-θε ἔγινε πέπο-
 σθε. || Ἀπὸ τοῦ 6'. προσώπου κέ-

100 εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος καὶ Ἀλεξάνδρου ἔνεκ' ἀρχῆς.
 ἡμέων δ' ὅποτέρῳ θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται,
 τεθναίη· ἄλλοι δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα.
 οἴσετε δ' ἄρν', ἕτερον λευκόν, ἑτέρον δὲ μέλαιναν,
 γῆν τε καὶ ἡελίῳ· Διὶ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.
 105 ἄξετε δὲ Πριάμοιο βῆνν, ὄφρ' ὄρκια τάμνη
 αὐτός, ἐπεὶ οἱ παῖδες ὑπερβίαλοι καὶ ἀπιστοι,
 μὴ τις ὑπερβασίη Διδὸς ὄρκια δηλήσῃται.
 αἰεὶ δ' ὀπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται·

κλυτε μετέβη εἰς γ'. Ἀργείους καὶ Τρῶας καὶ ἄλιν εἰς β'. πέποσθε.

100. || ἀρχῆς] τῆς ἀρχῆς τῆς ἔριδος. ἐν Ε 65 ἀρχεκάχους λέγει τὰς νῆας τοῦ Πάριδος. εἶναι δὲ μετρία ἐκφρασις καὶ ἀφηρημένη· διότι ἡ δύνατο νὰ εἴπῃ τοῦ κακούργηματος τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ συγχεκριμένως τοῦ κακούργου Ἀλεξάνδρου.

101. θάνατος καὶ μοῖρα] ἐπικὴ σαφήνεια, Ε 83 κ.ά. οὕτω καὶ «θάνατος καὶ πότμος. θανεῖν καὶ πότμον ἐπισπεῖν. μοῖρα θανάτοιο» Ε 100 κτλ. — || τέτυκται] εἶναι παρασκευασμένος, ὠρισμένος. Τοῦ τεύχω παθητ. παρακ. τετυγμαι, ἐτετύγμην, ἀλλὰ καὶ τετεύχεται, ἐτετεύχασθαι.

102. διακρινθεῖτε καὶ διακρινθήμεναι (98) = χωρίζομαι ὡς φίλος.

103. οἴσετε καὶ ἄξετε (105) εἶναι προστακτικαὶ ἀορίστου. Γραμ. § 14, γ'. || τὸ ἐπόμενον ὅμως οἴσομεν εἶναι μέλλων. — || ἄρν'] εἶναι δούκου ἄρνε. — λευκόν] διὰ τὸν ἄρρενα θεὸν τοῦ φωτός θέλει ἄρνιον λευκὸν καὶ ἄρρεν, διὰ δὲ τὴν θήλειαν καὶ μέλαιναν γῆν μαῦρον καὶ θῆλυ. οὕτω εἰς τὴν Ἀθηνᾶν προσφέρεται δάμαλις ἀδμήτη (Κ 292), εἰς δὲ τὸν ποτάμιον θεὸν Ἀλφειὸν καὶ εἰς τὸν Ποσειδῶνα ταῦρος (Δ 728, γ 6, λ 131) ὄρ. Υ 405. — || λευκὸν μέλαιναν, γῆν ἡελίῳ] ἀποτελοῦσι χιαστὸν σχῆμα.

104. || εἰς τὴν Γῆν καὶ τὸν Ἥλιον

θὰ θυσιάσουν οἱ Τρῶες ὡς ἐγγυτάτους μάρτυρας. ἵνα παρασπονδοῦντες μηδεμίαν πλέον ἐλπίδα ἔχωσιν, ἔχοντες καὶ τοὺς ἐγγυτάτους θεοὺς πολεμίους, οἱ δ' Ἕλληνες εἰς τὸν Δία, ὅστις οὐ μόνον ἐπιτόπιος θεὸς εἶναι (276), ἀλλὰ καὶ τῶν ὄρκων προστάτης (107).

105. Πριάμοιο βῆνν] τὸν ἄρχοντα Πριάμον, ὄρ. Β 387. — || ὄρκια τάμνη] μὴ λάβῃς αὐτὰ κατὰ λέξιν, ἀλλὰ: ἵνα παραστῇ εἰς τὴν θυσίαν καὶ τοὺς ὄρκους· διότι τὰ θύματα σφάζει· οὐχὶ ὁ Πριάμος, ἀλλ' ὁ Ἀγαμέμνων (273).

106. αὐτός] οὕτω λέγει, ὡς ἂν μὴ εἴπε βῆνν (105), ἀλλὰ Πριάμον. πρβλ. «ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο αὐτὸς ἰὼν» ν 20, «ἐλθὼν ἐκάκωσε βῆνν Ἡρακλεΐτη» Δ 690. — || ἐπεὶ...] εἶναι ἡ πρώτη αἰτιολογία, ἐν δὲ 108 ἡ δευτέρα: αἰεὶ δέ. — || οἱ] = αὐτῶ, ἀντὶ αὐτοῦ. — || παῖδες ὑπερβ.] τὸν Πάριν τὸν ἑνοχον ἔγουν ὑπ' ὀφει πάντας ὑπερβιάλους λέγει.

107. Διδὸς ὄρκια] διότι ὁ Ζεὺς εἶναι φύλαξ τῶν ὄρκων καὶ τῶν συνθηκῶν («Ζεὺς ὄρκιος» Πaus. V, 24, 9) καὶ τιμωρεῖ τοὺς παρασπονδοῦντας, πρβλ. 330, Δ 166.

108—110. || Τὰ ἐνταῦθα λεγόμενα εἶναι ἀληθινὰ ἀδιάσειστος. — || ὀπλοτέρος, η, ον. ὀπλότατος, η, ον. Γραμμ. § 7, ζ'. — νεώτερος, -τατος. — ἠερέθονται] κυμαίνονται, πε-

οἷς δ' ὁ γέρων μετέησιν, ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω
110 λεύσσει, ὅπως δ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γέννηται."

ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἐχάρησαν Ἀχαιοὶ τε Τρῶές τε
ἐλπόμενοι παύσασθαι οἰζυροῦ πολέμοιο.

καὶ ῥ' ἵππους μὲν ἔρυσαν ἐπὶ στίχας, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί,
τεύχεά τ' ἐξεδύοντο, τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαίῃ

115 πλησίον ἀλλήλων, ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα.

"Ἐκτὼρ δὲ προτὶ ἄστν δὴ κήρυκας ἔπεμπε
καρπαλίμως ἄρνας τε φέρειν Πριάμὸν τε καλέσσαι.

τοῦν 'ς τὸν αἶρα ὡς ἐλαφρὰ πράγματα, τ. ἔ. εἶναι ἄστατοι, εὐμετάβολοι. || μόνον τὸ ἡρέεσθαι ὑπάρχει ἐκ τοῦ ἡρέεσθαι, μέσου τύπου τοῦ αἰεῖν. Γραμμ. § 11, β'.

109. οἷς εἶναι ἄρσενικόν. || ἐν τῇ ἀποδόσει δὲν ὑπάρχει ἀποδοσίς τις (τοῖς) τοῦ οἷς.—ὁ γέρων] τὸ ἄρσενον εἶναι γενικόν.—πρόσσω.] ὅρ. Α 343.

110. ὅπως] πῶς νά, οὐχί=ἵνα. — || δ' ἄριστα] εἶναι ὑποκειμένον. — μετ' ἀμφοτέροισι] ἐν ἀμφοτέροισι, καὶ εἰς τὰ δύο μέρη, καὶ διὰ τὰ δύο μέρη. Ἐτέθη μετὰ ἀντὶ τῆς ἐν, ὅπως Α 64 ἀμετὰ πρῶτοισι φάνεσκεν, ἄλλοτε δ' ἐν πυμάτοισι κ.α.

|| ἀπὸ τῆς γενικῆς γνώμης (οἷς ὁ γέρων μετέησιν) μεταπίπτει εἰς τὴν εἰδικὴν περίστασιν τῶν Τρώων καὶ Ἑλλήνων, ἐξ ἧς δὲ ὁρμηθεὶς ἐξήνεγκε καὶ τὴν γενικὴν γνώμην.

112. παύσασθαι] ὁ ἀόριστος δηλοῖ τὴν βεβαιότητα, μεθ' ἧς περιμένεται ἡ πραγμάτων πρᾶξις τίνος, πρβλ. 98, 366. Συνήθως γράφουσιν ἐνταῦθα παύσεσθαι, ἀλλὰ τὸ εἰπομαι δὲν ἀπαιτεῖ ἀναγκαιῶς ἀπαρέμφατον μέλλοντος (ὅρ. Ι 40), πρὸς δὲ ὁ ἀόριστος εἶναι πολὺ ἐκφραστικώτερος, διότι δηλοῖ: ἤλπιζον, (ἐθαροῦσαν), ὅτι τώρα πλέον αὐτοὶ εἶχον φθάσει εἰς τὸ τέλος τοῦ πολέμου. ὁ δὲ μέλλων (=ἤλπιζον, ὅτι θὰ τελειώσουν τὸν πόλεμον, δηλ.

ἐν τῷ μέλλοντι) οὐδὲν θὰ ἐσήμηνε· διότι τὸ τέλος ἐν πάσει περιπτώσει θὰ ἐπήρχετο.— || πολέμου] ἐννοεῖται ὁ ὅλος πόλεμος, οὐχὶ ὅπως Η 376.

113. || ἵππους] τὰ ἄρματα. — || ἐρύκω, ἐρύξα, ἔρυσα, ἡρύκαον καὶ ἐρύκαον. ἔρυσαν = ἐκράτησαν, ἐσταμάτησαν.—ἐπὶ στίχας] τ. ἔ. οὕτως ὥστε ἐσχημάτισαν στοίχους, στοιχηδόν, ὅπως Β 687. || διότι ὁρμῶντες πρότερον εἶχον ταράξῃ ὁπωσδήποτε τὴν γραμμὴν.—ἐκ] ἐννοεῖται ἵππων, = κατέβησαν ἀπὸ τῶν ἁρμάτων.

114. || τεύχεα] = σκεύη, σύνεργα, ἐπὶ δὲ στρατιωτῶν = ὅπλα. Πάντοτε κατὰ πληθυντικὸν κεῖται. — κατέθεντο] ἔθεσαν, ἔβαλαν κάτω. λέγεται καὶ ἀποθέσθαι Γ 89, ἀποτιθέται ξ 276.

115. ἀλλήλων] ἀναφέρεται εἰς τὰ τὰ (= τεύχεα) οὐχὶ εἰς τὸ Ἀχαιοὶ καὶ Τρῶες.—ἀμφὶς] ἐκατέρωθεν τῶν ὁπλων τ. ἔ. ταῦτα ἔκειντο πλησίον ἀλλήλων.— || ὀλίγη... ἄρουρα] εἶναι πρότασις ἀκολουθίας παρατακτικῶς ἐξηγνηγμένη. ἄρουρα (ἄρώω) εἶναι ἡ καλλιεργημένη γῆ, εἴτα δ' ἐν γένει πᾶσα γῆ, ὅπως ἐδῶ.

116. δύο κήρυκας] διότι ἔπρεπε νὰ φέρωσι δύο ἄρνια.

117. || ἄρνας] πληθυν. ἀντὶ τοῦ δοῦκοῦ 102.

αὐτὰρ ὁ Ταλθύδιον προῖει κρείων Ἀγαμέμνων
 νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς ἰέναι, ἥδ' ἄρ' ἐκέλευεν
 120 οἰσέμεναι ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθνο· Ἀγαμέμνονι δῖω.
 Ἴρις δ' αὖθ' Ἑλένη λευκωλένῳ ἄγγελος ἦλθεν,
 εἰδομένη γαλῶ, Ἀντηνορίδαο δάμαρτι,
 τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρείων Ἑλικίων,
 Λαοδίκην, Πριάμοιο θυγατρὼν εἶδος ἀρίστην.
 125 τὴν δ' εὖρ' ἐν μεγάρῳ ἦ δὲ μέγαν ἰστὸν ὕφαινε
 δίπλακα πορφυρέην, πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλους

118. Ταλθύδιος] ἦτο ὁ καθαυτὸ κῆρυξ τοῦ Ἀγαμ. Μόνον ἐν Α 320 μνημονεύεται μετ' αὐτοῦ καὶ ὁ Εὐρυδάτης. ὁ δ' ἐν Ι 170 ἀναφερόμενος κῆρυξ Εὐρυδάτης φαίνεται, ὅτι ἦτο ὁ τοῦ Ὀδυσσεύς.

119. || γλαφυρὰς ἐκ τοῦ γλάφω = σκάπτω, λαξεύω. τὸ γλάφω εἶναι μεθομῆριος λέξις.

120. οἰσέμεναι] ἄορ. Γραμμ. § 14, γ'. — || οὐκ ἀπίθνο] = προθυμότητα ὑπέκρουσε.

121—244. Ἡ Ἑλένη κληθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἴριδος ἔρχεται εἰς τὰ τεῖχη καὶ ἐρωτᾶται ὑπὸ τοῦ Πριάμου περὶ τῶν ὀνομάτων τῶν διαφόρων Ἑλληνων ἡρώων.

121. λευκωλένῳ] ὄρ. Α 55. — Ἡ Ἴρις ἀλλαχοῦ φέρει κανονικῶς εἰδήσεις πολέμου. Ἀλλ' ἐνταῦθα ἐνεργεῖ αὐθόρμητος, ὅπως Ψ 193, || ἵνα παρουσιάσῃ ἡμῖν τὴν Ἑλένην τὴν ἀφορμὴν μὲν τοῦ πολέμου, τὸ ἄθλον δὲ τῆς ἐπικειμένης μονομαχίας. — || Ἡ ἐπομένη σκηνή, ἡ τειχοσκοπία, χρησιμεύει εἰς πλήρωσιν τοῦ χρόνου τοῦ ἀπαιτουμένου εἰς παρασκευὴν τῶν τῆς θυσίας. Τὴν ὥραιαν ταύτην σκηνὴν ἐμμελήθη ὁ Εὐριπίδης ἐν ταῖς Φοινίσσαις 88—190.

122. γαλῶς] ἀνδράδεληφ, ἀδελφὴ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Πέριδος. || λατ. glos-ris. — || δάμαρ-τος] ἐκ τοῦ δαμάζω. τὸ ἀντίθετον αὐτοῦ εἶναι «παρθένος ἀδμής».

123. εἶχε] εἶχε γυναῖκα. οὕτω καὶ ἡμεῖς λέγομεν. — || ὁ Ἑλικίων δὲν ἀναφαίνεται ἀλλαχοῦ τῆς ἱλιάδος.

124. Λαοδίκην] ἐτέθη κατ' αἶτ. κατὰ τὸ πλησιέστερον τὴν εἶχεν, ἐνῷ περιεμένομεν δοτικὴν κατὰ τὸ γαλῶ, ὄρ. Ν 340. Ἐνταῦθα καὶ ἐν Ζ 252 ἡ Λαοδίκη λέγεται ἡ ὠραιότατη θυγάτηρ τοῦ Πριάμου, ἀλλ' ἐν Ν 365 λέγεται ἡ Κασσάνδρα. πρβλ. Β 850, Ε 843. || ἡ ἀντίφασις θεραπεύεται, ἐν τῷ εἶδος ἀρίστη θεωρηθῇ ἐπιθετον πάσης ὥραιας γυναικὸς ἀσχετῶς πρὸς τὰς ἄλλας λεγόμενον, = ὠραιότατη μετὰ τῶν θυγατέρων.

125. || μεγάρῳ] = τῷ θαλάμῳ τῶν γυναικῶν κατὰ 142. || Ἡ ἰστοργία ἦτο ἡ ἐγνεστιάτη ἀσχολία τῶν τότε γυναικῶν διὸ βασιλίσσαι καὶ θεαὶ ἰστοργοῦσι.

126. δίπλακα] ἐπενδύτης διπλοῦ πλάτους, ὥστε ἡδυνάτο τις νὰ περιβληθῇ αὐτὸν διπλωμένον. || εἶναι παράθεσις τοῦ ἰστόν. Εἶναι θηλυκὸν ἐπιθετον οὐσιαστικῶν κατ' ἐλ-λειψιν τοῦ χλαῖναν. — || πορφυρέην] τὸ ὅλον ἦτο πορφυροῦν, αἱ δ' ἐνυφανόμεναι σκηναὶ βεβαίως ἦσαν ἄλλου χρώματος. — ἐνέπασσεν] ἐνύφαινε. || κυρίως = πασπαλίζω ἐντός, ἐπομένως = ἠνυφαίνω ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. — ἀέθλους] ἀγῶνας, πολεμικὰς σκηνάς, || αἱ ὁποῖαι ἔγινον περὶ τὴν

Τρώων θ' ἵπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
 οὓς ἔθεν εἵνεκ' ἔπασχον ὑπ' Ἄρνος παλαμάων.
 ἀγχοῦ δ' ἵσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἴρις†
 130 ἤ, δεῦρ' ἴθι νύμφα φίλην, ἵνα θέσκελα ἔργα ἰδῇαι
 Τρώων θ' ἵπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων†
 οἱ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολὺδακρυν ἄρνα
 ἐν πεδίῳ, ὀλοοῖο λιλαιόμενοι πολέμοιο,
 οἱ δὴ νῦν ἕταιρ' αἰγῇ (πόλεμος δὲ πέπνυται)
 135 ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπνυγεν.

Τροίαν πρὸ τῆς μήνης (δηλ. πρὸ τῆς Ἰλιάδος) καὶ περὶ τῶν ὁποίων πολ-
 λαχοῦ γίνονται ὑπαινιγμοί A 520 ἐξ.
 B 29 ἐξ. 120. 138 κλπ.

128. ἔθεν] δὲν ἐγκλίνεται ὡς αὐ-
 τοπαθής. || διότι ἀναφέρεται εἰς τὸ
 ὑποκειμ. τῆς κυρίας προτάσεως καὶ
 στενωδὸς πρὸς τὴν πρόθεσιν συνδέεται.
 — ὑπὸ παλαμάων] ὑπὸ τὰς χεῖρας
 τοῦ Ἄρνος, τ. ἔ. διὰ τῶν κτύπων,
 διὰ τῶν συμφορῶν τοῦ πολέμου.

130. δεῦρ] ἔχει προστακτικὴν
 ἔννοιαν, = ἔλα ἐδῶ. ἔλαβε καὶ τὴν
 προστακτικὴν ἴθι (πρὸς β. βάσιν ἴθι),
 ὅπως 390, H 75, N 235. ἄνευ προσ-
 τακτικῆς κεῖται ἐν P 685 κ.ά. Ο-
 μοία εἶναι καὶ τοῦ δεῦτε ἡ χρήσις
 N 481, E 128, X 450, G 410, G 133.
 — νύμφα] ὄνομ. νύμφη. σημαίνει
 πᾶσαν νέαν γυναῖκα, δ 743, λ 447, Σ
 492. || παράγεται ἐκ τοῦ ἀχρήστου
 νύβω = νύβω σημαίνοντος καλύπτειν,
 διότι κεκαλυμμένη ἦσεν ἡ νύμφη.
 εἴτα δὲ σημαίνει πᾶσαν νέαν γυναῖκα,
 τρόπον τινα = ἀγαπητὸν τέκνον. —
 || θέσκελα ἔργα] εἶναι γενικὴ περὶ
 τῶν ἐπομένων δηλώσις, ἵνα τὰ δια-
 φέρον τῆς Ἑλένης ἐξεγείρη. Τὸ θέ-
 σκελος ἐγένετο ἐκ τοῦ θεοσκελος, =
 ὁμοιος μὲ θεόν, θεῖος, θαυμάσιος.

132. || πρὶν] πρότερον, δηλ. ἔως
 τῶρα. — οἱ φέρον] εἶναι ὑποκειμ. τοῦ
 ἔσται. χάριν μετίζοντος ὅμως σαφην-
 νείας πρὸ τοῦ ἔσται ἐνέσθαι τὸ δεικτι-
 κὸν οἱ ἐπαναλαμβάνον τὴν ἔννοιαν

τῆς ἀναφορικῆς προτάσεως, ὅπως Z
 421. — ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον ἄρνα] ὅ-
 πως Θ 516, T 318. δὲν σημαίνει: bel-
 lum sibi inferrebant, διότι τὸ bellum
 inferre ἀπᾶς γίνεται ἀρχομένου τοῦ
 πολέμου καὶ λέγεται μόνον περὶ τοῦ
 ἐπιτιθεμένου, ἀλλὰ σημαίνει: κα-
 τεπολέμου (διαρκῶς) ἀλλήλους. ||
 ἡ ἐπὶ δηλοῖ ἐχθρικὴν διάθεσιν. —
 πολὺδακρυς λέγεται ὁ πόλεμος διὰ
 τὰ ἀποτελέσματά του πρὸς πόλε-
 μος δακρυόεις, μάχη δακρύνουσα.

133. || λιλαιόμεναι] μόνον ἐνεστ.
 καὶ παρὰ. = ἐπιθυμῶ, ἐκ β. λα
 (λάω-λῶ = ἐπιθυμῶ) δι' ἀναδιπλα-
 σιασμοῦ ἔγενετο.

134. ἔταιρ' = ἀπρακτοῦσιν. ἔταιρ
 αἰγῇ = ἡσυχάζουν, ὅχι = κάθηνται,
 διότι ἐν 326 κάθηνται. || εἶναι γ'.
 πληθ. τοῦ ἡμῶν ἀντὶ τοῦ ἦνται. — πό-
 λεμος δὲ πέπνυται] παρενθετικῶς
 ταῦτα κείνται πρὸς B 334, Γ 410, Δ
 429 κλπ. Ὑπὸ τύπον ἀντιθέσεως
 ἔχομεν πράγματι αἰτιολογίαν, ὅπως
 K 256, δ 468.

135. κεκλιμένοι] στηριγμένοι εἰς
 τὰς ἀσπίδας, αἱ οἵποια ἴσταντο εἰς τὴν
 γῆν καὶ ἔφθανον ἕως εἰς τὸ στῆθος
 αὐτῶν. — || παρὰ] εἶναι ἐπὶ πρ. =
 πλησίον. — πέπνυγεν] εἶναι μετὰ-
 μένα, χωμένα εἰς τὴν γῆν μὲ τὴν
 σιδηρᾶν αἰχμὴν (σαυρωτῆρ K 153)
 τοῦ κάτω μέρους τοῦ δόρατος. — ||
 ὁ στίχος γραφικώτατα παριστᾷ τοὺς
 ἡσυχάζοντας ἥρωας.

αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρνίφιλος Μενέλαος
μακρῆς ἐγγείησι μαχίσονται περὶ σεῖο·
τῷ δέ κε νικήσαντι φίλην κεκλήσῃ ἄκοιτις·"

ὥς εἰποῦσα θεὰ γλυκὺν ἕμερον ἔμβαλε θυμῷ
140 ἀνδρός τε προτέροιο καὶ ἄστεος ἠδὲ τοκῆων.
αὐτίκα δ' ἀργεννήσι καλυψαμένη ὀθόνησιν
ὠρματ' ἐκ θαλάμοιο, τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα,
οὐκ οἶν, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δὺ' ἔποντο,
Αἴθρη, Πιτθῆος θυγάτηρ, Κλυμένη τε βοῶπις.

138. κα] ἀνέχει εἰς τὸ κεκλήσῃ, ὅρ.
Α 139. Περὶ τοῦ συνηρημένου κε-
κλήσῃ ὅρ. Γραμμ. § 11, θ'. Τὸ καλεῖ-
σθαι ἐμπεριέχει τὴν ἔννοιαν τοῦ εἶ-
ναι. Α 293, Β 260, Δ 61 κλπ. (|| πρὸ λ.
τὸ ἀνὰ μὴ μὲ λὲν Κώστα) = νὰ μὴν
ἦμαι. — φίλην] τὸ φίλος εἶναι στα-
θερὸν ἐπίθετον τῶν λέξεων τῶν δη-
λουσῶν συγγένειαν, λ. γ. τοκῆς, πα-
τήρ, μήτηρ, παῖς, τέκος, τέκνον,
κασίγνητος, ἀνὴρ, ἄλοχος, ἑκυρός,
ἐπίσης τῶν ἐταῖρος, τροφός, οἰκῆς
καὶ τῶν λέξεων τῶν δηλουσῶν μέλη
τοῦ σώματος: κεφαλῇ, χεῖρ, βλέ-
φαρα, γυῖα, γούνατα, ὁμοίως τῶν
ἦτορ, κῆρ.

139. || γλυκὺν] μεταφ. λέγεται
γλυκὺς ὁ ἦπρος, ἕμερος, αἰών, ὅπως
παρ' ἡμῖν «γλυκὸς ἦπρος» ἢ ζωὴ
γλυκεῖά 'ραι». — || ἕμερος = πόθος,
ἡμεῖρω = ποθῶ, ἡμερόεις = ποθεινός.

140. προτέροιο] ὅπως 163, 429.
'Η Ἑλένη δὲν εἶναι πλέον σύζυγος
τοῦ Μενελάου, ἀλλὰ τοῦ Πάριδος·
ὅθεν λέγει τὸν Πρίαμον πενθερὸν (Γ
172), τὸν Ἑκτορα ἀνδράδελφον (Ζ
344), τὴν Ἑκάβην πενθεράν (Ω
770), περὶ δὲ τοῦ Ἀγαμέμνονος
λέγει Γ 180 «δᾶχρ αὐτ' ἐμὸς ἔσκε».
— ἄστεος] τῆς πατρίδος. ἀλλαχρὺ
λέγεται πόλις. — τοκῆων] τῆς Ἀή-
δας καὶ τοῦ Τυνδάρεω, ἐνῶ πραγ-
ματικῶς ἦτο τοῦ Διὸς 199, 418. ||
οὔτω καὶ τοῦ Ἡρακλέους πατὴρ λέ-
γεται ὁ Ἀμφιτρώων Ε 392. Ἐζων

ἄρα ἀκόμη καθ' Ὅμηρον ἡ Ἀἴδα
καὶ ὁ Τυνδάρεως.

141. καλυψαμένη ὀθόνησιν] κατὰ
τὴν συνήθειαν τῶν γυναικῶν τῆς ἀ-
νατολῆς, αἱ ὁποῖαι πάντοτε κεκα-
λυμμέναι ἐμφανίζονται ἐνώπιον τῶν
ἀνδρῶν (|| ἐκτός τῆς οἰκίας καὶ ἐν-
τός). Τὸ κάλυμμα λέγεται καὶ κα-
λύπτρη καὶ κρήδεμνον. — || ὀθόνη ἔ-
λέγετο λεπτὸν λινοῦν ὕφασμα καὶ ὁ
ἐξ αὐτοῦ πέπλος τῶν γυναικῶν.

142. θάλαμος] εἶναι τὸ ἐνδίαί-
τημα τῶν γυναικῶν κείμενον εἰς τὸ
ὀπίσω μέρος τῆς οἰκίας. — || τέρην
-εἶνα -εν = λεπτός, ἀπαλός, τρυφε-
ρός. μεταφορικῶς ἐπὶ τῶν δακρύων
λέγεται.

143. Αἱ ἡγεμονίδες παρουσιαζό-
μεναι συνοδεύοντο συνήθως ὑπὸ δύο
ἀμφιπόλων. Τὴν Ἑλένην ἐν δ 123
συνοδεύουσι τρεῖς, τὴν δὲ Ἀνδρο-
μάχην ἐν Ζ 389, 399 μία μόνη φέ-
ρουσα τὸν μικρὸν Ἀστυάνακτα. Ἐ-
νίοτε δὲν μνημονεύεται ἡ συνοδεία.
— || ἡ ἀμφίπολος] (πέλω) κυρίως
ἦτο ἐπίθετον, = ἡ περὶ τινος ἡσχο-
λημένη. ἀλλὰ παρ' Ὁμ. εἶναι πάν-
τοτε οὐσιαστ. = ἀκόλουθος, ὑπηρε-
τρια μεγάλης δεσποίνης.

144. Αἴθρη] θυγάτηρ τοῦ Πιτ-
θέως, βασιλέως τῆς Τροίης καὶ
μήτηρ τοῦ Θησέως. Ὅτε οἱ Διόσ-
κουροι ἐξ Ἀθηνῶν ἀνέκτεσαν τὴν
ὑπὸ τοῦ Θησέως ἀπαχθεῖσαν Ἑλέ-
νην, ἀπήγαγον αἰχμάλωτον τὴν Αἴ-

145 αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανον ὄθι Σκαιαὶ πύλαι ἦσαν.
οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον καὶ Πάνθοον ἠδὲ Θυμοίτην
Λάμπον τε Κλυτίον θ' Ἴκετάονά τ', ὄζον Ἄρρος,
Οὐκαλέγων τε καὶ Ἀντήνωρ, πεπνυμένω ἀμφώ,
εἶατο δημογέροντες ἐπὶ Σκαιῇσι πύλῃσι,
150 γῆραὶ δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι, ἀλλ' ἀγορῆται

ἦσαν, ἥτις ἔπειτα συνώδευσεν τὴν Ἑλένην εἰς Τροίαν. Πλουτ. Θησ. 34, 1. Διοδ. IV, 63. Οἱ Ἀλεξανδρίνοι ἀπέριπτον τὸν στίχον τοῦτον, διότι ὑπελόγιζον, ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ζῇ τότε ἡ Αἴθρα, καὶ διότι ἀμφίπολοι ἦσαν νεαραὶ δούλαι (πρβλ. α 191), καὶ διότι εἶναι ἀπίθανον, ὅτι ὁ Μενέλαος θὰ μετεχειρίζετο ὡς δούλην τὴν πρώτην ἐξαδέλφην του, ἀφοῦ τέκνα τοῦ Πέλοπος ἦσαν ὁ Ἄτρεὺς καὶ Πιτθεύς, ἔγγονοι δὲ ὁ Μενέλαος καὶ ἡ Αἴθρα. Ἄλλοι ἐδέχθησαν ὁμωνυμίαν καὶ ὅτι περὶ ἄλλης Αἴθρας καὶ ἄλλου Πιτθεῶς πρόκειται ἐνταῦθα. Ὁ μῦθος ὅμως δὲν εἶναι αὐστηρὸς περὶ τὴν χρονολογίαν, ἀφοῦ δὲ οἱ ἔγγονοι τοῦ Πέλοπος Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος παριστάνονται ἐν τῇ Ἰλιάδι εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας των, εἶναι δυνατόν καὶ ἡ ἔγγονή τοῦ Πέλοπος Αἴθρα νὰ μὴ ἦναι πολὺ ἡλικιωμένη. — βοῶπις] σταθερὸν ἐπιθετὸν τῆς Ἥρας (δρ. Α 551), ἀλλὰ καὶ ἡ Φιλομεδέουσα Η 18, καὶ ἡ Ἀλὶς Σ 40 λέγεται βοῶπις. — || Κλυμένη] ἐπίσης ἐκ Σπάρτης δούλη, ἀλλοθεν ἀγνωπτος.

145. Σκαιαὶ πύλαι] ἡ πρὸς τὴν πεδιᾶδα πύλη, ἥτις εἰς τρία χωρία λέγεται καὶ πύλαι Δαρδάνιαι Ε 789, X 194, 413. || ἄλλας πύλας ὁ Ὅμ. δὲν ἀναφέρει.

146. οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον] ὁ Πρίαμος καὶ οἱ ἀκόλουθοι αὐτοῦ. δὲν εἶναι δηλ. ἀπλή περιφρασὶς ἀντὶ τοῦ Πρίαμος, ὅπως παρὰ τοῖς ἔπειτα,

πρβλ. Β 445. Τὰ ἐπόμενα κύρια ὀνόματα ἠδύναντο νὰ κῆνται κατ' ὀνομαστικὴν, ὅπως τὰ δύο τελευταῖα. — Πάνθοος] εἶναι πατὴρ τοῦ Πολυδάμαντος, Εὐφόρβου καὶ Ὑπερήνορος Ο 522, Ρ 9 ἐξ. — θυμοίτης] μόνον ἐνταῦθα μνημονεύεται.

147. Οἱ τρεῖς οὗτοι εἶναι ἀδελφοὶ τοῦ Πρίαμου.

148. || κατ' ὄνομα ἐτέθησαν ταῦτα, διότι ἡ ἐπανάληψις τῆς αὐτῆς πτώσεως ἔχει τι τὸ μονότονον. ἐξαίρονται δ' οὕτω τὰ δύο ταῦτα. — ὁ Οὐκαλέγων μόνον ἐνταῦθα μνημονεύεται, ὁ δὲ Ἀντήνωρ εἶναι ὁ ἐπισημότατος τῶν τρωικῶν γερόντων καὶ συχνὰ ἀναφέρεται ἐν Ἰλιάδι. ἔνδεκα αὐτοῦ υἱοὶ μάχονται ἐν τῷ στρατῷ, ὁ Ἀγήνωρ, Ἀκάμας, Ἀρχέλοχος, Δημολέων, Ἐλικίων, Ἰφιδάμας, Κῶων, Λαοδάμας, Λαοδόκος, Πηδαίος, Πόλυβος. Τούτων ἐπὶ τὰ ἐφονεύθησαν.

|| πέπνυμαι εἶναι παρὰ τοῦ πνέω (πνέω) καὶ σημαίνει: εἶμαι ἐμπνευσμένος, ἐπομ. ἔχω νοῦν. ἡ μετοχ. πεπνυμένος=συνετός.

149. || εἶατο]=ἦντο 153. — δημογέροντες] ἡγεμόνες τῆς χώρας, οὕτως ὀνομάζεται καὶ ὁ Ἴλος ὁ οἰκιστὴς τῆς Ἰλίου Α 372. Ἡ λέξις καὶ τὸ ἄξιωμα δημογέροντος ἐσώζετο ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ Τούρκων — ἐπὶ Σκαιῇσι πύλῃσι] ἐπὶ τοῦ πύργου, τοῦ ἐπὶ τῆς πύλης (Γ 153, Ζ 386). Ἐντεῦθεν αἱ γυναῖκες καὶ οἱ γέροντες ἐθέωντο τὰς ἐν τῇ πεδιᾷ μάχας.

150. γῆραὶ=διὰ τὸ γῆρας. — δῆ=ἤδη.

έσθλοί, τεττίγεσιν έοικότες, οἳ τε καθ' ὕλην
 δενδρέφ' έφεζόμενοι ὅπα λειριόεσσαν ιέϊσι.
 τοῖοι ἄρα Τρώων ήγήτορες ήντ' έπὶ πύργῳ.
 οἳ δ' ὥς οὖν είδονθ' 'Ελένην έπὶ πύργον ίοῦσαν,
 155 ήκα πρὸς ἀλλήλους έπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
 „οὐ νέμεσις Τρώας καὶ ένκνήμιδας 'Αχαιοὺς
 τοιήδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἀλγεα πάσχειν·
 αἰνῶς ἀθανάτησι θεῆς εἰς ὅπα έοικεν.

151. Πολὺ ὥραϊον εὔρισκον οἱ
 ἀρχαῖοι τὸ τερέτισμα τοῦ τέττιγος
 καὶ έτέρποντο εἰς αὐτό, 'Ησιοδ.
 'Εργ. 582 «ήγέτα τέττιξ δενδρέφ'
 έφεζόμενος λιγυρὴν καταχέυετ' αἰ-
 δήν». 'Ασπ. 393. Ψευδοανακρ. 32
 «μακχιζόμεν σε τέττιξ, ὅτι δεν-
 δρέων έπ' ἀκρων ὀλίγην δρόσον πε-
 πωκῶς βασιλεὺς ὅπως αἰέδεις». καὶ
 «φιλέουσι μέν σε μούσαι, φιλέει δὲ
 Φοῖβος αὐτός, λιγυρὴν δ' έδῶκεν οἴ-
 μην». || ἡ παραβολὴ γίνεται διὰ τὴν
 εὐφώνϊαν καὶ διὰ τὴν μονότονον ἡ-
 συχίαν γερόντων καὶ τεττίγων καὶ
 διὰ τὸ ἄπαυστον τοῦ λόγου αὐτῶν.

152. δενδρέων] τροχαῖον ἀποτε-
 λεῖΓραμμ. § 32, 6'. — λειριόεσσαν] ὁ-
 πως 'Ησ. Θεογ. 41. 'Απὸ τοῦ καθα-
 ροῦ καὶ λευκοῦ χρώματος τῶν λει-
 ρίων ἐγένετο μεταφορὰ εἰς τὴν ὁ-
 ξείαν καὶ εὐκρινὴ φωνήν τῶν τετ-
 τίγων, ἀπὸ τῶν ὀρωμένων ἐπὶ τὰ
 ἀκούόμενα, ἀπὸ τοῦ χρώματος εἰς
 τοὺς ἤχους. 'Απολλ. 'Ρόδ. IV, 903
 αἶεσαν ἐκ στομάτων ὅπα λείριον·
 || δηλ. λεπτήν καὶ εὐάρεστον, ὅπως
 τὸ λείριον εἰς τὸν ὀφθαλμὸν εὐαρε-
 στεῖ.—[έϊσι] Γραμμ. § 16, α'. ἐκ-
 πέμπουσι, χαμνουν ν' ἀντηχῇ. Πρβλ.
 «ὅπα έϊσαι» μ. 192. καὶ οἱ μεθ' 'Ο-
 μηρον συνάπτουν μὲ τὸ ἔημι τὰς λέ-
 ξεις φωνήν. φθογγάς, γλῶσσαν.

153. τοῖοι] κατηγ. τοῦ ήγήτο-
 ρος. — || ἄρα] = λοιπόν. ἀνακεφα-
 λαίῳνει καὶ παραπέμπει εἰς τὴν πα-
 ραβολήν.

154. || τοῦ είδομαι 6'. ἀόρ. είδό-
 μην καὶ ιδόμην.

155. ήκα] σιγανά· διότι ήσχύ-
 νοντο θαυμάζοντες κάλλος γυναικὸς
 παρ' ὤραν. || ἐξ ἀχρ. επίθετου ἡ-
 κὺς γίνεται τὸ ήκα (ὅπως τάχα, ὡ-
 κα) ήσων, ήκιστα.

156. Δὲν ἡδύνατο ὁ ποιητὴς τὸ
 κάλλος τῆς 'Ελένης νὰ ἐκθειάσῃ
 καλλίτερον, παρὰ εἰσάγων συνेतὸς
 γέροντας ἀποθαυμάζοντας αὐτήν. ||
 δὲν τὰ λέγει ὁ Πάρις, δὲν τὰ λέγει
 νέος τις, δὲν τὰ λέγει τις τοῦ ὄ-
 γλου, ἀλλὰ γέροντες συνετώτατοι τοῦ
 Πριάμου παρέδροι. Τὸ ψυχρὸν λοι-
 πὸν γῆρας συγχωρεῖ χάριν αὐτῆς
 τὸν πόλεμον, τὸ θυβὲν αἶμα, τὰ δά-
 κρυα. 'Ορα, ὅτι ὁ 'Ομηρος δὲν εἰ-
 σέρχεται εἰς λεπτομερείας τοῦ κάλ-
 λους, ὅπως οἱ σημερινοί, ἀλλὰ μᾶς
 παρουσιάζει τὴν ἐκ τοῦ κάλλους ἐν-
 τύπωσιν. — οὐ νέμεσις (έστι) || ὤφει-
 λεν ὁ ποιητὴς νὰ μεταχειρισθῇ τὴν
 φράσιν ταύτην, διότι τὸ νημεσίζο-
 μαι (=κατακρίνω) δὲν ἔχει παθη-
 τικὸν τύπον, πρβλ. Η 409, ὅπου τὸ
 «φειδῶ γίγνεται» κείται ὡς παθητι-
 κὸν τοῦ φείδομαι.

157. || τοιήδε] τὸ δε εἶναι δεικτι-
 κόν· διὰ τοιαύτην δά, ὅποια ἦτο πρὸ
 αὐτῶν.

158. || ἀσύνδετος αἰτιολογία τῶν
 ἡγουμένων. — αἰνῶς] δεινῶς, σφο-
 δρᾶ, φεβερά. χρησιμεύει πρὸς ἐπί-
 τασιν συνήθους τῶν ῥημάτων τῶν
 ψυχικοῦ πάθους δεῖδω, χῶμαι, ἡ-

ἀλλὰ καὶ ὥς, τοῖν περ ἑοῦσ', ἐν νηυσὶ νεέσθω,
160 μῆδ' ἡμῖν τεκέεσσί τ' ὀπίσσω πῆμα λίποιτο.

ὥς ἄρ' ἔφην, Πρίαμος δ' Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ·
„δεῦρο πάροιθ' ἐλθοῦσα φίλον τέκος ἵζευ ἐμεῖο,
ᾧδρα ἴδη πρότερόν τε πόσιν πηούς τε φίλους τε·
(οὐ τί μοι αἰτὶν ἑσσί, θεοὶ νῦ μοι αἰτιοὶ εἰσιν,
165 οἳ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολὺδακρυν Ἀχαιῶν)
ὥς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνης,
ὅς τις ὁδ' ἐστὶν Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἡὺς τε μέγας τε.

δομαι, ἔμαι, ἢ ἐπιθέτων (ρ 24) ἢ ἐπιρρημάτων χ 136.—εἰς ὧπα] κατὰ τὴν ὕψιν, κατὰ πρόσωπον. Ὡραῖαι γυναῖκες παραβάλλονται πρὸς θεάς, ἰδίως πρὸς τὴν Ἀρτεμιν καὶ Ἀφροδίτην, Γ 282, δ 122, κ.ά.

159, 160. || παρὰδοξοὶ εἶναι οὗτοι λόγοι· διότι υποθέτουσιν, ὅτι οἱ γέροντες ἐγνώριζον τὰ τῆς μονομαχίας. ἀλλὰ δὲν ἐγνώριζον. πρβλ. 249εξ.

160. ὀπίσσω] κατόπιν, ὕστερον, ἐν τῷ μέλλοντι.—πῆμα] εἶναι κατηγορούμενον· ὡς βλάβη, δυστύχημα.
161. Ὁ Ὀμηρος ἔχει ἔφην, ἔφασαν, φάσαν. Βραχεῖα δ' εἶναι τοῦ ἔφην ἢ λέγουσα, ὅπως ἔβαν, ἔσαν, ἔκταν, εἰλαν, ἔδον, ἔφον, μέθειεν, πρότιθεν. — ἐκαλέσσατο] προσεκάλεσε πρὸς ἐκυτόν. || ἐκαλέσσατο φωνῇ] = μεγαλοφώνως, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἦκα 155.

162. Ἡ σειρά τῶν λέξεων εἶναι: δεῦρο ἐλθοῦσα ἵζευ πάροιθεν ἐμεῖο.— || τὸ δεῦρο ἐκ τοῦ ἐλθοῦσα, τὸ ἐμεῖο ἐκ τοῦ πάροιθεν ἐξαρτᾶται. — ἐλθοῦσα φίλον τέκος] ἢ συμφωνία ἔχει γείνη κατὰ τὸ φυσικὸν γένος, ὅπως Π 281, ζ 157 κ.ά. ὅπως «φίλε τέκνον». πρβλ. Γ 106, Ε 382, 638.— || πάροιθ' ἐμεῖο] ἔμπροσθέν μου. ὁ Πρίαμος λοιπὸν θὰ βλέπῃ ἀνωθεν τοῦ ὧμου τῆς Ἑλένης.

163. ἴδη] ὁ Ὀμ. προτιμᾷ τοὺς μέσους τύπους τοῦ ῥήματος τούτου· ὅθεν ἔχει συχνότερον τὸ ἰδέσθαι,

ἰδωμαι, ἰδεται, ἰδησθε, ἰδοίτο παρὰ ἰδεῖν ἰδεῖν, ἰδω ἰδωμι, ἰδη, ἰδητε, ἰδοι. οὐδέποτε ἔχει ἰδης, ἀλλὰ ἰδη ἰδηαι. Μετοχὴν ὅμως ἔχει μόνον τὴν ἰδών. Ὡσαύτως τοὺς διαφόρους τύπους τοῦ ὀρῶμαι ἔχει με ἐνεργητικὴν σημασίαν. — || πόσις = σύζυγος, κύριος, ἀνὴρ. κυρίως ἦν πόσις = ἰσχυρός, πρβλ. τὰ ποτιος, potens. — || πηός] συγγενὴς ἐξ ἀγχιστίας, συμπέθερος.

164. || Ὁ Πρίαμος ἐνθαρρύνει τὴν Ἑλένην· διότι φαίνεται, ὅτι μετὰ δειλίας προστήρχετο. — Ταῦτα ἀπεικινῶσιν τὴν αγαθότητα τοῦ Πριάμου, ἣν ἀνομολογεῖ ἡ Ἑλένη Ω 770. τοῦναντίον ἡ πενθερά, οἱ ἀνδράδελφοι, πλὴν τοῦ Ἑκτορος, καὶ αἱ ἀνδραδέλφαι τὴν ὕβριζον. — το] ἴσως, πιστεύω. τοῦτο μετριάζει τὴν ἐκφρασιν.

166. ὥς μοι ἐξονομ.] δευτέρα τελικὴ πρότ. ἐκ τοῦ ἵζευ (162) ἐξαρτωμένη. — || καὶ] ἀνήκει εἰς ὕλην τὴν πρότασιν (ὅχι εἰς τὸ ἄνδρα) ὑποδηλοῦσα, ὅτι προηγῆθη ἤδη πρότασις ἄλλη τελική. — || πελώριος -η -ον καὶ πέλωρος -ον = ὑπερμεγέθης, ὄρ.—ἐξονομήνης] ὀνομάσσης, ὀνομαστὶ εἵτης. || ἐξονομαίνω ἐκ τοῦ ὄνομα, ὅπως θαῦμα θαυμάινω, λῦμα ἀπολυμαίνωμαι. Μόνος ὁ α'. ἄορ. ὑπάρχει.

167. ὅς τις] κατηγορ. — ἡὺς τε μέγας τε] ὅπως Β 653. || τὸ ἡὺς

ἦ τοι μὲν κεφαλῇ καὶ μείζονες ἄλλοι ἔασιν
 καλὸν δ' οὕτω ἐγὼν οὐ πω ἶδον ὀφθαλμοῖσιν,
 170 οὐδ' οὕτω γεραρόν· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικε.
 τὸν δ' Ἑλένη μύθοισιν ἀμείβετο, διὰ γυναικῶν·
 παῖδοιός τέ μοι ἔσσι φίλε ἔκνυρ' εἰνός τε
 ὥς ὄφελεν θάνατός μοι ἀδεῖν κακός, ὅπποτε δεῦρο
 υἱεὶ σὺν ἐπόμην θάλαμον γυναικῶν τε λιποῦσα
 175 παῖδά τε τηλυγέτην καὶ ὀνηλικίην ἐρατεινήν.
 ἀλλὰ τὰ γ' οὐκ ἐγένοντο· τὸ καὶ κλαίουσα τέτθηκα.

εἶναι ἕτερος τύπος τοῦ εὖς=καλός, ὠραίος.— || Ὁ Πρίαμος ἐρωτῶν μεταχειρίζεται τὴν ὅδε, ἡ Ἑλένη δ' ἀπαντῶσα τὴν οὕτος (167—178, 192—200, 226—229). διότι ἡ μὲν ὅδε ἐκφράζει ἀπλῶς τὴν ἄμεσον θάνατον, ἡ δὲ οὕτος λέγεται μετ' ἀναφορᾶς πρὸς τὴν ἡγουμένην ἐρώτησιν.

168. κεφαλῇ μείζονες] μεγαλειότεροι κατὰ κεφαλὴν, δηλ. ὑπερτεροῦσιν αὐτοῦ κατὰ τὸ ὕψος, ὅπως Γ 193 «μεῖων κεφαλῇ». — καὶ] ἐπιτείνει τὸ μείζονες. Τὸ μέγεθος εἶναι τὸ πρῶτον συστατικὸν ἀνδρικοῦ χάρους.

170. γεραρός] μεγαλοπρεπής, σεμνοπρεπής. || γέρας, γεραίω] ἔντιμος, σεβάσμιος.— βασιλῆϊ ἀνδρὶ] ὅρ. Β 474.

172—176. || ἀπάντησις εἰς 162—165.

172. αἰδοῖος = αἰδοῦς ἄξιος. — φίλῃ] μακρὸν τὸ ε πρὸ τοῦ ἔκνυρ' Γραμμ. § 28, α'. καὶ τοῦ ἔκνυρ' πρὸ τοῦ εἰνός. Γραμμ. § 26. || διότι ἀρχικῶς ἦσαν σφεκρὲ λατ. socer, καὶ σφεκρὲ. — εἰνός] σέβας ἐπιβάλλον || αἰδοῖος διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν τρυφερότητα, εἰνός διὰ τὴν συνείδησιν τοῦ ἑαυτῆς ἀμαρτήματος. Ὁ ποιητὴς ἐξευγενίζει τὸν χαρακτήρα τῆς Ἑλένης παριστῶν αὐτὴν πανταχοῦ μετανοοῦσαν. Οὕτω καὶ ἐνταῦθα, ἐνῶ ὁ Πρίαμος δὲν λο-

γαριάζει τὸ ἀμαρτήματός της, αὐτὴ τὸ μεγαλύνει ἐπίτηδες.

173. ὥς] ὅπως αἶθ' Α 415. — κακός] διότι ὁ θάνατος ἐν γένει εἶναι τι κακόν. πρβλ. «νοῦσον κακὴν» Α 10. Ἡ ἔννοια εἶναι: εἶθε καλλιτέρα γὰρ ἡτοκτόνουν.— || ἀδεῖν] εἶναι ἀπαρέμφατος τοῦ ἄδον εἰδον ἀορίστου τοῦ ἀνδάνω. λέγεται ἐπὶ ἐκλογῆς. διὸ ἰσχυρὰν ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἐπόμενον ἐπίθετον τοῦ θανάτου κακός.

174. θάλαμον] τὸ ἐνδιαιτήμα τῶν γυναικῶν, ὅπως 142. || ὁ αὐτὸς ἦτο καὶ τῶν συζύγων κοιτῶν, διὸ οὐδεμία ἰδιαιτέρα μνεῖα τοῦ συζύγου γίνεσθαι.— γυναικῶν] ἀδελφούς, ὅρ. Χ 234. || κυρίως εἶναι ἐπίθετον=γνωστός, εἶτα δὲ καὶ οὐσιαστ.=ἀδελφός.

175. παῖδα] τὴν Ἑρμιόνην δ 14.— τηλυγέτην] ἐν τρυφερᾷ ἡλικίᾳ διατελοῦσαν.— ὀνηλικίην] ἀντὶ συγκεκριμένου κείται=ὀμηλικίας. || τὸ ἀφηρημένον ἔχει περιληπτικὴν σημασίαν.— || ἐρατεινός, ἡ, ὄν.=ἀγαπητός, ἀξιοῦστος. ἐκ τίνος ἀχρηστοῦ οὐδὲτ. ἔρατος (ἐράω).

176. || τὰ] δηλ. ἀδεῖν θάνατος 173.—τὸ] διὰ τοῦτο, ὅπως Η 239, Μ 9 κ.λ.—κλαίουσα τέτθηκα] λρώνω εἰς τὰ δάκρυα, Σοφ. Ἠλ. 283 «κλαίω, τέτθηκα». — || καὶ] παριστᾷ τὸ κλαίουσα τέτθηκα ὡς ἀποτέλεσμα συμφωνον πρὸς τὰ ἡγούμενα.

τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὃ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾶς·
οὗτός γ' Ἀτρείδης, εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων,
ἀμφότερον βασιλεύς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμητής·
180 δαῖρ αὐτ' ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἴ ποτ' ἔην γε·
ὣς φάτο, τὸν δ' ὁ γέρων ἡγάσσατο φώνησέν τε·
,,ὦ μάκαρ Ἀτρείδην, μοιρηγενές, ὀλβιόδαιμον,
ἦ ῥά νύ τοι πολλοὶ δεδμήατο κοῦροι Ἀχαιῶν.
ἦδν καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν,

177. ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾶς] ἐρωτᾷς καὶ ἐξετάζεις. ἔλαβε δύο αἰτιατικὰς, ὅπως η 243, ο 402 κ. ἀ. || τὸ μεταλλᾶς συχνὰ τίθεται μὲ τὸ εἶρεσθαι καὶ τὰ σύνθετα αὐτοῦ Α 550, 553.

179. || τὸ ἀμφότερον οὐσιαστικῶθεν τίθεται προεξαγγελτικῶς. πολλάκις δὲ καταντᾷ ἐπίρρημα, ὥστε τὰ μέρη ἐπιτάσσονται καὶ κατὰ γενικὴν ἢ δοτικὴν. «χώσατο ἀμφότερον, νίκης τε καὶ ἔγχεος ὁ ξυνέαζεν». Ν 165 «ἐγὼ γέ φημι θεάων ἔμμεν ἀρίστη, ἀμφότερον, γενεῇ τε καὶ οὐνεκα σὴ παράκοιτις κέκλημαι» Σ364.

180. ἐμὸς κυνώπιδος] ὅπως «τὴν ἐμὴν μελέου τροφάν» Σοφ. Φιλ. 1126. «τὰμα δυστήνον κακὰ». Ο. Κ. 344. «τὸν ἐμὸν ἀθλίας» Εὐρ. 'Ικ. 922, κ. π. ἀ. || δηλ. τίθεται γενικῇ ὡς παράθεσις τῆς ἐν τῇ κτητικῇ ἀντωνυμίας λανθανούσης γενικῆς τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας. — || ἔσχε] θαμιστικὸς παρατατ. τοῦ εἰμί. — εἴ ποτ' ἔην γε] ἂν ποτε ἤμην. Ταῦτα λέγει ἡ Ἑλένη θλιβερώς ἀναμνησκόμενη τὸ εὐτυχὲς παρελθόν. || = ἂν ἤμην ποτέ, καὶ ἂν δὲν ἦτο μᾶλλον ὄνειρον πλάνον. Οἱ τοιοῦτοι λόγοι εἶναι κραυγὴ τῆς συνειδήσεως πονούσης· διότι ἀναμνησκέται εὐτυχίαν παρελθοῦσαν, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὸς ὁ ἀναφανὼν διὰ τὸ λυπηρὸν παρὼν δυσκολεύεται νὰ πιστεύσῃ, ὅτι ὑπῆρξέ ποτε. Οὕτως ὁ Νέστωρ ἐνθυμούμενος τὰ νεᾶτα τοῦ λέ-

γει «ὡς ἔον, εἶποτ' ἔην γε μετ' ἀνδράσιν». Α 762.

181. ἡγάσσατο] = ἐπληρώθη θαυμασμοῦ || ἄρ. τοῦ ἄγαμαι.

182. || μάκαρ] μακάριος, εὐδαίμων. — μοιρηγενές] πρὸς εὐτυχίαν γεννημένε || κυρίως ὁ κατὰ τὴν γέννησιν ὑπὸ τῆς μοίρας εὐλογημένος καὶ εὐτυχῆς γενόμενος, ἢ υἱὸς τῆς μοίρας (εὐτυχίας), καλόμοιρος. — ὀλβιόδαιμον] ὑπὸ θεοῦ εὐλογημένε, διότι ἦτο τὸσον ἰσχυρὸς βασιλεὺς. || ὁ ἔκ τινος δαίμονος (θεοῦ) εὐδαίμων, περὶ τῆς εὐτυχίας τοῦ ὁποίου φροντίζουν οἱ θεοί. — Ἐνταῦθα ἐκάστη λέξις ἔχει μίαν συλλαβὴν περισσotέραν τῆς ἡγουμένης. || καθόσον ἐπιτείνονται τὰ κατηγορούμενα καὶ ὁ θαυμασμός, ὃν δηλοῦμεν διὰ κατὰλλῆλου καὶ βαθμηδὸν ὑψουμένου τόνου τῆς φωνῆς.

183. δεδμήατο] ἦσαν λοιπὸν ὑποταγαμένοι, ὅπως τώρα βλέπω. Ὁ ὑπερσυντ. καὶ ὁ παρατατ. δηλοῦσι: πολλάκις, ὅτι τώρα πρῶτον ἀναγνωρίζει τίς τι ὡς ὁρθόν, ὁ πρότερον ἠγνόει. πρβλ. Π 33, Ρ 142 κλπ. καὶ τὸ συχνὸν «οὐκ ἄρ' ἔμελλον». || ὑπερσ. τοῦ θαμάω, ἀντὶ ἐδέδηγτο.

184. ἦδη] κάποτε ἦδη, 205. — || καὶ Φρυγίην] καὶ εἰς τὴν Φρυγίαν, ὅπως καὶ εἰς ἄλλας χώρας. — ἡ Φρυγίη ἦτο ἀνεξάρτητον τῆς Τροίας πρὸς ἀνατολὰς κείμενον κρατος, ἡ καλουμένη Μεγάλῃ Φρυγίᾳ (|| ἦτο καὶ μικρὰ Φρυγία ἀνήκουσα

185 ἔνθα ἶδον πλείστους Φρύγας ἀνέρας, αἰολοπώλους
 λαοὺς Ὀτρῆος καὶ Μυγδόνοσ ἀντιθέοιο,
 οἳ ῥα τότε ἑστρατώνοντο παρ' ὄχθας Σαγγαρίοιο·
 καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπικούροσ ἐὼν μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην
 ἡματι τῷ, ὅτε τ' ἦλθον Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι·
 190 ἀλλ' οὐδ' οἳ τόσοι ἦσαν ὅσοι ἐλίκωπεσ Ἀχαιοί·

δεύτερον αὐτ' Ὀδυσῆα ἰδὼν ἐρέειν· ὁ γεραίός·
 „εἶπ' ἄγε μοι καὶ τόνδε φίλον τέκος, ὅς τις ὄδ' ἐστί·
 μείων μὲν κεφαλῇ Ἀγαμέμνωνος Ἀτρείδαο,
 εὐρύτερος δ' ὥμοισιν ἰδὲ στέρνοισιν ἰδέσθαι.

εἰς τὴν Τροίαν). Ἀνατολικώτερον δ' αὐτῆς παρὰ τὸν Θεερῶδοντα ποταμὸν ἐφαντάζοντο τὰς Ἀμαζόνας. — ἀμπελόεσσα] ἐννοεῖ τοὺς περὶ τὴν Ἀπάμειαν τόπους· διότι οὗτοι ἦσαν πολυάμπελοι, ἡ δὲ λοιπὴ Φρυγία ἤτο μόνον σιτοφόρος.

185. Φρύγας ἀνέρας] ὁμοῦ λαμβάνονται ταῦτα. — αἰολοπώλος] ὅπως ταχύπωλος, = ὁ ἔχων εὐστρόφους, εὐκινήτους ἵππους. || ἐκ τοῦ αἰόλος (ὄρ. Γ 83) καὶ πῶλος = ἵππος νέος.

186. λαοὺς] ὄρ. Α 10. — || Ὀτρῆος καὶ Μυγδῶν ἦσαν υἱοὶ Δύμαντος καὶ βασιλεῖς τῆς Φρυγίας. — Μυγδόνοσ] οὕτω τονίζουσι τὰ ἄριστα χειρόγραφα. — || ἀντίθεος = ἰσόθεος. ὄρ. 189.

187. || οἳ ῥα] οἳ ὅποιοι ὡς γνωστόν. Ὁ ποιητὴς λοιπὸν τὸν μῦθον τοῦ πολέμου τῶν Ἀμαζόνων πρὸς τοὺς δυτικούς τῆς Μ. Ἀσίας λαοὺς ὑποθέτει γνωστὸν τοῖς ἀχροαταῖς. — || ἑστρατώνοντο] μόνον τοῦτο ἀπαντᾷ, τὸ ὁποῖον ὑποθέτει ἐνεστώτα στρατόμαϊ. — || παρ' ὄχθας] ἡ παρὰ μετ' αὐτ. δηλοῖ ἔκτασιν· κατὰ, κατὰ μήχος. — Ὁ Σαγγάριος εἶναι μετὰ τὸν Ἄλυν ὁ ἐπισημότερος ποταμὸς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐκβάλλει δ' εἰς τὸν Πόντον πρὸς Α. τοῦ Βοσπόρου.

188. || καὶ] εἰς τὸ ἐγὼν ἀνήκει.

— μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην] συγκατηριθμήθην μετὰ αὐτῶν, ὅπως 1 335 «πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην».

189. || Ἀμαζόνες] μυθικὸν πολεμικὸν ἔθνος γυναικῶν. — ἀντιάνειραι] αἱ ἴσαι πρὸς τοὺς ἀνδρας, ἴσχυδροι. Εἶναι θηλυκὸν ἐπίθ. ἐκ τοῦ ἀνὴρ ἐσχηματισμένον, ὅπως τὰ δημήτειρα, δότειρα, σώτειρα, δρήστειρα, ἰλέτειρα ἐσχηματίσθησαν ἐκ τῶν ἀντιστοιχῶν εἰς τὴν ἀρσενικῶν. οὕτως ἐσχηματίσθησαν καὶ τὰ κυδιάτειρα, ἰάνειρα Σ 47. || ἡ ἀντὶ παρ' Ὅμ. ἐκφράζει σύγκρισιν, ἀνταλλαγήν, ἀντικατάστασιν. Βραδύτερον ἡ ἀντὶ προσέλαβε σημασίαν ἐναντιότητος καὶ ἀντιθέσεως.

190. ἐλίκωπεσ] ὄρ. Α 98.

191. δεύτερον] ἀνήκει εἰς τὸ ἐρέειν. || εἶναι οὐδέτερον ἐπιρρηματικῶς κείμενον.

192. || εἶπ' ἄγε] συνήθως ἐπιτάσσεται τὸ ῥῆμα τὸ κείμενον μετὰ τοῦ ἄγε. — τόνδε] ἐλήφθη κατὰ πρόληψιν ἐκ τῆς δευτερευούσης προτάσεως, ἀλλ' ἐπανελήφθη ἐν αὐτῇ ὡς ὑποκείμενον, ὄρ. Ω 563.

193. || μείων...] ταῦτα ἀκριβέστερον ὁρίζουσι τίνα ἐννοεῖ διὰ τοῦ ὅδε.

194. ἰδέσθαι] νὰ τὸν ἰδῇ κανεῖς, τ. ἔ. κατὰ τὴν ὅψιν, ὅπως ε 217, ζ 230, θ 20 κ.α. || εἶναι προσδιορισμὸς ἀναφορᾶς τοῦ εὐρύτερος. — αἱ δοτι-

195 τεύχεα μὲν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονὶ πούλυβοτείρῃ,
 αὐτὸς δὲ κτίλος ὥς ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν
 ἀρνεῖσθαι μιν ἐγὼ γε εἴσκω πηγεσιμάλλῳ,
 ὃς τ' ὀίω μὲγα πῶν διέρχεται ἀργεννῶν “
 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειθ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα·
 200 „οὔτος δ' αὖ Λαερτιάδης, πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 ὃς τράφῃ ἐν δῆμῳ Ἰθάκης κραναῆς περ ἐούσης,
 εἰδὼς παντοίους τε δόλους καὶ μῆδεα πυκνά.“
 τὴν δ' αὖτ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἀντίον νῦδα·
 „ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες·
 205 ἦδη γὰρ καὶ δεῦρό ποτ' ἦλυθε διος Ὀδυσσεύς
 σεῦ ἔνεκ' ἀγγελίης σὺν ἀρνηφίλῳ Μενελάῳ,
 τοὺς δ' ἐγὼ ἐξεΐνισσα καὶ ἐν μεγάροισι φῖλησα,
 ἀμφοτέρων δὲ φυὴν ἐδάην καὶ μῆδεα πυκνά.

καὶ ὁμοίῳ στέργουσιν ἀνήκουσιν
 εἰς τὸ συγκριτικόν, ὅπως 168, 193.

196. κτίλος ὥς] βραχὺ τὸ ο, ὅ-
 πως Θ 94, 271 κ.ά. — ἐπιπωλεῖται]
 παρέρχεται τοὺς στίχους, τοὺς ἐπι-
 θεωρεῖ. εἶναι σύνθετον ἐκ τοῦ πω-
 λοῦμαι θαμιστικοῦ τοῦ πέλομαι.

197. || Ὁ στίχος ἀναπτύσσει τὸ
 κτίλος ὥς. || εἴσκω καὶ ἔσκω=ἐξο-
 μοιώνω, παρομοιάζω. Μόνον ἐνεστ.
 καὶ παρατατ. ὑπάρχει—πηγεσιμάλ-
 λῳ] ἐκ τοῦ πῆγνυμι καὶ μάλλος=
 πυκνόμαλλος, πρβλ. τὰ σύνθετα τα-
 νυσίπτερος, ἐλκεσίπεπλος, ταμεσί-
 χροος, ἀερσίποδες, Ἀρκεσίλαος, καὶ
 τὰ ἐξ ὀνομάτων σύνθετα τειχεσι-
 πλήτης, ἐργεσίμωρος, ἐντεσιουργός.

198. || πῶν] ποίμνιον. πάντοτε
 ἐπὶ προβάτων λέγεται. πῶν, πῶρος,
 πῶσει.—δις διος ἔχει ὁ Ὀμηρος, οἱ
 ἄττικοί οἱς, οἶος. ἀρχικῶς ἦτο ὄφις,
 λατ. onis. — ἀργεννῶν] λαπρός,
 λευκός, ὅπως 141.

199. || ἐκγεγαυῖς -γαυῖα μετοχῇ
 τοῦ παρὰ. τοῦ ἐκρίγμαι.

200. || οὔτος δ' αὖ] ἀντιτίθεται
 πρὸς τὸ οὔτος γε 178.

201. || κραναὸς -ῇ -δν=τραχύς,
 ἐπομένως πετρώδης.

202. || πυκνά] ὅρ. B 55.

204. ἡ μάλα] βεβαίως, ὅπως E
 278, 422, Z 255 κ.ά.π.

205. Ὁ Ὀδυσσεύς ὥς ὁ δεξιῶ-
 τατος τῶν Ἀχαιῶν ἐστάλη μετὰ
 τοῦ Μενελάου πρέσβυς, ἵνα ἀπαιτήσῃ
 τὴν Ἑλένην καὶ τοὺς μετ' αὐτῆς
 ἀρπαγέντας θησαυρούς. τὴν πρε-
 σβείαν ἐματῶντε διαφθαρεῖς διὰ
 χρημάτων ὑπὸ τοῦ Πάριδος ὁ Ἀν-
 τίμαχος, συμβουλεύσας μάλιστα νὰ
 φονεύσῃ τοὺς πρέσβεις, Δ 123
 καὶ 139 ἐξ.

206. ἀγγελίης] = ἄγγελος, ὥς
 ἄγγελος, ὅπως Δ 384, Δ 140 κ.ά.
 εἶναι δηλ. ἀρτενικόν. Τοῦτο παρα-
 δέχεται ὁ Ἀρίσταρχος. σφαιερὸν
 δ' εἶναι, ὅτι εἶναι γενικὴ τοῦ ἀγγε-
 λῆ. || τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ μεθ'
 Ὀμηρον Γοργίας, Λοζίας.

207. ἐξεΐνισσα] παρέσχον ξενίαν,
 φιλοξένως ὑπεδέχθην.—φίλησα] ἐ-
 φίλευσα.

208. ἐδάην] ὅρ. B 299.—τὸ μὲν
 φῦν ἁκριβέστερον ὀρίζεται ἐν 210,

ἀλλ' ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν,
 210 στάντων μὲν Μενέλαος ὑπείρεχεν εὐρέας ὄμους,
 ἄμφω δ' ἐξομένω γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μύθους καὶ μῆδεα πᾶσιν ὕφαινον,
 ἦ τοι μὲν Μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευε
 παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως, ἐπεὶ οὐ πολὺ μυθος
 215 οὐδ' ἀφαρμαρτοεπής, εἰ καὶ γένει ὕστερος ἦεν.

211. τὸ δὲ μῆδεα ἐν 212 ἐξ.

209. ἐν ἀγρομ. ἔμιχθεν] ἔσμιξαν μεταξὺ, προσήλθον εἰς τοὺς συνηθροισμένους Τρώας, διότι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ λαοῦ συνεζήτειτο ἡ ἀπαίτησις τῶν πρέσβων. || ἀγρομένοισι] μέσος ὁδῶ. τοῦ ἀγείρομαι = συναθροίζομαι.

210. στάντων ἐξομένω] ἴσταντο ὡς ῥήτορες, ἐκάθηντο ὡς ακροαταί. Τὸ στάντων δὲν εἶναι ἀπόλυτος γενική μετὰ ὑποκειμένου ἑλλείποντος, ἀλλ' εἶναι ἡ γενική μεριστική (= μεταξὺ αὐτῶν, δηλ. Μενελάου καὶ Ὀδυσσεως, ὅτε ἴσταντο), ἡ συνετάχθη κατὰ τὸ ὑπείρεχεν, ὃ περιέχει ἔννοιαν παραθετικήν. — ὄμους] αἰτιατική ἀναφορᾶς, ὅπως 227. — ὑπείρεχεν] μακρότερος ἦν.

211. ἄμφω δ' ἐξομένω] εἶναι ἀνακόλουθον, δὲν εἶναι ἀπόλυτος ὀνομαστική, ὅρ. Β 353. Ἄλλοι δέχονται, ὅτι εἶναι ἐνταῦθα ἡ γνωστή τοῦ ὅλου καὶ μέρους σύνταξις, καθ' ἣν τὴν ἔννοιαν τοῦ ὅλου (|| ὅλον δ' ἐνταῦθα εἶναι τὸ ἄμφω ἐξομένω.) ὁμοιοπύτως ἀκολουθοῦσι δύο ἔννοιαι μέρους συνδεδεμέναι διὰ τῶν μὲν δέ, ἀντὶ τὰ τεθῆ τὸ ὅλον κατὰ γενικήν. μετὴν διαφορὰν, ὅτι ἐνταῦθα καὶ ἐν Κ 224 ἡ σύνταξις αὕτη δὲν ἐξηγήθη πλήρως, (ὅπως Ε 27, Η 8, 306, Μ 400 κ.ά.π.), || ἀλλ' ἐτέθη τὸ ἔν μόνον μέρος Ὀδυσσεύς, τὸ δ' ἔτερον (ἦττον δὲ γεραρὸς Μενέλαος) παρελείφθη ὡς εὐνόητον.

212. πᾶσιν] πρὸ τοῦ συνηθροισμένου λαοῦ. || ἐτέθη ἀπλῇ δοτικῇ

ἀντὶ ἐν πᾶσιν, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Τρώων. — ὕφαινον] ἐπλέκον, ἐξέθετον. λέγεται περὶ τῶν λέξεων καὶ ἐννοιῶν, τῶν παρατασσομένων δίκην νημάτων ὑφάσματος Ἀλλασχοῦ τὸ ὑφαίνω ἐν μεταφορικῇ σημασίᾳ λαμβάνει ὡς ἀντικ. δόλον, δόλους καὶ μῆτιν καὶ σημαίνει: συνθέτω, κατασκευάζω τι ἐπιδέξιος, ὡς τεχνικώτατον ὑφασμα. || ἡμεῖς ἐπὶ ὁμοίων περιστάσεων λέγομεν πλέκω ἢ σκαρώνω.

213. ἐπιτροχάδην] κυρίως = τρέχοντας, τ. ἔ. εὐχερῶς ἢ βιαστικῶς, ἐσπευσμένως. (|| ἀντιθέτως πρὸς τὸν περιεσκεμμένον τοῦ Ὀδυσσεως τρόπον 217), οὐχὶ δὲ = συντόμως, διότι τοῦτο δηλοῦται ὑπὸ τοῦ ἐπομένου παῦρα.

214. || παῦρα μὲν] ἡ περιμενομένη αὐτῶν ἀντίθεσις εἶναι τὸ αἰτιολογικῶς (διὰ τοῦ ἐπεὶ) ἐξηγηγεμένον ἀφαρμαρτοεπής. δηλ. περιμένετο ἡ ἐξῆς πλοκή: ὀλίγα μὲν, ἀλλ' ἐπιτυχῇ (χωρὶς νὰ λέγῃ ματαίως λέξεις). τὸ δὲ ἀλλὰ μάλα λιγέως, εἶναι παρένθετός τις ἀντίθεσις: ἂν καὶ λίαν ἀκουστά. Ἦτο δὲ ἡ βραχυλογία χαρακτὴρ μόνου τοῦ Μενελάου, οὐχὶ γενικῶς ὅλων τῶν τότε Λακωνῶν, διότι ἡ βραχυλογία ἡ τὸ λακωνίζειν ἐγένετο ἐθνικὸς τῶν Λακωνῶν χαρακτὴρ πολὺ μετὰ τὰ Τρωικά διὰ τῶν Δωριέων. — μάλα] Γραμμ. § 26. — λιγέως] με φωνὴν ἡχηράν, Β 246.

215. ἀφαρμαρτοεπής] ὁ ἡμαρτημένα λέγων, πρβλ. Ν 824, λ 511.

ἀλλ' ὅτε δὴ πολὺμπις ἀναΐξειεν Ὀδυσσεύς,
 στάσκεν, ὑπαὶ δὲ ἶδεσκε κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας,
 σκῆπτρον δ' οὐτ' ὀπίσω οὔτε προπρηνὲς ἐνώμα,
 ἀλλ' ἀστεμφὲς ἔχεσκεν, αἰδρεῖ φῶτὶ ἐοικώς·
 220 φαίης κε ζάκοτόν τέ τιν' ἔμμεναι ἄφρονά τ' αὐτως·
 ἀλλ' ὅτε δὴ ὅπα τε μεγάλῃν ἐκ στήθεος εἶη
 καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἑοικότα χειμερίησιν,
 οὐκ ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆϊ γ' ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος·

Ὁ Μενέλαος οὐδὲν ἔλεγε μὴ στενῶς πρὸς τὴν ὑπόθεσιν σχετιζόμενον, καὶ λέγων εὗρισκε πάντοτε τὴν ὀρθὴν λέξιν. || ἔγεινεν ἐκ τοῦ ἀφαιμαρτάνω καὶ ἔπος. εἶναι ἴσον πρὸς τὸ ἀμαρτοεπῆς (ἀμαρτάνω ἔπος). — ὕστερος] δηλ. τοῦ Ὀδυσσεύς. — γέρει] μόνον ἐνταῦθα τοῦτο δηλοῖ τὸν χρόνον τῆς ἡλικίας· ἀλλαγὸς ἐπὶ τοιαύτης σημασίας κεῖται πάντοτε τὸ γερεῖν, ὅπως B 707, Z 24 κλπ.

216. ὅτε] ὁσάκις, κάθε φορά ποῦ. || δηλοῖ ἐπανάληψιν πράξεως ἐν τῷ παρελθόντι, διό ἔλαθεν εὐκτικῇν.

217. στάσκεν] ἴστατο ἥσυχος || ἐπὶ τινας στιγμὰς. — ὑπαὶ] μόνον ἐνταῦθα σημαίνει: πρὸς τὰ κάτω || ὑπαὶ ἀντὶ ὑπό, ὅπως παραί. καταλ Γραμμ. § 17, α'. — || κατὰ χθονὸς εἰς τὸ πῆξας ἀνήκει. τὸ ὅλον δ' εἶναι ἀνάπτυξις τοῦ ὑπαὶ ἶδεσκε. — πῆξας ὄμματα] διηύθυνε πρὸς τὸ ἔδαφος ἀκίνητα τὰ βλέμματά του, προσήλωνε τὰ βλέμματα εἰς τὸ ἔδαφος. || ἡμεῖς ἐπὶ τοιαύτης ἐννοίας μεταχειρίζομεθα τὸ καρφῶνω. Ὁ τοιοῦτος σχηματισμὸς τοῦ βήτορος δηλοῖ πολλὴν σκέψιν.

218. || πᾶς ἀγορεύων ἐκράτει σκῆπτρον, τὸ ὅποσον ἔδιδεν εἰς αὐτὸν κηρύξ τις, διότι τοῦτο ἴσο σύμβολον πάσης δημοσίας ὑπερσίας, οἷα ἴσοι καὶ ἡ ἀγορεύσεις. — Ὁ Ὀδυσσεύς ἀγορεύων ἀπέφυγε πᾶσαν χειρονομίαν.

219. || ἰδρεῖς] (εἰδέναι) = εἰδήμων ἔμπειρος. ἐξ αὐτοῦ ἔγεινεν αἰδρεῖς, -ιος καὶ -εως = ἀδαής, ἄπειρος. Ἐντεῦθεν τὰ ἀφρημένα ἰδρεῖν, αἰδρεῖν.

220. φαίης κε] θὰ ἔλεγες, θὰ ἐπίστευες, ὅπως 392, Δ 429 κ. α'. || ἐκφράζει τὸ δυνατόν ἐν τῷ παρελθόντι, ὅπως 223. ἀττικὸς θὰ ἔλεγεν: ἔφης ἂν. εἶναι πρότασις ἀκολουθίας παρατακτικῶς (ἀσυνδέτως) ἐξηγητηγμένη — (ζάκοτόν τινα) κανένα στραβοκέφαλον (κυρίως = λίαν ὠργισμένον) || πολὺ γκρυνιάρην, γολιασμένον. ὅρ. B 308. — αὐτῶς] ἔτσι, ἀπλῶς.

221. || ἐν τῇ αὐτῇ διηγῇ τετράκις ἐπανελήφθη τὸ ἀλλ' ὅτε δὴ (209, 212, 216), ὅπως ἐν Z 200 καὶ τὸ αὐτὰρ ἔπει ἐν A 469. — δὴ ὅπα] Περὶ τῆς χασμωδίας Γραμμ. § 27. ὅρ. A 604. — ἐκ στήθεος εἶη] εὐκτική, ὅπως 216: ἐξέβαλλεν ἐκ τοῦ στήθους του.

222. ἔπει, Γραμμ. § 26. — νιφάδεσσιν] πυκνὰ καὶ ἄπειρα, ὅπως αἱ νιφάδες τῆς χιόνος. || ταῦτα ἀποτελοῦσιν ἀντίθεσιν πρὸς τὰ ἐν 214. Ἡμεῖς ὡς εἰκόνα πλήθους μεταχειρίζομεθα τὴν χιλάζαν ἢ τὴν βροχὴν.

223. || Πρὸς ἔμφασιν προσετέθη τὸ γε εἰς τὸ Ὀδυσῆϊ, καὶ ἐπανελήφθη τὸ ὄνομα Ὀδυσῆος (224) ἀντὶ νὰ τεθῇ ἀντωνυμία. — οἷα ἂν ἐρίσειεν] δὲν θὰ ἡδύνατο νὰ διαγωνισθῇ, ἀντιμετρηθῇ.

οὐ τότε γ' ὦδ' Ὀδυσσεὺς ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες.
 225 τὸ τρίτον αὐτ' Αἴαντα ἰδὼν ἐρέειν' ὁ γεραιός
 „τίς τ' ἄρ' ὦδ' ἄλλος Ἀχαιοὺς ἀνὴρ ἡὺς τε μέγας τε,
 ἔξοχος Ἀργείων κεφαλὴν τε καὶ εὐρέας ὤμους;“
 τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἀμείβετο, διὰ γυναικῶν
 „οὔτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος, ἔρκος Ἀχαιῶν.
 230 Ἰδομενεὺς δ' ἐτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸς ὥς
 ἔστιν κ', ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἡγερέθονται.
 πολλὰκι μιν ξείνισσεν ἀρνίφιλος Μενέλαος
 οἰκῶ ἐν ἡμετέρῳ, ὅποτε Κρήτηθεν ἴκοιτο.

224. τότε] ἀποδίδεται πρὸς τὸ ὅτε 221. — ὦδε] ὅχι πλέον οὕτως ὅπως πρότερον. — Τὸ Ὀδυσσεὺς ἐξαρθῆται ἐκ τοῦ εἶδος καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ ἀγασσάμεθα, ὅχι ἐκ τοῦ ἰδόντες: δὲν ἐξεπλάγημεν (παρεξευνέθημεν) πλέον ἔτσι (ὅπως 220) διὰ τὴν μορφὴν τοῦ Ὀδυσσεὺς ἰδόντες (αὐτόν). Διότι καταβελχθέντες ὑπὸ τῆς εὐγλωττίας του ἐλησμονήσαν ἐντελῶς τὸ ἀλλόκοτον αὐτοῦ ἐξωτερικόν. || τὰ ἐρίσσειεν ἂν καὶ ἀγασσάμεθα εἶναι δύο ἀσύνδετοι ἀποδόσεις τοῦ ὅτε εἴη. ἑκατέρω δὲ τούτων εἶναι ἐπαρκῆς ἀπόδοσις τοῦ ὅτε εἴη ὥστε ἂν ἐλείπεν ἡ μία, οὐδὲν κενὸν θὰ εἶχομεν. Ἡ α'. ἔχει ἂν καὶ εὐκτικήν, διότι ἡ πρῆξις εἶναι δυνατὴ ἐν τῷ παρελθόντι (=οὐδεὶς ἂν ἤρισε, δηλ. καὶ εἰ ἐβούλετο), ἡ δὲ β'. ἔχει ὀριστικήν, διότι εἶναι πραγματικὴ κρίσις.

225. Αἴαντα] τὸν Τελαμώνιον.

226. Ποία εἶναι ἡ κυρία τομὴ ἐνταῦθα;

228. τανύπεπλος] μὲ μακρὰν ἐσθῆτα. (|| ἔκ τινος ἀρχαίου ἐπιθέτου τανυ). δὲν θέλει νὰ εἴπῃ, ὅτι τὸ ἔνδυμα ἔφθανε μέχρι τῆς γῆς, ἀλλ' ὅτι ὑψηλὸν καὶ βαδινὸν ἦτο τὸ ἀνάστημα τῆς Ἑλένης, τὸ ὁποῖον εἶναι σπουδαῖον συστατικὸν τοῦ κάλους. Τὸ ἐλκεσίπεπλος σημαίνει τὴν

ἔχουσιν ποδὴρ ἑσθῆτα καὶ ἦτο ἐπιθέτον τῶν Τρωάδων.

229. || οὗτος δ'] περὶ τῆς οὗτος ὅρ. 167. μεταχειρίζεται δὲ τὸν δὲ ἐνταῦθα καὶ ἐν 200 κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ πρῶτον οὗτος γ' 178. — ἔρκος Ἀχαιῶν] ὅπως Ζ 5, Η 211. οὕτω καλεῖται καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς Α 284 «ἔρκος πολέμοιο», δηλ. προμαχῶν. αἰγίς, σκέπη τῶν Ἀχαιῶν.

230. || Τὸν Ἰδομενέα ἀναφέρει ἡ Ἑλένη χωρὶς τὰ ἐρωτηθῆ. τοῦτο συμφωνεῖ πληρέστερα πρὸς τὴν ψυχικὴν αὐτῆς διάνεσιν (139εξ.). ἐπὶ τῇ θέᾳ δηλ. αὐτοῦ ἀναμνησκαται τὸ παρελθόν ζωηρότερον καὶ ἀκράτητος δίδεται εἰς τὴν ἐκφράσιν τῶν περὶ αὐτοῦ σκέψεων τῆς καὶ τῆς πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς στοργῆς τῆς.

231. Κρητῶν ἀγοὶ] οὕτω καλεῖται καὶ αὐτὸς ὁ Ἰδομενεὺς (Δ 265 κ.ά.), ὁ Μηριόνης (Ν 304), ὁ Σαρπηδῶν καὶ Γλαῦκος (Μ 346 κ.ά.). ἐπομένως τὸ ἀγὸς λέγεται καὶ περὶ τῶν κυρίων ἀργηγῶν καὶ περὶ τῶν ὑποδεεστέρων.

232. πολλὰκι] τὰ πολλὰπλασιαστικὰ ἐπὶ. τὰ εἰς κίς δύνανται ν' ἀποβῶσι τὸ ληκτικὸν ε, ὁσάκις Φ 265, τοσάκις Φ 268 (κατ' ἐκθλιψιν τοσάκι), δὲν ἀποβάλλουσιν ὁμως αὐτὸ τὰ ἐξ ἀριθμητικῶν τε-

νῦν δ' ἄλλους μὲν πάντας ὄρω ἐλίκωπας Ἀχαιοὺς,
 235 οὓς κεν ἐὺ γνοίην καὶ τ' οὔνομα μῦθησαίμην·
 δοιῶ δ' οὐ δύναμαι ιδέειν κοσμήτορε λαῶν,
 Κάστορά θ' ἱππόδαμον καὶ πύξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα,
 αὐτοκασιγνήτω, τῷ μοι μία γείνατο μήτηρ·
 ἢ οὐχ ἐσπέσθην Λακεδαιμόνος ἐξ ἐρατεινῆς,
 240 ἢ δεύρω μὲν ἔποντο νέεσσ' ἐνὶ ποντοπόροισι,
 νῦν αὖτ' οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν
 αἴσχεα δειδιότες καὶ ὀνειδέα πόλλ', ἃ μοί ἐστιν·"

τράκις, εἰνάκις, δεκάκις, εἰκο-
 σάκις.

235. οὓς κεν ἐὺ γνοίην] τοὺς ὁ-
 ποίους ἤθελον καλᾶ (σαφῶς, ἀκρι-
 βῶς) ἀναγνωρίσῃ, ἂν δηλ. ἤθελον
 μετὰ πλείονος προσοχῆς παρατηρή-
 σῃ· διότι διὰ τὴν ἀπόστασιν δὲν ἦτο
 ἐκ πρώτης ὄψεως δυνατός ὁ ἀνα-
 γνωρισμός πάντων πλην τῶν διακε-
 κριμένων προσώπων τῶν ὀνομασθέν-
 των ἤδη ὑπὸ τῆς Ἑλένης, τὰ ὁ-
 ποῖα καὶ εἰς τὸν Πρίαμον ἐξ ὅλου
 τοῦ πλήθους ἔκαμον ἐντύπωσιν, ἂν
 καὶ δὲν τοὺς ἐγνώριζε. Κατὰ τὴν
 παράδοσιν οἱ πλείστοι τῶν ἡγεμόνων
 τῶν Ἀχαιῶν ὑπῆρξαν μνηστῆρες
 τῆς Ἑλένης· ἐκτοτε λοιπὸν αὕτη ἐ-
 γνώριζεν αὐτούς.— καὶ τ' οὔνομα]
 ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ἐνταῦθα ἐν-
 νοεῖται κατὰ γενικὴν, ὅπως O 492,
 β 54. || τὸ καὶ τε, ὅπως τὸ λατινι-
 κὸν atque, συνδέει ὁμοειδῆ πράγ-
 ματα (=καθὼς καί, καὶ ... ἐπίσης)
 ἢ συνάπτει εἰδικόν τι πρὸς γενικόν,
 ὅπως ἐνταῦθα, A 521.

236. Ὀνομ. καὶ αἰτ. δυῖκοῦ δοιῶ,
 πληθ. δοιοί, δοιαί, δοιά, δοιοῖς
 (οῖσι), δοιούς. Τὸ θηλ. δοιή οὐσια-
 στικῶθι I 230.

237. πύξ] εἰς ταῖς γροθιαῖς, δηλ.
 τὴν πυγμαχίαν. — || Πολυδεύκεα]
 συνίζησιν πάσχει τὸ εα.

238. || ὁ ἡ κάσις = ἀδελφός. εἴ-
 ναι μεθ' ἡμέρειος λέξις. ἐξ αὐτῆς καὶ
 τοῦ γεννάω ἐγενε κασιγνήτος -ήτη,

καὶ αὐτοκασιγνήτος = γνήσιος ἀδελ-
 φός. — || τῷ... μήτηρ] ἀναπτύσσουσι
 τὸ αὐτοκασιγνήτω. — μία] = ἡ αὐ-
 τή, ἡ ἴδια. τὸ μοι εἶναι προσδιορι-
 σμός τοῦ μία. = ἡ αὐτὴ ἡ ἐμὲ ἐ-
 γείνατο, ὅπως T 293, Ω 66, 396.
 Εὐρ. Φοιν. 156 «ὅς ἐμοὶ μῖα ἐγένε-
 ναι ἐκ μητρός». Τὸ μοι θὰ ἐξηγητᾷτο
 ἐκ τοῦ ἐγείνατο, ἂν οὐχὶ ἡ ἀδελ-
 φή, ἀλλ' ὁ πατὴρ ὠμίλει, ὅπως ἐν
 E 896 ὁ Ζεὺς λέγει πρὸς τὸν Ἄρη
 «ἐμοὶ δέ σε γείνατο μήτηρ (Ἥρη)».
 — ἡ Ἀθήνα ἦτο μήτηρ τῆς Ἑλένης.

239, 240. ἦ—ἦ] ταῦτα εἶναι εἰ-
 κασία τῆς Ἑλένης, ὅπως Z 438,
 π 356. — ἐσπέσθην] συνηκολούθη-
 σαν, συνεξέστράτευσαν. — δεύρω] διὰ
 τὸ μέτρον ἐξετάθη τὸ δεῦρο (πρὸβλ.
 δύο δύο, Κρονίωνος Κρονίονος, Διό-
 νυστος Διώνυσος). Ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ
 δεῦρο θὰ εὐώδουτο τὸ μέτρον, διότι
 πολλὰ λέξεις ἀπὸ μ ἀρχόμεναι ἐκ-
 τείνουσι τὸ ληκτικὸν βραχὺ τῆς ἡ-
 γουμένης λέξεως, μολονότι δὲν φαί-
 νεται, ὅτι πρὸς τῷ μ εἶχόν ποτε καὶ
 ἄλλο σύμφωνον, ὅπως μέλος, μέ-
 γαρρον, μέγας B 529, Δ 516 κ.λ.π.

241. οὐκ ἐθέλουσι] δὲν τολμῶ-
 σι.—μάχην καταδύμεναι] νὰ χω-
 θῶσιν, εἰσέλθωσιν εἰς τὴν μάχην, ὅ-
 πως τὸ ἀπλοῦν δῶναι Z 185, I 604.

242. αἴσχεα ὀνειδέα] κείνται ἀντὶ
 συγκεκριμένων || = αἰσχρὰ καὶ ἐπο-
 νεῖδιστα ἔργα. — ἃ μοί ἐστιν] τὰ ὁ-
 ποῖα ἔχω. || δειδιότες] μήπως δηλ.

- ὥς φάτο, τοὺς δ' ἤδη κάτεχεν φυσίζοος αἶα
 ἐν Λακεδαιμόνι αὖθι, φίλῃ ἐν πατρίδι γαίῃ.
 245 κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστῳ θεῶν φέρον ὄρκια πιστά,
 ἄρνε δύνω καὶ οἶνον εὐφρόνα, καρπὸν ἱερούρης,
 ἀσκῶ ἐν αἰγείῳ· φέρε δὲ κρητῆρα βασιλῆων
 κῆρυξ Ἰδαῖος ἡδὲ χρύσεια κύπελλα·
 ὠτρυνεν δὲ γέροντα παριστάμενος ἐπέεσσιν·
 250 „ὄρσοο Λαομεδοντιάδῃ, καλέουσιν ἄριστοι
 Τρώων θ' ἵπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων

ἀκούσῃσι. || τὸ *ὄνειδα* εἶναι ἰσχυρότερον τοῦ *αἰσχεα*.

243. *κἄτεχεν*] εἶχε κάτω, ἐκάλυπτε. λέγεται κατ' εὐφημισμὸν ἀντὶ τοῦ θνήσκειν, ὅπως Β 699, Σ 332 κ.ά. ὁμοίως κεῖται ἐν Ζ 464, Ξ 114 τὸ *κατακαλύπτω*. Καθ' Ὅμηρον λοιπὸν καὶ οἱ δύο *Διοσκουροί* ἀπέθανον· κατὰ μεταγενέστερον ὅμως μῦθον ὁ εἰς τὴν θνητόν, ὁ δ' ἕτερος ἀθάνατος. θνόντες δὲ τοῦ *Κάστορος*, ὁ Ζεὺς εἰσέηκουσε τὴν παράκλησιν τοῦ Πολυδεύκους καὶ οὕτω παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ μετεῖχον τῆς ζωῆς καὶ τοῦ φωτός. Βεβαύτερον ἐλατρεύοντο ὡς θεοί, θεωρούμενοι προστάται τῶν ναυτιλλομένων λ 299—304. || *φυσίζοος*] (φύω ζωή) ἡ ζωὴν φύουσα καὶ δωροῦσα.

244. *αὖθι*] ἐκεῖ ποῦ ἦσαν. Ἐν Θεράπναις ἐδεικνύετο ὁ τάφος τῶν Διοσκούρων καὶ ἐκεῖ κατὰ Πausaniam (III, 19, 9) φαίνεται, ὅτι ἐτάφησαν καὶ ὁ Μενέλαος καὶ ἡ Ἐλένη. || περιέργως τὸ *αὖθι* κεῖται μετὰ τὸ ἐν *Λακεδαιμόνι*, τὸ ὅποιον εἶναι ἐξηγήσεις τοῦ *αὖθι*, ε 455, ν 205.

245—309. *Συνομολόγησις* τῆς συνθήκης.

245. || Ἐπᾶνδος ἐνταῦθα γίνεται μετὰ τὸ ἐπεισόδιον τῆς τειχοσκοπίας εἰς 120. — || *κῆρυκες*] οὗς ἔστειλεν ὁ Ἑκτωρ. — *θεῶν*] Διός, Ἥλιου, Γῆς, 103. — || *γέρον*] εἰς

τὸ πεδίον τῆς μάχης. — || *ὄρκια* = τὰ διὰ τοὺς ὄρκους θύματα, ὡς ἡ ἐν 246 ἐπεξηγήσεις δηλοῖ.

246. *εὐφρόνα*] δυναμωτικός, εὐφροσύνης. ἄλλα ἐπιθετά τοῦ οἴνου εἶναι τὰ *μελίφρων*, *μελιθεός*, ἡδύς, εὐήνωρ, σχητικὰ δὲ πρὸς τὸ χρῶμα τὰ *μέλας*, *ερυθρός*, *αἰθώψ*. — *καρπὸν ἱερούρης*] ἀλλαγοῦ μόνον περὶ τῶν δημητριακῶν λέγεται.

247. Ὁ οἶνος κανονικῶς μετεφέρετο ἐν ἀσκάῳ αἰγός (ε 265, ζ 78) καὶ ἐνίοτε ἐντὸς πηλίνων ἀγγείων (β 290, 349). Ἐν δὲ ταῖς οἰκίαις ἀπεταμιεύετο ἐν *πίθοις* β 340, ψ 305. || καὶ σήμερον ὁ οἶνος ἐν ἀσκάσι μεταφέρεται εἴτε χάριν ἐμπορίου ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν (Τριπόλεως λ. χ. Ἀραχώβης) εἴτε καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς διὰ τοὺς ἐργάτας. ἐν *πίθοις* δὲ κατασκευάζεται καὶ φυλάσσεται ἐν χωρίοις τιτὶ τῆς Λέσθου.

248. Ἰδαῖος] τὸ ὅς εἶναι μακρόν. Γραμμ. § 30.

249. *γέροντα*] τὸν Πρίαμον. — || *ὠτρυνεν*] ἀφοῦ εἰς τὸν πύργον ἀνέβη, ὅπερ παρελείφθη.

250. *ὄρσοο*] (ὄρ. 103) καὶ *ὄρσο* Δ 204, ὅπως *λέξο* καὶ *λέξο*. ὄρ. Τ 10, || εἶναι προστ. τοῦ ἄορ. τοῦ ὄρνυμαι. — || ὁ Πρίαμος ἦν υἱὸς τοῦ Λαομέδοντος βασιλέως τῆς Ἰλίου. — *καλέουσιν*] προσκαλοῦν, καλοῦν. || ἐννοεῖται σε ὡς ἀντικείμεν. — *ἀμι-*

ἐς πεδίον καταβῆναι, ἴν' ὄρκια πιστὰ τάμντε
 αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηΐφίλος Μενέλαος
 μακροῆς ἐγχείρῃσι μαχήσονται ἀμφὶ γυναικί·
 255 τῷ δέ κε νικήσαντι γυνὴ καὶ κτήμαθ' ἔποιτο
 οἱ δ' ἄλλοι φιλότῃτα καὶ ὄρκια πιστὰ ταμόντες
 ναίοιμεν Τροίην ἐριδῶλακα, τοὶ δὲ νέονται
 Ἄργος ἐς ἱππόδοτον καὶ Ἀχαιίδα καλλιγύναικα·
 260 ἥως φάτο, ῥίγησεν δ' ὁ γέρων, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους
 ἵππους ζευγνύμεναι τοὶ δ' ὄτραλέως ἐπίθοντο.
 ἂν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμος, κατὰ δ' ἡνία τείνεν ὀπίσσω·
 παρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βῆσετο δίφρον·
 τῷ δὲ διὰ Σκαιῶν πεδίοι νδ' ἔχον ὠκέας ἵππους.

στοι] οἱ ἡγεμόνες, ὅπως 274.

252. *τάμντε*] σὺ καὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν Ἀχαιῶν, ὅρ. 105.

253—255 = 136—138.

255. || *κε*] ἀνῃκει εἰς τὸ νικήσαντι, ὅπως ἐν 138. ταῦτο δὲ ἐξάγεται τὸ μὲν ἐκ τῆς θέσεως τοῦ *κε* τὸ δὲ καὶ ἐκ τοῦ «ὀππότερος δὲ κε νικήσῃ» 71.—|| *ἔποιτο*] ἐν 72, 93 καὶ 282 ἐτέθη προστακτικὴ, διότι ἐκεῖ, ἐπειδὴ προτείνεται καὶ συνάπτεται συνθήκη, ἐκφέρεται αὐστηρῶς ὡς ὅρος ἀπαράβατος συνθήκης, ἐνῷ ἐνταῦθα καὶ ἐν 74 ἐκφέρεται ὡς ἀπλῇ εὐχῇ.

256—258 = 73—75.

257. || *ναίοιμεν*] ὅρ. 74.—*νέονται*] μέλλων. Γραμμ. § 13, γ'. || τοῦ *νέομαι*] μόνον ἐνεστώως παρατ. καὶ μέλλων ὅμοιος τῷ ἐνεστώτι ὑπάρχει.

259. *ῥίγησεν*] ὅρ. Α 325.—*φρίκη*, ῥίγος τὸν ἐπίασεν (ὅπως Δ 148, 150) || διὰ τὴν ζωὴν τοῦ Πάριδος ἐρρίγησεν. πρβλ. 306εξ.—|| *ἐκέλευσε*] τὸ κελεύειν παρ' Ὀμ. λαμβάνει δοτικὴν καὶ ἀπαρ., ἣ αἰτιατ. καὶ ἀπαρέμφατον. Β 114.

260. *πίθοντο*] μεγάλη καὶ ἀσυνήθης εἰς τὸν Ὀμηρον συντομία παρατηρεῖται ἐνταῦθα· παραλείπον-

ται δηλ. αἱ λεπτομέρειαι, ὅτι τοὺς ἵππους ἐξευξαν ἐν τοῖς ἀνακτοροῖς εἰς τὸν δίφρον, ὅτι ἔφεραν αὐτὸν εἰς τῆς Σκαιᾶς πύλας, ὅτι κατελθὼν ὁ Πρίαμος ἀνῃλθεν εἰς τὸν δίφρον. || —*ὄτραλέως*] (ὀτρύνω) = προθύμως, ταχέως, ἐκ τοῦ *ὄτραλέος*, ὁ δὲν ἀπαντᾷ παρ' Ὀμήρῳ. Τῆς αὐτῆς ῥ. εἶναι τὸ *ὀτρηνός* = ταχύς, πρόθυμος.

261. *κατέτεινεν ὀπίσσω*] ἐτένωσεν, ἐτράβηξεν ὀπίσσω, ἵνα ὁ δίφρος μὲν ἰκίνητος, μέχρις οὐ ἀναβῇ καὶ ὁ Ἀντήνωρ, || *ὀπίσσω*] πρὸς τὰ ὀπίσω τῶν ἵππων καὶ πρὸς αὐτόν.

262. *βῆσετο*] ἀπλῆν αἰτιατ. ἔλαβεν, ὅπως γ 162 «ἔβην νέας ἀμψιελίσσας». Πλὴν τοῦ *ἰκάνω* καὶ *ἰκνέομαι* σπανίως τὰ ἀπλᾶ κινήσεως ῥήματα λαμβάνουν αἰτιατικὴν ἀπρόθετον, οὕτως *ἔρχομαι* Α 322 κ. ἀ. εἰμι ζ 259 κ. ἀ. *νέομαι* Η 335 κ. ἀ. ἄγω Δ 88 κ. ἀ. Μεμονωμένοι περιπτώσεις εἶναι τὰ Γ 407, Ε 291, Κ 268, Φ 40.

263. *Σκαιῶν*] Γραμμ. § 2, ε'. λείπει τὸ πωλῶν καὶ κῆται ὡς οὐσιαστικόν. ὅρ. Α 425.—|| *ἔχον*] διηρύθνον. πρβλ. τὸ ἡμέτερον «γὰρ τοῦ τῶχαις.»

ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκοντο μετὰ Τρώας καὶ Ἀχαιοὺς,
 265 ἐξ ἵππων ἀποδάντες ἐπὶ χθόνα πούλυδότεραν
 εἰς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχώντο.
 ὠρνυτο δ' αὐτίκ' ἔπειτα ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
 ἄν δ' Ὀδυσσεὺς πολύμητις· ἀτὰρ κήρυκες ἀγαυοὶ
 ὄρκια πιστὰ θεῶν σύναγον, κρητῆρι δὲ οἶνον
 270 μίσγον, ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν.
 Ἀτρεΐδης δὲ ἐρυσσάμενος χεῖρεσσι μάχαιραν,
 ἣ οἱ παρ' ξίφεος μέγα κούλεδν αἰὲν ἄωρτο,
 ἄρνων ἐκ κεφαλῶν τάμνε τρίχας· αὐτὰρ ἔπειτα
 κήρυκες Τρώων καὶ Ἀχαιῶν νεῖμαν ἀρίστοις.
 275 τοῖσιν δ' Ἀτρεΐδης μεγάλ' εὐχετο χεῖρας ἀνασχών·

264. || μετὰ] πρὸς, εἰς.

265. ἐξ ἵππων] ἀπὸ τὸν δίφρων
 κάτω. ὅρ. Υ 461.

266. || εἰς μέσσον] ὅρ. 77.

257 || ὠρνυτο] ἐστηκόνετο, ἐ-
 σπευδε νὰ χαιρετίσῃ τὸν Πρίαμον.

268. ἄρ] δηλ. ὠρνυτο. ἐστηκόν-
 νετο. || Αἰ τοιαῦτα παραλείψεις ῥή-
 ματος προσηρημένου εἶναι συχνὰ
 παρ' Ὀμ. μὲ τὰς πλείστας τῶν προ-
 θέσεων. — || κήρυκες] ἀμφοτέρων
 τῶν μερῶν. 274. — || ἀγανός, -ῆ
 (ἄγαμαι) θαυμαστός, ἔξοχος.

269. σύναγον] οἱ τῶν Τρώων δύο
 ἄρνια, ὁ Ταλθύβιος ἔν.

270. μίσγον] ἄλλοι γράφουσι μῆ-
 σγον. (|| τὸ μίσγω εἶναι ἕτερος τύ-
 πος τοῦ μίγνυμι, τὸ ὅποιον δὲν με-
 ταχειρίζεται ὁ Ὀμ.) = ἀνακτάωναν
 τὸν οἶνον τῶν Τρώων μὲ τὸν οἶνον
 τῶν Ἑλλήνων, ὅχι δὲ μὲ ὕδωρ·
 διότι εἰς τὰς σπονδὰς μετεχειρίζοντο
 ἄκρατον οἶνον, διὸ ἐλέγοντο «σπον-
 δαὶ ἄκρατοι» B 341, Δ 159. — ||
 βασιλεῦσι] Τρώων καὶ Ἑλλήνων.
 — ὕδωρ ἔχευαν] δὲν ἐπετρέπετο
 σπονδῇ καὶ θυσίᾳ μὲ ἀπλύτους χεῖ-
 ρας A 449, Z 266.

271. || μάχαιραν] μαχαίρι. τοῦτο
 ἦτο χρήσιμον ἢ τὰς καθημερινὰς

ἀνάγκας τοῦ βίου. τὸ δὲ διὰ τὸν πό-
 λεμον ὁ Ὀμηρὸς λέγει ξίφος, ἄορ,
 φάσγανον. ἡ μάχαιρα ἦν ἐν θήκῃ
 προσηρημένῃ εἰς τὴν θήκην τοῦ
 ξίφους.

272. || παρ] ἀνήκει εἰς τὸ κου-
 λεδν. || τὸ κούλεδν καὶ κούλεδν ἔχει
 ὁ Ὀμ. = θήκη ξίφους. ἦτο ἐκ με-
 τάλλου, ἐνίοτε ἐξ ἀργύρου καὶ ἐλε-
 φαντοκόλλητος. — || αἰδν] διότι συ-
 γνὰ τὴν μετεχειρίζετο εἰς θυσίας. —
 || ἄωρτο] ὑπερσυντ. παθητ. τοῦ αἰρώ
 ἄνευ αὐξήσεως, ἀντὶ ἤερτο, ἤορτο.

273. || κεφαλῶν] συνίζησιν πά-
 σχει τὸ εἶναι. ὁ Ἀγαμέμνων ἐνταῦθα
 ἐνεργεῖ ὡς ἀνώτατος ἱερεὺς. — τά-
 μνε τρίχας] αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς
 τοῦ θύματος ἐκόπτοντο καὶ εἰς τὸ
 πῦρ ἐρρίπτοντο, γ 446, ξ 422. Ἀλ-
 λ' ἐνταῦθα δὲν ἔκαμον χρῆσιν πυρός,
 διὸ αἱ τρίχες διανεμόνται μεταξὺ τῶν
 κοινωνῶν τῆς θυσίας (274). Ἐπί-
 σης τὴν θυσίαν ταύτην δὲν συνο-
 δεύει ἐστίαις, ὅπως τὰς ἄλλας θυ-
 σίας. || Αἱ θυσίαι ἦσαν ἄνευ πυρός
 ἐπὶ συνθηκῶν καὶ διαλλαγῶν T 266.

274. || νεῖμαν] τὰς τρίχας εἰς τοὺς
 ἡγεμόνας ἀμφοτέρων ὡς μαρτύριον,
 ὅτι πάντες μετέσχον τῶν ὀρκῶν, ὡς
 εἰ τρόπον τινὰ ὠρρίζοντο ἐπὶ τῶν

^{ὁ ἥλιος} Ζεῦ πάτερ, Ἴδθ' ἐν μεδέων κύδιστε μέγιστε,
 ἡέλιός θ', ὃς πάντ' ἐφορᾷς καὶ πάντ' ἐπακούεις,
 καὶ ποταμοὶ καὶ γαῖα, καὶ οἱ ὑπένερθε καμόντας
 ἀνθρώπους τίνυσθον, ὅτις κ' ἐπίορκον ὁμόσῃ,
 280 ὑμεῖς μάρτυροί ἐστε, φυλάσσετε δ' ὄρκια πιστά.
 εἰ μὲν κεν Μενέλαον Ἀλέξανδρος καταπέφνη,
 αὐτὸς ἐπειθ' Ἐλένην ἐχέτω καὶ κτήματα πάντα,
 ἡμεῖς δ' ἐν νήεσσι νεώμεθα ποντοπόροισιν·

κεφαλῶν τῶν θυμάτων.

276. Ἰδθ' ἐν] = Ἰδης. ὁ Ἀγαμέμνων ἐπικαλεῖται τὸν θεὸν τῆς χώρας. || ἐπὶ τοῦ Γαργάρου, τῆς μεσημβρινῆς κορυφῆς τῆς Ἰδης, ὁ Ζεὺς εἶχε τέμενος καὶ βωμόν. — || κύδιστε μέγιστε] ἐπίθετα τοῦ Διὸς συχνότατα καὶ ἀσύνδετα. πρβλ. Jupiter optimus maximus.

277. ἡέλιος] ὀνομαστικὴ συνδεομένη πρὸς κλητικὴν, ὅπως τ 406 ἀγαμβρὸς ἐμὸς θυγάτερ τε». (Δ 189 φίλος ὦ Μενέλαε) Σοφ. Φιλ. 530 «ὦ φίλτατον μὲν ἡμᾶρ ἡδιστος τ' ἀνὴρ» Ξεν. Αναβ. II, 5, 39 «ὦ κάκιστε ἀνθρώπων Ἀριαῖς καὶ οἱ ἄλλοι». πολλάκις παρὰ ποιηταῖς ἡ ὀνομαστικὴ κεῖται ἀντὶ κλητικῆς. — || πάντ' ἐφορᾷς] Πόσον ἀφελεῖς ἦσαν οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι τὸν ἥλιον μόνον φανταζόμενοι παντεπόπτην, διότι πανταχοῦ διασπείρονται αἱ ἀκτίνες! πολλοὶ ἀκόμη αἰῶνες ἐπέρασαν μέχρις οὗ ὁ ἄνθρωπος ἐννοήσῃ, ὅτι τὸ θεῖον ἐν γένει βλέπει καὶ ἀκούει ὅλα. «ὁμνυμί σοι θεοὺς οἱ καὶ ὁρῶσι πάντα καὶ ἀκούουσι πάντα». Ξενοφ.

278. ποταμοὶ] οἱ ποτάμιοι θεοὶ ἐν γένει, οὐχὶ μόνον οἱ Τρωικοὶ (Σιμόεις καὶ Ἐάνθος) διότι ὁ Ἀγαμέμνων τρεῖς τάξεις θεῶν ἐπικαλεῖται, τοὺς ἐπουρανίους, ἐπιγείους καὶ ὑποχθονίους. — καμόντας] κατ' εὐφημισμὸν ἀντὶ τοῦ θανάτου, κυρίως = οἱ ὁ-

ποιοὶ ἔχουν κουρασθῆ, ὑπὸ τοῦ κόπου καταβληθῆ. Ἀντὶ τοῦ ἀορίστου ὁ Θεοῦ. ὁ Πλάτων καὶ συχνὰ οἱ τραγικοὶ ἔχουν παρακείμεν. κεκμηῶτες, ὅστις δηλοῖ τῆς πράξεως τὸ ἀποτέλεσμα σωζόμενον.

279. τίνυσθον] κατ' Ἀρίσταρχον ἐννοεῖται ὡς ὑποκ. ὁ Ἄδης καὶ ἡ Περσεφόνη. ἀλλ' ἐν T 259 ὁ Ἀγαμέμνων πλὴν τοῦ Διὸς, Γαίης, καὶ Ἥλιου ἐπικαλεῖται τὰς Ἑρινύας, καὶ θ' ὑπὸ γαῖαν ἀνθρώπους τίνυνται ὅτις κ' ἐπίορκον ὁμόσῃ. δὲν εἶναι λοιπὸν ἀπίθανον, ὅτι καὶ ἐν ταῦθα ἀρχικῶς ἦτο τίνυσθε, ἡ δὲ τρίτη τροχαικὴ στροφή ἐπιτρέπει τὴν χασμωδίαν. || τὸ τίνυσθον εἶναι τοῦ τίνυμαι ἐτέρου τύπου τοῦ τίνουμαι = ἐκδικουμαι, τιμωρῶ. ὅρ. B 356. — ὅτις κε] εἶναι περιληπτικόν, = ὁ ποιός. ὅρ. A 367. || ἀναφέρειται εἰς τὸ ἀνθρώπων. — ἐπίορκον ὁμνύται] κάμνω ψεύτικον ὅρκον, ἐπινοῶ.

280. μάρτυροί] A 338, B 302. — || ἔστε φυλάσσετε] εἶναι προστακτικαί. — ὄρκια] τὴν δι' ὄρκων γενομένην συνθήκην.

281. || ἐκ βίης φερ δι' ἀναδιπλασιασμοῦ καὶ συγκοπῆς ἐγενεῖν ὁ β' ἄσφ. ἐπεφνον ἢ πέφνον. τῆς αὐτῆς β' εἶναι τὰ φόνος, φονή, φονεύω.

282. κτήματα] πρβλ. 70 καὶ μάλιστα H 363.

283. νεώμεθα] πλησιάζει πρὸς μέλλοντα κατὰ τὴν σημασίαν.

εἰ δέ κ' Ἀλέξανδρον κτείνῃ ξανθὸς Μενέλαος,
 285 Τρῶας ἔπειθ' Ἑλένην καὶ κτήματα πάντ' ἀποδοῦναι,
 τιμὴν δ' Ἀργείοις ἀποτινέμεν ἥν τιν' ἔοικεν,
 ἥ τε καὶ ἔσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
 εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμὴν Πριάμος Πριάμοιό τε παῖδες
 τίνειν οὐκ ἐθέλωσιν Ἀλεξάνδρῳ πεσόντος,
 290 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα μαχήσομαι εἵνεκα ποινῆς
 αὐτῇ μένων, εἴως κε τέλος πολέμοιο κιχέω.
 ἦ, καὶ ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε νηλεί χαλκῷ
 καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας,
 θυμοῦ δευομένους· ἀπὸ γὰρ μένος εἴλετο χαλκός.
 295 οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσσόμενοι δεπάεσσιν

284. || ξανθὸς λέγεται διὰ τὸ χρῶμα τῆς κόμης.

285. Ἡ ἀπαρέμψατος ἀναπληροῖ ἐνταῦθα προστακτικὴν, ὅπως λ 443 κ.ά. ἐν δὲ B 413, H 179, ρ 354 εὐκτικὴν. Ἡ ἀντὶ προστακτικῆς ἀπαρέμψατος σπανίως κεῖται ἐπὶ τρίτου προσώπου, ἀλλὰ μόνον ἐνταῦθα καὶ ἐν H 79, 179, 375, X 514, Ψ 247, B 413, ρ 354.

286. τιμὴν] πρόστιμον, πολεμικὴν ἀποζημίωσιν.—ἥν τινα ἔοικεν] δηλ. ἀποτίνειν, = ἀνάλογόν τινα.

287. μετ' ἀνθρώποισι πέληται] ἡ ὁποία καὶ μεταξὺ τῶν μελλόντων νὰ ἰσχύσῃ, νὰ ᾔναι, νὰ γίνεσθαι. || ὁ Ἀγαμέμνων θέλει ἡ τιμωρία νὰ ᾔναι παραδειγματική, ὥστε νὰ τὴν ἐνθυμῶνται οἱ μεταγενέστεροι, νὰ παραδειγματίζωνται καὶ ἐπὶ ὁμοίων ἐγκλημάτων νὰ τὴν ἐφαρμόζουν. πρὸλ. 353 «ὄφρα τις ἐορίγησιν».

289. οὐκ ἐθέλωσιν] λαμβάνωνται ὡς μία ἔννοια (ἀρνῶνται, nolent), διὸ κεῖται οὐ ἐν ὑποθετικῇ προτάσει, ὅρ. A 28.—Ἀλεξ. πεσόντος] ἐξαεργᾶται ἐκ τοῦ τιμὴν: διὰ τὸν φονευθέντα Ἀλέξανδρον τ.ἔ. διὰ τὴν ἐπιτευχθεῖσαν νίκην.

290. || αὐτὰρ] εἰσάγει ἀπόδοσιν.

291. τέλος πολέμοιο κιχῆναι] τὸν τελικὸν σκοπὸν τοῦ πολέμου τ. ἔ. τὴν καταστροφὴν τῆς Ἰλίου ἐπιτυχάνω.—κιχέω] εἶναι ἀντὶ μέλλοντος τετελεσμένου.

292. || ἦ] ὅρ. A 219.—ἀπὸ] ἀνῆκει εἰς τὸ τάμε, ὅπως ἐν 294 εἰς τὸ εἴλετο. διὰ τῆς τμησεως ἐξάιρεται ἡ ἔννοια τῆς ἀπὸ, ὅπως 294.—|| νηλεὲς καὶ νηλής, ἐξ οὗ δοτ. νηλέϊ, αἰτ. νηλέα. ἐκ τοῦ στερητικοῦ νη καὶ ἔλεος=ἀνῆλες, ἀσπλαγχνος. Πρῶτον ἐπὶ ἡθικῆς ἐννοίας, εἶτα δὲ καὶ περὶ παντὸς φονικοῦ ὀργάνου λέγεται.—χαλκῷ] μαχαίρᾳ 271. || τὰ κοπερὰ ὄργανα ᾗσαν τότε χαλκᾷ ὄχι σιδηρᾷ. τὸν σίδηρον δὲν ἠδύναντο νὰ ἐργασθῶσι. διὸ ὁ Ὀμηρὸς τὸν λέγει πολὺκρητον.

294. θυμοῦ] ζωῆς.—μένος] ζωικὴν δύναμιν, δύναμιν.—|| δευομένους] αἰτιολογεῖ τὸ ἀσπαίροντας.

295. ἀφυσσόμενοι] ὄχι ἀφυσσάμενοι, διότι ἡ ἀντλησις διήρκεσε μέχρις οὗ πάντες προσέφραγαν σπονδῆν. ἀφυσσόμενοι ἔχουν ὀλίγα χειρόγραφα, ἀλλ' οὕτως ἔγραψεν ὁ Ἀρίσταρχος καὶ ἀπαιτεῖ ἡ ἔννοια τοῦ χωρίου. || = ἀντλοῦντες χάριν ἐαυτῶν διὰ τῆς προχόου. Ἀλλὰ χροῦ

ἔκχεον, ἦδ' εὔχοντο θεοῖς αἰγιγενέτησιν·
ὦδε δέ τις εἶπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·

„Ζεῦ κύδιστε μέγιστε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ὀππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὄρκια πημύνειαν,
300 ὦδ' ἐσφ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι ὥς ὅδε οἶνος,
αὐτῶν καὶ τεκέων, ἄλοχοι δ' ἄλλοισι δαμείεν.“

ὥς ἔφην, οὐδ' ἄρα πῶ σφιν ἐπεκράτεινε Κρονίων.
τοῖσι δὲ Δαρδανίδης Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔειπε·

„κέκλυτέ μεν Τρῶες καὶ ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί·
305 ἦ τοι ἐγὼν εἴμι προτὶ Ἴλιον ἡνεμόεσσαν

ἄψ, ἐπεὶ οὗ πω τλήσομ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὀρᾶσθαι

οἱ κήρυκες ἀντλοῦσι. γ 340. — δε-
πάεσσι] εἰς τὰ ποτήρια, ὅπως Α 471, I 176 κ.ά.

296. ἔκχεον] ἐκ τῶν ποτηρίων
εἰς τὴν γῆν, Η 480 «οἶνον δ' ἐκ δε-
πῶν χαμάδις χέον».

297. ὄρ. Β 271. || τις= πᾶς τις
δηλ. τῶν ἡγεμόνων, οἱ ὅποιοι ἐ-
σπενδον.

299. ὀππότεροι] ὅποιοι ἐκ τῶν
δύο μερῶν.— ὄρκια] δὲν ἐξαρτᾶται
ἐκ τῆς ὑπέρ, ὥστε νὰ σημαίνει πε-
ραν τῆς συνθήκης καὶ νὰ ἦναι ἀντὶ
τῆς παρὰ περὶ τοῖς παρὰ (παρὰ νόμον,
παρ' ἐλπίδα), ὅπως τὰ ὑπὲρ αἶσαν,
ὑπὲρ μορον, ὑπὲρ μοῦραν· διότι τότε
τὸ πημαίνω θὰ ἦτο ἀμετάβητον, ὁ-
περ ἀδύνατον. ἐξαρτᾶται λοιπὸν ἐκ
τοῦ πημαίνειαν, ὃ σημαίνει παραβιά-
ζω, βλάπτω. ὑπερπημαίνω λοιπὸν
σημαίνει: διὰ παραβιάσεως ἀθετῶ,
καταστρέφω. || πημαίνειαν] ἐτέθη
εὐκτική, διὰ τὴν εὐκτικὴν τῆς κυ-
ρίως προτάσεως ῥέοι, δηλοῦσα ὑπόθε-
σιν ἀπλῶς ἐν τῷ νῶ ὑπάρχουσαν καὶ
ἄσχετον πρὸς τὴν πραγματικότητα.

300. σφ'] = σφι. — || ὥς ὅδε οἶ-
νος] εἰς κατάρας καὶ ὄρκους συνηθί-
ζοντο συμβολικαὶ πράξεις. Σοφ Αἴ.
1179. Θεοκρ. II, 23.

301. αὐτῶν] ἐκ τοῦ ἐγκέφαλος
ἐξαρτᾶται, δὲν συνεφώνησε δὲ πρὸς

Α. Σ. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΙΛΙΑΣ)

τὸ σφι. πρὸλλ. λ 75 «σῆμά τέ μοι
χεῦναι πολὺς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἀν-
δρὸς δυστήνοισιν». Οὕτω συχνὰ κεῖ-
ται γενικὴ μετοχὴς μετὰ ἡγουμέ-
νην δοτικὴν Ε 26, ζ 157, ι 257,
459 κλπ. — ἄλλοισι] τὸ παθητικὸν
ἔλαθε δοτικὴν, ὅπως Γ 429, Ε 465,
κ.ά.π. || λαμβάνει δὲ καὶ ὑπὸ ἡ ἐκ
μὲ γενικὴν (Π 434, Β 669) ἢ ὑπὸ
μὲ δοτικὴν Α 433. — || ἄλλοισι δα-
μείεν] εἶθε εἰς ξένους νὰ ὑποκύψω-
σιν, εἰς δουλείαν νὰ πέσωσι.

302=Β 419.

303. || Δαρδανίδης] ἀπόγονος τοῦ
Δαρδάνου, ὅχι υἱός· διότι ὁ Πρία-
μος ἦτο τοῦ Λαομέδοντος υἱός.— ||
τοῖσι] ἐκ τοῦ μετέειπε.

305. εἴμι] τίνος χρόνου εἶναι;—
ἡνεμόεσσαν] εἰς τοὺς ἀνέμους ἐκτε-
θειμένην, ὑψηλὴν, ὅπως Ἴλιος αἰ-
πειρή Ν 773.

306. ἄψ] ὀπίσω. εἰς τὸ εἴμι ἀ-
νήκει.— || οὗ πω] ἀντὶ οὕτως=κα-
τ' οὐδένα τρόπον, οὐδαμῶς, τῶν ἀ-
δυνάτων.— τλήσομαι] ὄρ. Α 228.—
|| ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὀρᾶσθαι] μετ' ἐμ-
φάσεως λέγεται=μετὰ τὰ ἴδια μου τὰ
μμάτια, μπροστὰ 'ς τὰ μμάτια
μου. Διὰ τὸν πατέρα εἶναι λυπηρὸν
οὐ μόνον τὸ δυστυχὲς τέλος τῆς μά-
χης τοῦ υἱοῦ, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ μά-
χη. δι' αὐτὴν δὲ φεύγει ὁ Πρίαμος,

μαρνάμενον φίλον υἷον ἀρνηφίλῳ Μενελάῳ·
 Ζεὺς μὲν που τό γε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 ὁπποτέρῳ θανάτοιο τέλος πεπρωμένον ἐστίν·

- 310 ἦ ῥα, καὶ ἐς δίφρον ἄρνας θέτο ἰσόθεος φῶς,
 ἂν δ' ἄρ' ἔβαιν' αὐτός, κατὰ δ' ἠνία τεῖνευ ὀπίσσω·
 παρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσετο δίφρον·
 τῷ μὲν ἄρ' ἀψορροὶ προτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο·
 Ἔκτωρ δὲ Πριάμοιο πάϊς καὶ δῖος Ὀδυσσεύς
 315 χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον, αὐτὰρ ἔπειτα
 κλήρους ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἐλόντες,
 ὁπλότερος δὴ πρόσθεν ἀφείη χάλκεον ἔγχος·
 λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον·

δχι διὰ τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ ὁποῖον
 ἦτο ἀκόμη ἀδηλον (308).

308. Ὁ Πρίαμος ὑποτάσσεται εἰς
 τὴν θεῖαν θέλησιν || καὶ πλήρης εὐ-
 λαθείας περιμένει τὴν περὶ τοῦ Πά-
 ριδος ἀπόφασιν τοῦ Διός. — Ζεὺς
 οἶδε καὶ ἀθάνατοι] ὅπως α' Ἐκτωρ
 προέηκε καὶ ἄλλοι Τρῶες» K 563.
 E 120, Σ 116 κλπ.

309. θανάτοιο τέλος] ὅρ. E 553.
 — πεπρωμένον ἐστίν] ἀνάλυσις τοῦ
 πέπρωται, ὅπως A 388, E 14 κ.ά.π.
 ὅρ. N 269.

310—382. Ἀπελθόντος τοῦ Πριά-
 μου μονομαχοῦσι. Τὸν Πάριν σώζει
 ἡ Ἀφροδίτη.

310. Τὰ θύματα τὰ γινόμενα εἰς
 συνθήκας καὶ ὅρκους δὲν τὰ ἔτρω-
 γον, ἀλλ' οἱ μὲν ἐγχώριοι ἔθαπτον,
 οἱ δὲ ξένοι ἔοριπτον εἰς τὴν θάλασ-
 σαν. πρβλ. T 267.

311, 312=261, 262.

313. ἀψορροὶ] κατηγορούμενον
 ἀντ' ἐπιρροήματος ἀψορρον, ὅπως M
 74 κ.ά. || ἐκ τοῦ ἀψ καὶ ὁρ ὄρυμι.
 — πρὸς τὰ ὀπίσω τρέγων. συχνότατα
 τὸ οὐδέτ. κεῖται ὡς ἐπίρρ. — ὀπίσω,
 ἢ πάλιν πρβλ. παλίνρροος ἐν Γ 33.
 — ἀπονέοντο] Γραμμ. § 29, 6'.

315. διεμέτρεον] ἐμέτρουν τὸν
 χῶρον τῆς μονομαχίας (πρβλ. 314

«διαμετρητῷ ἐνὶ χώρῳ»), || ἐν ᾧ ὤ-
 φειλον νὰ μονομαχήσουν, καὶ τὴν
 ἀπόστασιν, ἀφ' ἧς ἐμελλον νὰ ρίψουν
 τὸ δόρυ.

316. κλήρους] ἦσαν ξυλάρια ἢ
 λιθάρια, ἐφ' ὧν ἐσημεῖον σημεῖον
 τι ἵνα γνωρίζωνται, πρβλ. H 175.
 — πάλλον] ἐτίνασσον. Τινὲς κατ' εἰ-
 κασίαν γράφουν ἐνταῦθα βάλλον,
 διότι ἐν 324 μόνος ὁ Ἐκτωρ πάλ-
 λει. ἀλλὰ δὲν ἔχουν δίκαιον, διότι
 ἐνταῦθα μὲν πάλλουσιν ἀμφότεροι,
 ἵνα οἱ κληροὶ ἀνακατωθῶσιν, ἐν 324
 δὲ πάλλει μόνος ὁ Ἐκτωρ, ἵνα εἰς
 ἐκ τῶν δύο ἐκτιναχθῇ. — ἐλόντες]
 ἀφου τοὺς ἔλαβον καὶ ἐπομένως τοὺς
 ἔβαλον εἰς τὴν περικεφαλαίαν. — ||
 τὸ κλήρους εἶναι κοινὸν τοῦ πάλλον
 καὶ ἐλόντες.

317. ὁπλότερος ἀφείη] διὰ νὰ
 ἴδωσι ποίος ἐκ τῶν δύο πρῶτος δι-
 καιοῦται νὰ ρίψῃ. || εἶναι πλαγία ἐ-
 ρώτησις ἐξαρτωμένη ἐκ τῆς ἐν τῷ
 κλήρους λανθανούσης ῥηματικῆς ἐν-
 νοίας τοῦ ἀποφασίζειν καὶ ὀρίζειν.
 ἐτέθη εὐκτικὴ ἀντὶ τῆς ἀπορηματι-
 κῆς ὑποτακτικῆς τοῦ εὐθέως λόγου
 (A 194), διότι ἐκ προτάσεως ἱστο-
 ρικοῦ χρόνου ἐξαρτᾶται.

318. θεοῖσι δὲ] ἄλλοι γράφουσιν
 θεοῖς ἰδέ. Ἡ πρώτη γραφὴ ἔχει τὸ

ᾧδε δέ τις εἶπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε

- 320 „Ζεῦ πάτερ, Ἴδθηθεν μεδέων, κύδιστε μέγιστε,
ὀππότερος τάδε ἔργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε,
τὸν δὸς ἀποφθίμενον δύναι δόμον Ἀΐδος εἰσω,
ἡμῖν δ' αὖ φιλόττητα καὶ ὄρκια πιστὰ γενέσθαι.

ᾧς ἄρ' ἔφην, πάλλεν δὲ μέγας κορυθαίολος Ἴκτωρ
325 αἶψ' ὁρώων· Πάριος δὲ θοῶς ἐκ κλῆρος ὄρουσεν.
οἱ μὲν ἔπειθ' ἵζοντο κατὰ στίχας, ἥχι ἐκάστω
ἵπποι ἀερσίποδες καὶ ποικίλα τεύχε' ἔκειτο·
αὐτὰρ ὁ γ' ἀμφ' ὄμοισιν ἐδύσέτο τεύχεα καλὰ
δίος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠνκόμοιο.

- 330 κνημίδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκε
καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσιν ἐδυνεν

κῦρος τῶν δύο ἀρίστων χειρογράφων. || ἀνέσχοι] παρατακτικῶς ἐξηγέθη, ἀντὶ κατὰ μετοχὴν.

321. τάδε ἔργα] αὐτὰ τὰ πράγματα τ. ἔ. τὸν πόλεμον. — || ὀππότερος ἔθηκε] γενικὴ εἶναι ἡ ἔκφρασις. βεβαίως ὅμως τὸν Πάριν εἶχον ὑπ' ὄψει. — μετ' ἀμφ. ἔθηκε] μεταξύ τῶν δύο μερῶν ἔχει προξενήσῃ.

322. δὸς] τίθεται ἐν εὐχαίς καὶ λαμβάνει ἀπαρέμφατον. 351, E 118 κλπ., — ἀποφθίμενον δύναι] ἀντὶ ἀποφθίσθαι καὶ δύναι. Συνώνυμοι περίπου εἶναι αἱ λέξεις κείμεναι κατ' ἐπικὴν σαφήνειαν. ὅρ. A 57 καὶ 88.

325. αἶψ' ὁρώων] βλέπων πρὸς τὰ ὀπίσω, ἵνα δεῖξῃ τὴν ἀμεροληψίαν του. — Πάριος] μόνον ἐνταῦθα κεῖται ἡ γενικὴ αὕτη. ἐκτὸς αὐτῆς ὑπάρχουσι τὰ Πάρις καὶ Πάριν. τὰς λοιπὰς πτώσεις ἀναπληροῖ τὸ Ἀλέξανδρος. — || ἐκ] εἰς τὸ ὄρουσεν.

326. οἱ] οὐχὶ οἱ ἡγεμόνες οἱ μετασχόντες τῆς θυσίας, ἀλλ' ὁ λαὸς ὅλος, ὅστις ἵστατο, διότι οὐδαμοῦ ἐλέχθη, ὅτι ἐκάθισε. δὲν ἡδύνατο δὲ δεόμενος (318) νὰ κάθηται, διότι

ὄρθιοι ἤρχοντο Π 231, B 410.

327. ἀερσίποδες] αἰρῶντες εἰς ὕψος τοὺς πόδας, || ὅταν τρέχουν. τοῦτο εἶναι ἰδιῶμα μάλιστα τῶν εὐγενῶν πολεμικῶν ἵππων. οἱ βόες τοῦναντίον λέγονται εἰλίποδες. — ποικίλα] πεποικιλμένα. — ἔκειτο] ζευγματικῶς κεῖται· διότι γραμματικῶς καὶ κατ' ἔννοιαν ἀρμόζει μόνον εἰς τὸ τεύχεα. πρβλ. E 356 ἀγέρι δ' ἔγχος ἐκέκλιτο καὶ ταχέ' ἵππων.

328. ἀμφ' ὄμοισιν] δηλ. θώρακα, ξίφος, ἀσπίδα.

330—338. || Ἐκτίθεται ὁ τρόπος, καθ' ὃν ἐνεδύοντο τὰ ὅπλα. Ἡ πλήρης πανοπλία περιλαμβάνει τὰ ἐνταῦθα ἀναφερόμενα ἐξ κομμᾶτια, τὰ ὁποῖα πάντοτε κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν ἀπαριθμοῦνται, ὅταν σπουδαία μάχη ἐπὶκίηται. Λ 17, Π 131, T 369.

330. κνημίδας] ἐκ δύο μερῶν συνέκειντο, τὰ ὁποῖα διὰ πορπῶν διερχομένων ὑπὲρ τὰ σφυρὰ (ἐπισφυρίοις) συνεσφίγγοντο. || ἦσαν πλάκες κασιτεῖρου ἔσωθεν μαλακὸν ὑπόστρωμα ἔχουσαι.

οἷο κασιγνήτοιο Λυκάονος, ἥρμοσε δ' αὐτῷ.
 ἀμφὶ δ' ἄρ' ὥμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον
 335 χάλκεον, αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε
 κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὐτυχτον ἔθηκεν,
 ἵππουριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
 εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὃ οἱ παλάμηνφιν ἀρήρει.
 ὥς δ' αὐτῶς Μενέλαος ἀρήιος ἔντε' ἔδυνεν.
 340 οἱ δ' ἔπει οὖν ἐκάτερθεν ὀμίλου θωρήχθησαν,

332. || αὖ αὐτε πλην τῆς συνή-
 θους σημασίας των (ἄφ' ἑτέρου, πάλιν) ἔχουσι καὶ ἀντιθετικὴν. ἐδῶ ἀντιτίθεται πρὸς τὸν ἐν 330 μέν.

333. Ὁ Πάρις εἶγεν ἔλθῃ εἰς τὴν μάχην μὲ ἐλαφρόν ὀπλισμὸν (17). Διὸ δανεῖται τὸν θώρακα τοῦ Λυκάονος, περὶ οὗ ἴδε Φ 34ἔξ. — ἥρμοσε] εἶναι μεταβ. = προσήρμοσεν εἰς ἐαυτὸν τὸν θώρακα· διότι ἡδύνατο κατὰ τὴν ἐμπόρησιν νὰ κίμωσι τὸν θώρακα στενώτερον ἢ εὐρύτερον. || περὶ τοῦ αὐτοῦ ὅρ. 90

334. βάλετο] ἔθηκε μέσον, διότι ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποκειμ. εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐπιστρέφει, ἀλλ' ἐν 330 καὶ 336 κεῖται ἔθηκεν, ὅπως πανταχοῦ πλην K 31, E 187 (θήκατο). — ἀργυρόηλον] ἡ λαβὴ ἦτο τοιαύτη.

335. Ἡ ἀσπίς ἐφέρετο διὰ τελαμώνος, ὃν ἐπέρων εἰς τὸν ὦμον. || σάκος] βραχύτατον εἶδος ἀσπίδος. ἐκ τοῦ σάτεω = συσκευάζω. πρὸβλ. H 219. — || στιβαρός] (στεῖβω) κυρίως = πατημένος, στοιβαχμένος, ὅθεν = στερεός, δυνατός, βαρύς.

336. κρατὶ] Γραμμ. § 5, β'. — κυνέην] κίλυμμα κεφαλῆς ἐκ δέρματος κυνὸς (K 261), ἔπειτα αὐτῇ ἡ περικεφαλαία. K 335 «κτιδέην κυνέην». || κυρίως ἦτο ἐπίθετον κύνεος - ἐή. κατὰ παράλειψιν δὲ τοῦ θορά ἔγεινεν οὐσιαστικὸν καὶ σημαίνει περικεφαλαίαν ἐκ πάσης ὕλης· ὅθεν λέγεται: ταυρείη, κτιδέη. χαλκήρης. — || εὐτυχτος] ἐκ τοῦ τεύχω = κατασκευάζω.

337. ἵππουρις] ἔχουσα ἵππου οὐράν. ἐντεῦθεν τὰ ἐπίθετα τῆς περικεφαλαίας ἱπποκόμος, ἱπποδάσεια.

|| ἐξ οὐρᾶς ἵππου ἦτο ὁ λόφος τῆς περικεφαλαίας, ὅθεν «λόφος ἱπποχαιτίης. ἵππειος λόφος». — ἔνευεν] ἔκλινεν, δηλ. ἐκνείτο ἐπάνω κάτω.

338. ἔγχος] συνήθως εἶχον ἐν δόρῳ· τινὲς ὅμως εἶχον ἐν εἰς ἐκατέραν χεῖρα, π.χ. ὁ Ἑκτωρ E 495, Σαρπηδῶν M 298 καὶ ἄλλοι. — || οἱ ἀρήρει] τοῦ ἐταίρειαζεν. εἶναι ὑπερσυν. τοῦ ἀραρίσκω. παρακ. ἀρηρε, ἀρηρώς, ἀραρνῖα. — οἱ παλάμηνφιν] δὲν εἶναι δοτικὴ ὅλου καὶ μέρους, ἀλλὰ κεῖται ἀντὶ τοῦ παλάμηνφιν αὐτοῦ. συχνὰ δὲ τίθεται δοτικὴ ἀντωνυμίας ἀναφερομένη εἰς τὸ ῥήμα ἀντὶ γενικῆς ἐξαρτωμένης ἐκ τοῦ οὐσιαστικοῦ, καὶ ἂν ἔτι τοῦτο κηται κατὰ δοτικὴν, β 50 «μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον» μ 231 «Σκύλλα, ἣ μοι φέρε πῆμ' ἐτάροισιν». M 334 κ.α.

339. ὥς δ' αὐτως] ἐπίσης || ἀντὶ ὡσαύτως δέ. Ὁ Μενέλαος ἦν ὠπλισμένος (29) ἀλλ' εἶγεν ἀποθέσῃ τὰ ὅπλα, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι (114). — || ὅπως Ἄρης μετωνυμικῶς σημαίνει πόλεμον, μάχην, οὕτω καὶ τὸ ἀρήιος σημαίνει: πολεμικός, ἀνδρείος. — || ἔντεα] ἐκ τοῦ ἐννυμι, κυρίως = ὅ, τι τις ἐνδύεται. Ἀεὶ κατὰ πληθυντικὸν κεῖται. σημαίνει 1) ὅπλα, 2) ἐν γένει σκεύη, «έντεα δαιτὸς» η 232.

340. ἐκάτερθεν ὀμίλου] ἐξ ἐκα-

ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο
 δεινὸν δερκόμενοι· θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας
 Τρώας θ' ἵπποδάμους καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιοῦς.
 καὶ ῥ' ἐγγὺς στήτην διαμετρητῶ ἐνὶ χώρῳ

345 σείοντ' ἐγχείας ἀλλήλοισιν κοτέοντε.

πρόσθε δ' Ἀλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
 καὶ βάλεν Ἀτρεΐδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' εἴσῃν,
 οὐδ' ἔρβησεν χαλκός, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἶχμη
 ἀσπίδι ἐν κρατερῇ. ὃ δὲ δεύτερος ὠρνυτο χαλκῷ

350 Ἀτρεΐδης Μενέλαος ἐπευξάμενος Διὶ πατρί·

„Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσασθαι ὃ με πρότερος κάκ' ἔοργε,

τέρου ὁμίλου, τ. ἔ. ἑκάτερος ἐν τῷ ἰδίῳ στρατῷ.

342. δεινὸν δερκόμενοι] με ἄγρια βλέμματα, ὅπως Α 37, Ψ 815. πρβλ. «σμερδαλέον δέδορκεν» γ 95 «δεινὰ ὑπόδρα ἰδών» Ο 13. «δεινὸν παπταίνων» λ 608. || τὸ δεινὸν εἶναι αἰτιατική τοῦ περιεχομένου, = δεινὰ δέργματα = φοβεραῖς ῥιμαίς, τ. ἔ. ἀγρίως προσθλέποντες ἀλλήλους. — ἐγχεῖ] παριστᾷ διαρκές τὸ αἶσθημα. ὅπως Δ 79 κ.ά. ὥστε δὲν πρέπει νὰ ἐξηγηθῇ· κατέλαθεν (ἔλεν).

344. || στήτην] ἐδῶ ἔχει δυϊκόν, ἄνωτέρῳ (340, 341) πληθυντικόν, διότι τὸν δυϊκὸν καὶ πληθυντ. ἐπὶ δύο ὁ Ὀμ. ἀδιαφόρως μεταχειρίζεται κατὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου. — || διαμετρητῶ] ὁρ. 315.

345. σείοντ' Γραμμ. § 31,6'. — ἐγχείας] ἕτερος τύπος τοῦ ἔγχος, ὅπως ἐλεγχεῖ τοῦ ἔλεγχος. — || τὸ κοτέοντε προσδιορίζει τὰ στήτην σείοντε ἑμὸς λαμβανόμενα.

346. πρόσθε] εἶναι χρονικόν, ὅπως Α 251, Β 359, Γ 317 κ.ά. — δολιχόσκιον] τὸ ὁποῖον ῥίπτει μακρὰν σκιάν.

347. πάντοσ' εἴσῃν] ἦτο λοιπὸν στρογγύλη. || λέγεται καὶ εὐκνήμιδος ἡ μικρὰ ἀσπίς, ἡ δὲ μεγάλη ἡ ἀπὸ τοῦ στόματος μέχρι τῶν ποδῶν ἐ-

λέγετο ποδηνεκής, ἀμφιβρότη.

348. || οὐδὲ = ἀλλὰ δέν. — χαλκός] = τὸ δόρυ, ὅπως ἐν 349. ὡς ἀντικ. τοῦ ἔρρηξεν ἐννοεῖται ἀσπίδα. χαλκός ἔχουν ὀλίγα ἀλλὰ καλὰ χειρῶν γραφαί, οὕτω δὲ καὶ ὁ Ἀρίσταρχος ἔγραψεν ἐνταῦθα καὶ Η 259, Ρ 44. Τὴν κοινήν δὲ γραφὴν χαλκὸν ἀπορρίπτομεν, διότι τὸ χαλκός παρ' Ὀμ. δηλοῖ τὰ ἐπιθετικὰ ὅπλα καὶ τὴν περικεφαλαίαν καὶ θώρακα, οὐδέποτε δὲ τὴν ἀσπίδα. — || οἶ] ἀναφέρεται εἰς τὸ χαλκός.

349. ὠρνυτο] ἐφόρμα. || κυρίως = ἐστικώμετο, δηλ. τὸν ἀριστερόν πόδα ἔχων προδεβλημένον, ἀφ' οὗ πρὸς τὰ ὅπλα ἔκλινεν ὀλίγον καὶ προσηκόντως τὴν δεξιὰν μὲ τὸ δόρυ ἔπαλλεν (355), ὅλος πρὸς τὰ πρόσω κλίνων ἐτινάσσεται, ἵνα μετὰ δυνάμεως καὶ φορᾶς ῥίψῃ τὸ δόρυ.

350. || ἐπευξάμενος = ἀφ' οὗ προσέτι ηὐχέθη.

351. ἄνα] ὁ τύπος οὗτος τῆς κλητικῆς τίθεται μόνον μὲ τὸ Ζεῦ Π 233, ρ 354· ἀλλὰ οὐδὲ τίθεται ἀναξ Β 284, 434. Γραμμ. § 4, δ'. — Ἡ ἀναφορική πρότασις ἔχει θέσιν ἀντικειμένου. || τὸ πληγρὸς· δὸς τίσασθαι τὸν (= τοῦτον) ὅς με κτλ. — || ἔοργε] παρὰ τοῦ ἔρρω, ὑπερσυντ. ἐώργει.

διοὺν Ἀλέξανδρον, καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον,
 ὄφρα τις ἐρῶίγησι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων
 ξεινοδόκον κακὰ ῥέξαι, ὃ κεν φιλόττητα παράσχη.
 355 ἢ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προῖει δολιχόσκιον ἔγχος,
 καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' εἴσιν.
 διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαινῆς ὁδριμον ἔγχος,
 καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἡρήρειστο.
 ἀντικρὺ δὲ παρὰ λαπάρην διάμνησε χιτῶνα
 360 ἔγχος· ὃ δ' ἐκλίνθη καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
 Ἀτρεΐδης δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον
 πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ

352. ὑπὸ χερσὶ] κάτω ἀπὸ τῶν
 χερῶν καὶ δι' αὐτῶν, ὅπως B 860, E
 559 x. ἀ. π. μὲ ἐνεργητικὰ δὲ ῥή-
 ματα κεῖται μόνον ἐνταῦθα καὶ Z
 368, Π 438, 452. Τὸ τιμητικὸν ἐ-
 πίθετον δῖος ἀποδίδεται καὶ εἰς ἐγ-
 θρὸν (X 393), οὐδεμίαν ὅμως σφέ-
 ρει ἔχει πρὸς τὸν χαρακτῆρα, ὅπως
 φαίνεται ἐν Z 460, || ἀλλὰ δηλοῖ κα-
 ταγωγὴν καὶ ὠραιότητα, τὰ ὅποια
 καὶ οἱ ἐγθροὶ παρ' Ὀμήρῳ ἀναγνω-
 ρίζουσι. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ
 τὸ ἀνύμων. ὅρ. A 92.

353. Ὁ Μενέλαος θέλει τιμω-
 ρίαν, ἥτις νὰ χρησιμεύῃ ὡς φοβε-
 ρὸν παράδειγμα διὰ τοὺς μεταγε-
 νεστέρους. πρβλ. 287. — ἐρρίγησι]
 κλισθάνηται φρίκην, φοβῆται. || ὑπο-
 τακτικὴ τοῦ ῥοιγα, παρακσιμένου
 τοῦ ῥιγέω, ὅς παρὰ. ἔχει ἐνεστώ-
 τος σημασίαν.

354. φιλόττητα] ξενίαν, φιλοξε-
 νίαν, φιλοῦσεν ὑποδοχὴν, πρβλ.
 207. — || ὃ κεν παράσχη] ἔχει ὑ-
 ποθετικὴν σημασίαν=ἐάν αὐτός.

355. ἀμπεπαλὼν] ἀφοῦ ἐτράθη-
 ξεν ὀπίσω τὸ χεῖρ καὶ ἐσῆκωσε διὰ
 νὰ ῥίψῃ. || εἶναι ἄσο. τοῦ ἀναπάλ-
 λω, Γραμμ. § 10, Σ'.

357. διὰ μὲν] τοῖσρα χυς ἀντὶ θα-
 κτύλου Γραμμ. § 29. — || φαινῆς]
 οὕτω λέγεται, διότι ἡ ἔξω ἐπιφάνεια

τῆς ἀσπίδος ἦτο ἐκ μετάλλου.

358. || δαιδάλλω=τεχνιέντως ἐ-
 ξεργάζομαι, ποικίλλω. δαιδάλεος καὶ
 δαίδαλος = τεχνικός, πεποικιλμέ-
 νος. — ἡρήρειστο] εἶχε στηριχθῆ, εἶ-
 χεν εἰσδύσει. τὴν δύναμιν τῆς βο-
 λῆς παριστᾷ || ὁ ὑπερσυντέλικος, ὅτι
 δηλ. τὸσον ἰσχυρὸν καὶ ταχὺ ἦτο τὸ
 βάρος καὶ ἡ βολὴ τοῦ δόρατος. ὥ-
 στε ἀμέσως μὲ τὴν πρώτην ἐπέρα-
 σεν. Εἶναι ὑπερσυντ. τοῦ ἐρείδωμαι
 μὲ ἀναδιπλασιασμόν.

359. ἀντικρὺ] πέρα πέρα. ἐξαρ-
 τᾶται ἐκ τοῦ διάμνησε. — παρὰ λα-
 πάρην] καὶ ἡ παρὰ ἥρει διὰ τὸ
 μέτρον, πρβλ. Z 64, Ξ 447 x. ἀ.
 Γραμμ. § 26. 29. — διάμνησε] τὸ
 ἀπλοῦν εἶναι ἀμῶς = κατεθέρισε,
 διέσχισε.

360. ἐκλίνθη] ἔκλινε πλαγίως,
 || ἢ συνέστειλε τὸ ὑπογάστριον πρὸς
 τὰ ἔσω. — || ἀλεύατο] ἀνυψήτος ἄορ.
 τοῦ ἀλεύομαι ἢ ἀλέομαι = ἀπο-
 ψεύγω.

362. ἀνασχόμενος] ἀφοῦ ἡνωρ-
 θῶθη, ἵνα μετὰ μεγαλειτέρας δυ-
 νάμεως καταφέρῃ τὸ κτύπημα. —
 φάλον] τὸσον ἢ ῥάχιν ἐκ μετάλλου
 διήκουσα ἀνωθεν τῆς περικεφαλαίας
 καὶ ἀπολήγουσα εἰς τέσσαρα [διὸ καὶ
 τετράφαλος λέγεται ἡ περικεφα-
 λαία] εἰς τὸ μέτωπον, εἰς τὸν αὐ-

τριχθὰ τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν ἔκπεσε χεῖρος.
 Ἀτρεΐδης δ' ὦμωξεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
 365 „Ζεῦ πάτερ, οὐ τις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος·
 ἢ τ' ἐθάμην τίσασθαι Ἀλέξανδρον κακότητος·
 νῦν δέ μοι ἐν χεῖρεσσιν ἄγῃ ξίφος, ἐκ δέ μοι ἐγχος
 ἦίχθη παλάμῃφιν ἐτώσιον, οὐδ' ἐβαλὼν μιν.“
 ἦ, καὶ ἐπαΐξα· κόρυθος λάβεν ἱπποδασείης,
 370 ἔλκε δ' ἐπιστρέψας μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς·
 ἄγχε δέ μιν πολύκεστος ἱμὲς ἀπαλὴν ὑπὸ δειρῇν,

χένα καὶ εἰς τὰς παρειάς, ἵνα ἡ κεφαλὴ πανταχόθεν προστατεύηται κατὰ τῶν σπαθισμῶν. Περικεφαλαία ἄνευ φάλου (ἄφαλος) ἐν K 258 λέγεται κατατενέ. — ἀμφὶ αὐτῷ] ἀνήκει εἰς τὸ διατρυφέν (ἐκ τοῦ θρυπτο) || αὐτῷ = φάλω.

363. ὁρ. A 128. || ὁ ἐκ τῶν λέξεων ἦχος εἶναι μιμητικώτατος τῆς συντριβῆς τοῦ ξίφους.

365. Ἀπαντῶσι παρ' Ὀμήρῳ, ὡς ἔκρηξις στιγμιαίας ἀναγκτήσεως (|| ἐπὶ ἀποτυχίας) μομφαὶ κατὰ τοῦ θεοῦ, M 146, N 631, υ 201. Εἶναι ὅμως ἄλλως θεοσεβεῖς οἱ ὁμηρικοὶ ἄνθρωποι. || καταφέρεται δὲ κατὰ τοῦ Διός, διότι ὡς ξείνιος ἔπρεπε νὰ τιμωρήσῃ τὸν ἀσεβήσαντα πρὸς τὰ δίκαια τῆς ξενίας Πάριον. Ὁ Εὐστάθιος παρατηρεῖ «ἔτοιμοι πρὸς βλασφημίαν οἱ δυστυχοῦντες». πόσον λαμπρὰ ἐγίνωσκε τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ὁ Ὀμηρος! — || ὀλοός] (ὀλ-ὄλλυμι) ὀλοώτερος, ὀλωτάτος. = ὀλέθριος, καταστρεπτικός, σκληρός.

366. || ἐθάμην] ἔλεγα μέσα μου, ἡλιπζον. — τίσασθαι] ἡ τοῦ ἀορίστου ἀπαρέμφατος δηλοῖ τὴν ἐλπίδα βεβαίαν, ὅπως 98, 112. — κακότητος] γενική αἰτίας.

367. || τὸν δέ] ἀντιτίθῃσι τὸ πρᾶγματικὸν γεγονός πρὸς τὴν λευσεῖσαν ἐλπίδα. — || ἄγῃ] παθητ. ἄορ.

τοῦ ἄγνουμι = συντριβῶ. — || ἐκ] ἀνήκει εἰς τὸ ἦίχθη.

368. ἦίχθη] παθητικὸς ἄορ. τοῦ αἰσσω με σημασίαν μέσῃν. ἅπαξ τὸ αἰεσθαι εὐρίσκεται X 195 — μοι παλάμῃφιν] ὁρ. 338. — || ἐτώσιος = μάταιος, ἀστοχος. ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἐτός = μάτην. — ἐβαλον] ἐπέτυχα. || ἐκφράζει τὸ ἀποτέλεσμα τῶν δύο ἡγουμένων πράξεων. — μιν] αὐτόν· διότι μόνον τὴν ἀσπίδα καὶ τὸν θώρακα διέσχισε.

369. || ἐπαΐξα] δηλ. Ἀλεξάνδρῳ. — λάβεν] δηλ. τὸν Ἀλέξανδρον. — || ἱπποδασείης] δὲν ἔχει ἀρσενικόν. Γραμμ. § 6, γ'.

370. ἔλκε] οὐδέποτε παρ' Ὀμ. ἔχει αὐξήσιν. — μετ' Ἀχαιοὺς] ὅπως 377, πρὸς τὸ μέρος τῶν Ἀχαιῶν. — ἐπιστρέψας] ἀφοῦ τὸν εἶχε στρέψῃ || πρὸς τὸ μέρος τῶν Ἀχαιῶν. Οἱ δύο μονομάχοι εἶχον εὐχὴ τὰ νῶτα πρὸς τοὺς ἰδικούς των ἐστρεμμένα, ἀλλὰ τὰς πλευρὰς πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς στρατοὺς. Τώρα ὁ Μενέλαος τὸν ἐστρέφεν ἐντελῶς πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς.

371. ἄγχε] τὸν ἐσφίγγεν, ἐπνίγε. — πολύκεστος] κατὰ τοὺς ἀρχαίους = πολυκέντητος, τ. ἔ. ποικίλος πρὸς βλ. E 214. — || ἱμὲς] λωρίον, τὸ ὅποιον ἔδενεν ὑπὸ τὰς σιαγόνας τὴν περικεφαλαίαν πρὸς στερέωσιν. — || ἀπαλὴν] παρ' Ὀμ. δὲν ση-

δς οἱ ὑπ' ἀνθερεῶνος ὀχεὺς τέτατο τρυφaleίης.
 καὶ νύ κεν εἵρουσέν τε καὶ ἄσπετον ἦρατο κύδος,
 εἰ μὴ ἄρ' ὄξυν νόμισε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
 375 ἢ οἱ ῥῆξεν ἱμάντ' αἶμα βοὸς ἱφὶ κταμένοιοι
 κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἄμ' ἔσπετο χειρὶ παλείῃ.
 τὴν μὲν ἐπειθ' ἦρως μετ' ἐυκνήμιδας Ἀχαιοὺς
 ῥῖψ' ἐπιδινύσας, κόμισαν δ' ἐρίηρες ἐταῖροι.
 αὐτὰρ ὁ ἄψ' ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων
 380 ἔγχεϊ χαλκείῳ τὸν δ' ἐξήρπαξ' Ἀφροδίτη

μαίνει μαλακός, ἀλλ' ἰσχυρός, ἀ-
 κμαῖος, νεαρός.

372. δς] πρὸ τοῦ οἱ πάντοτε εἶ-
 ναι μακρόν, ἐκτὸς E 338, πρὸλ. Z
 101, 289.—ὄχεος] ἐν τοῦ ἔχω. εἶ-
 ναι ὁ τῆς περικεφαλαίας δεσμὸς ὁ
 συνέχων αὐτήν. Ἀλλαχοῦ σημαί-
 νει τὸν μοχλὸν τῆς θύρας. || τὸ ὀ-
 χεὺς εἶναι κατηγορ. τοῦ δς.— || τέ-
 τατο] ὑπερσυντ. τοῦ τείνω.— τρυ-
 φαλείῃ] κακῶς οἱ ἀρχαῖοι ἡρμή-
 νευον: τρεῖς φάλους ἔχουσα. εἶναι
 ἡ περικεφαλαία ἡ ἔχουσα τρυπη-
 μένον (πρῶον) φάλον. Ἡ τοῦ φάλου
 ὁπῇ αὕτη ἐχρησίμευε πιθανῶς πρὸς
 ὑποδοχὴν τοῦ λόφου.

373. || ἦρατο] μέσος ἀόρ. τοῦ αἵρω.

374. || ἀρα] ἀμέσως, τὴν αὐτὴν
 στιγμήν.— ὄξυν] ὀξέως, ταχέως. Τί-
 θεται μὲ τὸ νόον, προῖδων, δέρκο-
 μαι, ἀκούω. Συνήθως δὲ κεῖται μὲ
 τὰ ῥήματα τὰ δηλοῦντα φωνὴν X
 141, ὡσαύτως τὸ δέξα B 222.

375. βοδς] ἐκ δέρματος βοός. εἶ-
 ναι γενικὴ τῆς ὕλης, ὅρ. Δ 105.—
 κταμένοιοι] παθητ. ἀόριστος, ὅπως
 βλήμενος, οὐτάμενος Γραμμ. § 14,
 ς'. — || ἱφὶ κταμένοιοι] εἶναι κο-
 σμητικὸν ἐπίθετον. τὸ ἱφὶ προστεθὲν
 συνιστᾷ ἡμῖν τὴν στερεότητα τοῦ
 ἡμάντος: διότι δύναται χρειάζεται
 ἵνα φονευθῇ ὁ βοὺς, καὶ τόσῳ με-
 γαλειτέρα ὅσῳ ἀκμαϊότερος εἶναι ὁ
 βοὺς. τοιοῦτου βοὸς τὸ δέσμα εἶναι
 στερεώτατον.

376. κεινὴ] ἀντὶ κενή. Γραμμ. §
 19, α'. — ἄμ' ἔσπετο χειρὶ] τοῦ εἰμι-
 νεν εἰς τὸ χέρι. μετεχειρίσθη τὸ ἔ-
 πεσθαι, διότι ἡ χεὶρ τοῦ ἔλκοντος
 Μενελάου ἐξηκολούθησε νὰ κινῆται
 μὲ τὴν περικεφαλαίαν || καὶ μετὰ
 τὴν ῥῆξιν τοῦ ἡμάντος διὰ τὴν κτη-
 θεῖσαν φορὰν.

378. ῥῖψ' εἶναι παραδεδομένον,
 ὅτι εἶναι μακρόν τὸ ι καὶ περισπᾶ-
 ται.— ἐπιδινύσας] ἀφ' οὗ εἶχε δώση
 εἰς αὐτὴν φορὰν (|| περιστροφικὴν,
 ὅπως εἰς τὴν πέτραν), ὅπως H 269,
 T 268.—κόμισαν] ἐπῆραν, ἐφύλα-
 ξαν, ὡς λείαν, || ὡς δεῖγμα νίκης.
 Ὁ Μενέλαος ὅμως τὴν ἐθεώρησεν
 ὡς εὐτελές τι, καὶ ἐτίναξεν αὐτὴν
 ἀδημονῶν, ὅτι διέφυγεν ὁ ἐχθρός.

379. || κατακτάμεν κατακτάμε-
 ναι εἶναι ἀπαρέμ. τοῦ δευτέρου ἀο-
 ρίστου κατέκταν τοῦ κατακτείνω. με-
 τοχὴ κατακτᾷς.

380. || ἔγχεϊ] εἰς τὸ ἐπόρουσε ἀ-
 νήκει. Δύο δόρατα εἶχεν ὁ Μενέ-
 λαος, ὅπως ὁ Πάρις ἐν 18.—ἐξήρπα-
 ξε] δηλοῖ τὴν ταχύτητα τῆς ἀπαγω-
 γῆς. Ὁ ποιητὴς δὲν πιστεύει τυχαίαν
 σωτηρίαν καὶ ἐν γένει τυχαῖον γεγο-
 νός, ἀλλ' ὅτι τὰ πάντα προκαλοῦνται
 ὑπὸ τινος θεοῦ ὀρισμένον ἢ ἀορίστον
 (δαίμονος), ὅπως καὶ ἡ ἔρις Ἀγα-
 μέμνονος καὶ Ἀχιλλέως, πρὸλ. E
 23, 344, 662 κ.α.

381. ῥεῖτα μάλ'] ἐντελῶς ἄνευ
 κόπου.—ὡς τε] ὅπως ἀκριβῶς.— ||

ρεῖα μάλ' ὥς τε θεός, ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ,
καδ δ' εἶσ' ἐν θαλάμῳ εὐώδεϊ κηδόντι.

αὐτὴ δ' αὖθ' Ἑλένην καλέουσ' ἱε' τὴν δ' ἐκίχανε
πύργῳ ἐφ' ὑψηλῷ, περὶ δὲ Τρωαὶ ἄλις ἦσαν.

385 χειρὶ δὲ νεκταρέου ἑανοῦ ἐτίναξε λαβοῦσα,

γρητὴ δέ μιν εἰκυῖα παλαιγενεὶ προσέειπεν,

εἰροκόμῳ, ἧ οἱ Λακεδαίμονι ναιετοῶσῃ

ἥσκειν εἷρια καλά, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε·

τῇ μιν ἔισαμένην προσεφώνεε δι' Ἀφροδίτῃ·

390 „δεῦρ' ἴθ'· Ἀλέξανδρός σε καλεῖ οἰκόνδε νέεσθαι.

τὸ ὥς τε θεός εἶναι ἢ αἰτία τοῦ ρεῖα.
— ἠέρι πολλῇ] μὲ πυκνὴν ὁμίχλην
πρβλ. Ε 23 «νυκτὶ καλύψας». — ||
ἐκάλυψε δ' ἄρ'] κατὰ παράταξιν ἀ-
νάπτυξιν τοῦ ἐξήραπε, τ. ἔ. ἀροῦ
τὸν ἔκαμεν ἀόρατον. — || ἄηρ, ἡέ-
ρος, ἠέρι, ἡέρα (ἄημι) = ὁμίχλη. εἴ-
ναι θηλυκόν.

382. || καδ'] Γραμμ. § 17, β'. καδ'
δ' εἶσε = καθέισε δέ. Τὸ εἶσα εἶναι
ἐπικὸς ἄορ. ἐκ ῥίζης εἰ, μετοχὴ ἔσας
ἔσασα, μέσος ἄορ. ἐέσατο. τὸ κα-
θεῖσα καὶ εἶσα = ἐκάθισα, ἔβαλα τινα
νὰ καθίσῃ. — || θαλάμῳ = τῷ συζυ-
γικῷ κοιτῶνι 391. — κηδόντι] τε-
θυμιασμένῳ, εὐόσμῳ, εἶναι συνώνυ-
μον πρὸς τὸ εὐώδεϊ || ἰσχυρότερον
ὁμῶς αὐτοῦ. ὑπάρχει καὶ κηδότης.
ἔγειναν ἐκ τινος ἀχρήστου οὐσιαστι-
κοῦ κῆρος = θῆρος = θυμίσμα, ἄρωμα.

383—461. Ἡ Ἀφροδίτῃ ἄγει εἰς
τὸν Πάριον τὴν Ἑλένην ἀνθρωπι-
σμένην. Ὁ Ἀγαμέμνων ἀνακηρύσ-
σει τὴν νίκην τοῦ Μενελάου.

383. καλέουσα] εἶναι μέλλον,
ὅπως ν 413, ο 213 = καλέουσα. —
|| ἱε'] παρτ. τοῦ εἵμι.

384. || πύργῳ] τῶν Σχαιῶν πυ-
λῶν. || Τρωαὶ ἄλις] Τρωάδες πολ-
λαί. εἶχον συρρεῦσιν, ἵνα τὴν μονο-
μαχίαν ἴδωσιν. ὅρ. 145. — τὸ Τρωαὶ
κατὰ τὴν ἀρίστην παράδοσιν ὑπο-
γράφεται.

385. || νεκταρέου] κυρίως εἶναι ὁ
ἐκ νέκταρος συγκείμενος, εἴτα ἐν
γένει = θεῖος, ὁ θεῖος χάριτος καὶ
κάλους μετέχων. — εἰανῶ] ἐξαπτά-
ται ἐκ τοῦ λαβοῦσα. || τοῦ εἰανῶ
συνίζησιν πάσχει τὸ εα, διότι τὸ α
εἶναι μακρὸν καὶ ἄνευ συνίζησεως θὰ
ἔγωμεν ἀμφιμακρον (οὐ ἔα). Κυρίως
εἶναι ἐπίθετον (έννυμι) = ἐνδυτός,
περιβλητός. ἐλλείψει δὲ τοῦ πέ-
πλος οὐσιαστικώθη, = ἐσθῆς, ἱμά-
τιον. Ἀεὶ περὶ ἱματίου γυναικῶν
λέγεται. — || ἐτίναξε] ἔσυρεν, ἐτρά-
βηξεν. ἐννοεῖσαι μιν ὡς ὄντικείμενον.

386. μιν] Γραμμ. § 27. ἀνῆκει
εἰς τὸ προσέειπε. — || παλαιγενεῖ]
ἐνισχύει τὸ γρητὶ. «γρητὴ παλαιή» τ
346.

387. || εἰροκόμος, ἐκ τοῦ εἶρος
(= ἔριον, μαλλίον) καὶ κομέω.

388. ἥσκειν] σπανίως ὁ παρατα-
τικὸς καὶ ὑπερσυντέλικος λαμβάνουν
τὸ εὐφωνικόν τ' εἰς τὴν κατάληξιν εἰ,
Ε 661, 899, Ζ 170, Η 394, Θ 412, Ρ
133, Χ 36, Ψ 691, ε 112, μ 160,
242, ρ 359, σ 344, χ 258, 275. ἀλλὰ
καὶ εἰς τὰ χωρία ταῦτα δὲν εἶναι παν-
ταχοῦ βέβαιον. — μάλιστα δὲ] ἀπὸ
τῆς ἀναφορικῆς προτάσεως γίνεται
μετάβασις εἰς κυρίαν. ὅρ. Α 79.

390. δεῦρ' ἴθ'] ὅρ. 130.

391. κεῖνος] = ἐκεῖ (ἔδε = ἐδῶ).
ὅρ. Ε 604. || ὀρίζεται] ἔπειτα ὑπὸ

- κεῖνος δ' γ' ἐν θαλάμῳ καὶ δινωτοῖσι λέχεσσι,
 κάλλει τε στίλβων καὶ εἵμασιν· οὐδέ κε φαίης
 ἀνδρὶ μαχησάμενον τόν γ' ἔλθειν, ἀλλὰ χορόνδε
 ἔρχεσθ', ἢ ἐκ χοροῦ νέον λήγοντα καθίζειν.
 395 ὣς φάτο, τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι δρινε·
 καὶ ῥ' ὥς οὖν ἐνόησε θεᾶς περικαλλέα δειρὴν
 στήθεά θ' ἱμερόεντα καὶ ὄμματα μαρμαίροντα,
 θάμβησέν τ' ἄρ' ἔπειτα ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 „δαιμονίη, τί με ταῦτα λιλαίεαι ἡπεροπεύειν;
 400 ἦ πῇ με προτέρω πολίων εὔ ναιομενῶν
 ἄξεις ἢ Φρυγίης, ἢ Μηονίης ἐρατεινῆς,
 εἴ τίς τοι καὶ κείθι φίλος μερόπων ἀνθρώπων;

τοῦ ἐν θαλάμῳ.—δινωτοῖσι κυρίως
 =τορνευτὸς (|| διότι δῖνος=τόρνος)
 ἔπειτα ἐν γένει = τεχνικῶς κατε-
 σκευασμένος.—λέχεσσι] ἀναπαυτή-
 ριον, ἀνάκλιτρον, σοφῆς. || δὲν ση-
 μαίνει δὲ στρώμα, ὅπως φαίνεται ἐκ
 τῶν στίχων 425, 447. Ἡ τοιαύτη
 σημασία τοῦ λέχους εἶναι ἴσως μο-
 ναδική.

392. || εἵμασι] εἵμα ἐκ τοῦ ἔννου-
 μι=ἐνδυμα —φαίης ὅρ. 220.

393. μαχησάμενον ἔλθειν] ὅτι
 ἔχει ἐπανεῖλθαι ἀπὸ μάχης.—χορόν
 δε] εἰς χορόν, οὐχὶ εἰς τὸν τόπον
 τοῦ χοροῦ.

394. || ἔρχεσθαι] σκοπεύει νὰ ὑ-
 πάγῃ εἰς τὸν χορόν. τόσον δὲν πα-
 ρατηροῦνται εἰς αὐτὸν ἔχνη ἐξαν-
 τλήσεως — νέον] λέγεται περὶ τοῦ
 ἄνθρωπου παρελθόντος. — || νέον λήγ.
 καθίζειν] εἶναι ὁροσερὸς καὶ εὐθυ-
 μος, ὅπως ὅστις πρὸ ὀλίγου ηὐ-
 φράνθη χορεύων.

395. θυμὸν δρινε] ἐξήγειρε τὴν
 ὀργὴν διὰ τὴν ἀναξίαν αὐτῆς ἀπαί-
 τησιν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν ἡττημένον
 Πάριν.

396. || καὶ ῥα] τίθεται ἐν ἀρχῇ
 περιόδου,=καὶ λοιπόν. τὸ ῥα τοῦτο
 ἐπαναλαμβάνεται ἐν τῇ ἀποδόσει διὰ
 τοῦ ἄρα. — περικαλλέα δειρὴν] ὁ

λαίμὸς δὲν ἦτο ἐντελὼς ἐρρυτιδω-
 μένος, ὡς γράζας τινός. διότι ἡ θεὰ
 δὲν ἤθελε νὰ ἦναι ἐντελὼς ἀγνώ-
 ριστος.

397. || μαρμαίρω=στίλβω, ἐξα-
 στράπτω. μαρμαίρεος καὶ μάρμαρος
 = στίλβνός. ὅθεν οὐσιαστικὸν μάρ-
 μαρος = μάρμαρον, μαρμαρόπετρα.

398. θάμβησεν] ὅπως Α 199. ||
 ἐθαύματεν, ἐτρόμαξε, διότι ἐφοβήθη
 νέον κακὸν τῆς Ἀφροδίτης 400 ἐξ.

399. δαιμονίη] πονηρά. κατηρα-
 μένη, ὅρ. Α 561. — ταῦτα] αἰτιατικὴ
 τοῦ περιεχομένου ἀνέκρουσα εἰς τὸ
 ἡπεροπεύειν, ὅπως Ε 185 «τάδε μά-
 νεται» γ 154 «τόδε γ' ἡμυροτον». ||
 με αὐτὰς τὰς ἀπάτας νὰ με παρα-
 πλανῇ.

400. || ἦ] ἀλήθεια. εἰρωνικῶς λέ-
 γεται. — προτέρω] περαιτέρω, πα-
 ρεμπρός, ἀκόμη μακρότερα, ἀπὸ τῆς
 Λακωνίας δηλονότι.—πολίων] ἐκ τοῦ
 πη ἐξαρτᾶται: χάπου ἐκ τῶν πόλεων,
 τ. ἔ. εἰς ἁποῖαν πόλιν.

401. Φρυγίης] ἐκ τοῦ πολίων.—
 || Μηονίης] ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Λυ-
 δίας.

402. καὶ κείθι] ὅπως ἐδῶ ὁ Ἀ-
 λέξανδρος. || τὸ κείθι εἶναι ὁμηρικὸς
 τύπος ἀντὶ ἐκεῖθι ἢ ἐκεῖ.

403. || Διὰ τὸ πολὺ πάθος τῆς

οὐνεκα δὴ νῦν διὸν Ἀλέξανδρον Μενέλαος
 νικήσας ἐθέλει στυγερὴν ἐμὲ οἰκαδ' ἄγεσθαι,
 405 τοῦνεκα δὴ νῦν δεῦρο δολοφρονέουσα παρέστις;
 ἥσο παρ' αὐτὸν ἰούσα θεῶν δ' ἀπόεικε κελεύθου,
 μηδ' ἐτι σοῖσι πόδεσσιν ὑποστρέψειας Ὀλυμπον,
 ἀλλ' αἰεὶ περὶ κεῖνον οἷζυε καὶ ἐφύλασσε,
 εἰς ὃ κέ σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ ὃ γε δούλην.
 410 κείσε δ' ἐγὼν οὐκ εἶμι (νεμεσσητὸν δέ κεν εἶν)
 κείνου πορσανέουσα λέχος· Τρῶαί δέ μ' ὀπίσσω
 πᾶσαι μωμήσονται· ἔχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῷ.

περίδου ἐξηνέχθη αὕτη ἀσυνδέτως πρὸς τὰ ἡγούμενα. Τὸ οὐνεκα δὴ ἔχει ἀπόδοσιν τοῦνεκα δὴ (405). Τὸ δὴ νῦν = βεβαίαια τώρα. — διὸν αὐτῷ τὸν ὀνομάζει ἡ Ἑλένη, ἃν καὶ ἔχει ἀποστραφῇ αὐτόν. ὅρ. 352.

404. ἐθέλει ἔχει ἀπόφασιν. — στυγερὴν] τὴν μισσητήν. Ὁ ποιητὴς πάντοτε παριστάνει τὴν Ἑλένην μετανοοῦσαν, Γ 173, Ζ 345 κ.ά.

405. || Ταῦτα ἐπαναλαμβάνουσι τὰ ἐν 399. — || δολοφρονέουσα] ἐπειδὴ ψευδὸς λέγεις, ὅτι μὲ καλεῖ ὁ Πάρις (390).

406. || Τὸ ἀσύνδετον εἶναι τεκμήριον ἐρεθισμοῦ. — || παρ' αὐτόν] πλησίον αὐτοῦ τούτου. εἶναι ἀντίθεσις πρὸς τὸ δεῦρο. ἡ ἔννοια: ἄφησέ με ἕσυχον. — ἡσο ἰούσα] πήγαινε καὶ χάθου κοντά του (ἄφοῦ τόσον τὸν ἀγαπᾷς). — ἀπόεικε κελεύθου] ἄφινε τὴν ὁδὸν τῶν θεῶν, (|| καὶ βιάδιζε τὴν ὁδὸν τῶν ἀνθρώπων), τ. ἔ. ἄφινε τὴν ἀθανασίαν σου (|| τραβήξου μακρὰν ἀπὸ). Πάντα τὰ χειρόγραφα ἔχουσιν ἀπόειπε κελεύθους, τ. ἔ. ἀρνήτου τὴν ὁδὸν τῶν θεῶν. || τὸ ἀποεἶχω εἶναι σύνθετον ἐκ τοῦ Φεῖχω. διὰ τὸ F δὲν ἐξεθλίβη ἡ ἀπό. — || Τὰ 406—409 εἶναι πικρὰ εἰρωνεία.

407. ὑποστρέψειας] εἶναι ἀμετάβατον. ἔχει αἰτιατικὴν τοῦ τοπι-

κοῦ τέρματος: μὴ στρέψης πλέον τὰ βήματά σου πρὸς τὸν Ὀλυμπον.

408. οἷζε] ὑπόφερε πλησίον του ταλαιπωρίας, || ὅρ. Α 417. = ὑπόφερε ὡς θνητὴ παρ' αὐτῷ τὰς γηίνων λύπας. — || περὶ κείνον] τοπικὸς προσδιορισμὸς: γύρω του, εἰς τὸ πλευρόν του. — φύλασσε] ὅπως πρὸ ὀλίγου τὸν ἐφύλαξεν ἐν τῇ μάχῃ. || φρόντιζε δηλ. δι' αὐτόν, μὴ τὸν ἀφίνης καθόλου ἀπὸ τὰ μύματα σου, μήπως σοῦ φύγῃ καὶ τὸν χάσῃ.

409. || ποιήσεται] ὑποτακτ. ἄορ. — δούλην = παλλακίδα, τὸ δὲ ἄλοχον ἐνταῦθα = νόμιμον σύζυγον. — || ὃ γε] συχνὰ παρ' Ὁμήρῳ ἐν διασκευτικῷ λόγῳ πρὸς ἰσχυρὰν ἔαρσιν τοῦ προσώπου ἐπαναλαμβάνεται τοῦτο διὰ τῆς ἀντωνυμίας Α 190.

410. || νεμεσσητὸν δέ κεν εἶν] εἶναι παρένθεσις αἰτιολογική.

411. κείνου] ὁμιλεῖ περὶ αὐτοῦ, ὡς περὶ ξένου πλέον εἰς αὐτήν. — πορσανέουσα] μετὰ τοῦ λέχος = μετέχω τῆς κλίνης. ὅρ. Α 31. || πορσύνω καὶ πορσαίνω ἐκ ῥίζης πορ, κυρίως = πορίζω, ὅθεν = παρασκευάζω, ἐτοιμίζω. αἰεὶ περὶ τῆς συζύγου λέγεται. — δέ] εἶναι αἰτιολογικός, ὅπως καὶ ἐν 410.

412. μωμήσονται] διότι, ἃν καὶ ἀνῆκει πλέον εἰς τὸν Μενέλαον τὸν νικητὴν, ὅμως δὲν παραιτεῖται τοῦ

τὴν δὲ χολωσαμένη προσεφώνεε δι' Ἀφροδίτην·
 „μή μ' ἔρεθε σχετλίν, μή χωσαμένη σε μεθείω,
 415 τὼς δέ σ' ἀπεχθήρω ὡς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησα,
 μέσσω δ' ἀμφοτέρων μητίσομαι ἔχθεα λυγρά,
 Τρώων καὶ Δαναῶν, σὺ δέ κεν κακὸν οἶτον ὀλῃαι.“
 ὧς ἔφατ', ἔδεισεν δ' Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
 βῆ δὲ κατασχομένη ἐανῶ ἀργῆτι φαιινῶ,
 420 σιγῇ, πάσας δὲ Τρώας λάθεν· ἦρχε δὲ δαίμων.
 αἱ δ' ὅτ' Ἀλεξάνδροιο δόμον περικαλλέ' ἵκοντο,
 ἀμφίπολοι μὲν ἔπειτα θοῶς ἐπὶ ἔργα τράποντο,
 ἥ δ' εἰς ὑπόροφον θάλαμον κίε διὰ γυναικῶν.

Πάριδος. — ἀκριτα] ὅρ. B 796. —
 ἄχε' = ἄχεα.

414. σχετλίη] δισύλλαβον Γραμ.
 § 32, α'. — χωσαμένη μεθείω] ὀργισθῶ καὶ ἀποσύρω ἀπὸ τοῦ τὴν χεῖρά μου. — || μή] ὅρ. A 28.

415. τὼς ὅρ. B 230. — || τὼς ὡς = τὼς οὖσαν. — || ἀπεχθήρω] ὑποτ. ἀορίστου τοῦ ἀπεχθαίρω = ἰσχυρῶς μισῶ. — νῦν] ἕως τώρα. — ἔκπαγλα] εἶναι ἰσχυρά ἐπίτασις, = φοβερά. πρβλ. 158.

416. μέσσω δ' ἀμφοτέρων] ἀκριβέστερον ὁρίζεται ὑπὸ τῶν ἐπομένων Τρώων καὶ Δαναῶν, μεταξὺ τῶν δύο στρατῶν. — μητίσομαι] προξενῶ. (|| εἶναι ὑποτ. ἀορίστου ἐξαρτωμένη καὶ αὐτὴ ἀπὸ τοῦ μή). Ἡ Ἀφροδίτῃ ἀπειλεῖ, ὅτι θὰ ἐξεγείρῃ μεταξὺ Ἀχαιῶν καὶ Τρώων μαχαιλεῖτέραν ἔχθραν, ὥστε δι' αὐτῆς νὰ καταστραφῇ ἡ Ἑλένη. || ἄλλ' αἱ ἀπειλαὶ αὐτὰς υπερβαίνουνσι τὸν κύκλον τῆς ἐνεργείας τῆς καὶ τὰς δυνάμεις τῆς. (E 428).

417. κεν ὀλῃαι] εἶναι κυρία πρότασις. || τὸ κεν κάμνει ἀνεξάρτητον τὴν πρότασιν· διότι τὸ ὀλῃαι κεν ἰσοδυναμεῖ πρὸς μέλλοντα ὀριστικῆς. ἀναπτύσσεται δ' ὑπ' αὐτοῦ τὸ λυγρά. — || οἶτον] αἰτία. τοῦ περιεχομένου.

418 || ἔδεισεν] πόσον λεπτὴ εἶναι ἡ τέχνη τοῦ ποιητοῦ! διότι ἡ Ἑλένη ἐπιστρέφει εἰς τὸν Πάριον διὰ φόβον καὶ ἀπειλῆθεῖσα.

419. κατασχομένη] ἀφοῦ ἐσκεπάσθη. || κατασχομένη ἐανῶ εἶναι· ἴσον ἄλλ' ἰσχυρότερον τοῦ καλυψάμενη ὁθόνῃσιν 141. — ἀργῆτι] εἶναι καὶ τοῦ κερσυνοῦ ἐπιθετον.

420. || Τρώας λάθεν] ἐννοεῖται βῆσα. Ἐμμεῖς δ' ἀπαρτήρητος, διότι ἐφρόντισε νὰ καταβιβάσῃ πάρα πολὺ τὴν καλύπτραν. Ἀπῆλθε δὲ μὲ τὰς δύο ἀμφιπόλους (422). — ἦρχε] προεπορεύετο, ὅπως A 495 κ. ἀ. — || δαίμων] μόνον ἐνταῦθα λέγεται περὶ ὀρισμένου θεοῦ. — Ὁ στίχος οὗτος ἔχει σχεδὸν πέντε τὰς δικαιρέσεις.

421. || δόμον] ἦτο ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως παρὰ τὰν ἀκτόρα τοῦ Πριάμου καὶ Ἑκτορος Z 313 ἐξ.

422. ἀμφίπολοι] αἱ ἐν 143. — ἔργα τράποντο] Γραμ. § 25, δ'.

423—426. || Ὁ Ζηνόδοτος τοὺς ἀπέριπτε, διότι εἶναι ἀπρεπὲς ἡ θεὰ νὰ ὑπηρετῇ. ἀλλ' ὁ Ἀρίσταρχος τοὺς ἐδέχετο, διότι εἶχεν ἐξομοιωθῇ πρὸς γραῖαν καὶ ταύτης τὰ ἔργα ἐπρεπε νὰ ἐκτελῇ. — || κίε] ἡγουμένης τῆς Ἀφροδίτης κατὰ 420.

424 ἐξ. τῇ] ἐκ τοῦ κατέθηκεν ἐξαρτᾶται. Τρεῖς πράξεις ἔχομεν ἐν-

- τῇ δ' ἄρα δῖφρον ἐλοῦσα φιλομμειδῶς Ἀφροδίτην,
 425 ἀντί' Ἀλεξάνδροιο θεὰ κατέθηκε φέρουσα·
 ἔνθα καθίζ' Ἑλένη, κούρη Διδος αἰγινόχοιο,
 ὅσσε πάλιν κλίνασα, πόσιν δ' ἠνίπαπε μύθῳ·
 „ἥλυθες ἐκ πολέμον' ὥς ὠφέλες αὐτόθ' ὀλέσθαι
 ἀνδρὶ δαμείς κρατερῷ, ὃς ἐμὸς πρότερος πόσις ἦεν.
 430 ἢ μὲν δὴ πρὶν γ' εὔχε' ἀρνιφίλου Μενελάου
 σῇ τε βίῃ καὶ χερσὶ καὶ ἐγχεῖ φέρτερος εἶναι·
 ἀλλ' ἴθι νῦν προκάλεσσαι ἀρνιφίλον Μενέλαον
 ἐξαυτίς μαχέσασθαι ἐναντίον. ἀλλὰ σ' ἐγὼ γε
 παύεσθαι κέλομαι, μηδὲ ξανθῷ Μενελάῳ
 435 ἀντίβιον πόλεμον πολεμίζειν ἥδὲ μάχεσθαι
 ἀφραδέως, μή πως τάχ' ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμῆης.“

ταῦθα διαδοχικάς: α') ἡ θεὰ ἔλαβε (ἐλοῦσα. στιγμαία πρᾶξις) τὸ κάθισμα, β') ἐκόμизεν αὐτὸ (φέρουσα. διαρκῆς πρᾶξις) ἀπέναντι τοῦ Ἀλεξάνδρου, γ') ἔθηκεν αὐτὸ κάτω. — || δῖφρον] κάθισμα ἄνευ ἐρεσινώτου. — φιλομμειδῶς] εὐχαρίστως μειδιῶσα. εἶναι ἐπίθετον τῆς Ἀφροδίτης μόνης.

425. || θεὰ] προσετέθη, ἵνα ἐξάρη τὴν συγκατάβασιν αὐτῆς εἰς ὑπηρεσίαν θνητῆς.

426. κούρη Διδος αἰγ.] ἀλλαχοῦ λέγεται μόνον περὶ τῆς Ἀρτέμιδος, τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τῶν Νυμφῶν.

427. πάλιν κλίνασα] ὁρ. N 3. ἀφοῦ εἶχεν ἀποστρέψῃ τοὺς ὀφθαλμούς διὰ νὰ δεῖξῃ τὴν ἀποστροφὴν τῆς. || πάλιν] ἀπὸ τοῦ Πάριδος. — || ἠνίπαπε ὁρ. τοῦ ἐνίπτω ὁρ. B 245.

428. ἥλυθες] ἄνευ ἐρωτήσεως λέγεται μὲ τόνον ψεκτικόν, ὅπως εὔδει B 23.

429. ἀνδρὶ] ὁρ. 301. — πρότερος πόσις] ὁρ. 140.

430. || σαρκαστικῶς ταῦτα λέγονται. — || πρὶν] πρὸ τῆς μονομαχίας.

— || εὔχε' = εὔχο = τῷχο. εἶναι παρατατικός.

431. || σῇ] ἐμφασιν ἔχει τοῦτο: μὲ τὴν ἰδικήν σου.

432. || ἀλλ' ἴθι..] εἰρωνική παρακλήσεις. — προκάλεσαι] μέσον, ὅπως Γ 19, H 150 προκαλίτετο, H 285 προκαλέσατο. — || Μετὰ πολλῆς ἐμφάσεως ἐπαναλαμβάνεται ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ στίχου θέσει τὸ Μενέλαος (430, 432, 434) μὲ τὸ αὐτὸ ἐπίθετον, ἀντὶ νὰ τεθῇ ἀντωνυμία. ὁρ. 223.

433. || ἀλλὰ σ' ἐγὼ γε...] ἀφοῦ εἰρωνικῶς εἰς μάχην τὸν προέτρεψε, μετὰ σαρκασμοῦ τὴν ἐνδιαφερομένην προσποιεῖται καὶ τὸν συμβουλεύει, ἵνα δῆθεν μὴ πάθῃ.

434. κέλομαι] σὲ συμβουλεύω. — παύεσθαι] νὰ παραιτησῇ μὴ γὰρ πάντα, διὰ πάντοτε. διὰ τοῦτο ἐτέθη ἐνεστώς. || τὸ παύεσθαι ἀναπτύσσεται διὰ τῶν μηδὲ πολεμίζειν ἥδὲ μάχεσθαι.

435. πόλεμον πολεμ.] ὁρ. B 121. — || ἀντίβιον] πνιταχοῦ εἶναι ἐπὶ ρημα.

436. ἐπὶ] ἀνήκει εἰς τὸ δουρεῖ.

τὴν δὲ Πάρις μύθοισιν ἀμειδόμενος προσέειπε·
 „μή με γύναι χαλεποῖσιν ὀνειδέσι θυμὸν ἐνιπτε,
 νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησεν σὺν Ἀθῆνῃ,
 440 κεῖνον δ' αὖτις ἐγὼ παρὰ γὰρ θεοὶ εἰσι καὶ ἡμῖν.
 ἀλλ' ἄγε δὴ φιλότῃτι τραπέομεν εὐνῆθεν·
 οὐ γὰρ πώ ποτέ μ' ὤδ' ἔρωσ φρένας ἀμφεκάλυψεν,
 οὐδ' ὅτε σε πρῶτον Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς
 ἐπλεον ἀρπάξας ἐν ποντοπόροισι νέεσσι,
 445 νήσῳ δ' ἐν Κρανῇ ἐμίγην φιλότῃτι καὶ εὐνῇ,
 ὥς σεο νῦν ἔραμαι καὶ με γλυκὺς ἡμερος αἰρεῖ.“

— δαμῆης] Γραμμ. § 16 καὶ 19. εἶναι ὁ ὀρθὸς τύπος τῆς ὑποτακτικῆς. τὰ χειρογράφα σχεδὸν ὅλα ἔχουν δαμῆης, τὸ ὁποῖον εἶναι εὐκτικῇ.

437. || μύθοισιν] ἀνῆκει εἰς τὸ ῥῆμα, ὅπως ἀλλὰ τοῦ τὸ ἐπεσοῖν.

438. με-θυμὸν] αἰτιατικῇ ὅλου καὶ μέρους, ὅρ. Α 362. ὁμοίως Γ 442.— χαλεποῖσιν] προσβλητικοῖς.

439. σὸν] μὲ τὴν βοήθειαν, ὅπως K 290 κ. ἀ. || ἐμμέσως ὑποβιβάζει τὴν ἀξίαν τοῦ Μενελάου.

440. || αὖτις] ἄλλην φοράν.— || ἐγὼ] ἐννοεῖται νικήσω.—παρὰ-εἰσι] συχνότερον ἐν τοιαύτῃ σημασίᾳ κεῖται τὸ παρίστασθαι.— ἡμῖν] πληθυντικὸς περὶ ἐνὸς προσώπου, ὅπως X 393, ν 358 κλπ. Περὶ τῆς ἐναλλαγῆς τοῦ ἀριθμοῦ ὅρ. Ν 257.

441. τραπέομεν] Γραμμ. § 20 ς'. || ἔγεινεν ἐκ τοῦ ταρπόμεν κατὰ μεταθέσιν. εἶναι τοῦ τέρπω. ὑπάρχει καὶ μέσος ἀόρ. ταρπόμεθα. Δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν, ὅτι εἶναι τοῦ τρέπομαι· διότι τὸ φιλότῃτι σημαίνει ἐν φιλότῃτι, ἐν φίλᾳ ἐρωτικῇ. αὐτὸς δ' ὁ Ὅμηρος ἐρμηνεύει αὐτὸν λέγων ἐν E 314 «ἐν φιλότῃτι τραπέομεν εὐνῆθεν», ὅπου δὲν χωρεῖ ἡ ἐννοία τρέπω, ἀλλὰ τέρπω.— || Ὁ Πάρις εἶναι νοστιμώτατος· ἔχει ἀξιώσεις, οὐκ ὅλ' εἶχεν ὁ κινδυνεύ-

σας καὶ νικήσας. ἀπαιτεῖ τὰ ἐπινίκια.

442. || ὤδ'ε] ἐπιτείνεται ὑπὸ τοῦ γε.— φρένας ἀμφεκάλυψεν] ἐντονος ἔκφρασις: ἔχει κυριεύσῃ τὴν διάνοιάν μου, ἔχει ἀποναρκώσῃ. προβλ. 362 «Κύκλωπα περὶ φρένας ἤλυθεν ὕπνος». || κατὰ ταῦτα τὸ πάθος γίνεται περὶ τὰς φρένας, ὥς τι περικαλύπτει νέφος, καὶ ἐπισκοτίζει πᾶσαν ἄλλην σκέψιν.

443. || οὐδ' ὅτε] = οὐδὲ τότε ὅτε.

444. || ἐν π. νέεσσι] εἰς τὸ ἐπλεον ἀνῆκει.

445. ἡ Κρανῇ κατὰ Πausanias III, 22, 1 ἦτο πρὸ τοῦ Γυθείου, κατ' ἄλλους εἶναι τὰ Κύθηρα, κατ' ἄλλους νῆσος τις παρὰ τὴν Ἀττικὴν. || Ἑλένη ὀνομαζομένη. Πιθανῶς ἦτο τὸ Μαραθωνῆσι, νησίδιον τοῦ λακωνικοῦ κόλπου. Οἱ παραδεχόμενοι τὰ Κύθηρα ἢ νήσόν τινα παρὰ τὴν Ἀττικὴν πολὺ ἐγκρατῇ παραδέχονται τὸν Πάριν· ἄλλως δὲ, τὸ ὅτε πρῶτον ὑποθέτει, ὅτι Πάρις καὶ Ἑλένη ἦσαν εἰς τὴν Κρανῆν εὐθὺς τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐδραπέτευσαν. Προσθετέον ὅμως, ὅτι καὶ οἱ ἀρχαῖοι ἀμφέβαλλον ἂν τὸ Κρανῆν εἶναι οὐσιαστικὸν ἢ ἐπίθετον τ. ἔ. «νήσῳ ἐν Κρανῇ» = ἐν βραχέει τινὶ νήσῳ. ὅρ. Γ 201.

446. ὥς σεο] ὅχι ὥς σέο, διότι ἡ ἔμφρασις ἐνταῦθα κεῖται ἐν τῇ λέξει

ἦ ῥα, καὶ ἄρχε λέχοσδε κιών· ἅμα δ' εἶπετ' ἄκοιτις.
 τῷ μὲν ἄρ' ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν,
 Ἀτρείδης δ' ἄν' ὄμιλον ἐφόιτα θηρὶ ἔοικώς,
 450 εἴ που ἐσαθρήσειεν Ἀλέξανδρον θεοειδέα.
 ἀλλ' οὐ τις δύνάτο Τρώων κλειτῶν τ' ἐπικούρων
 δεῖξαι Ἀλέξανδρον τότε ἄρνησίλω Μενελάω.
 οὐ μὲν γὰρ φιλότῃ γ' ἐκεύθανον, εἴ τις ἴδοιτο·
 ἴσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ.
 455 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 „κέκλυτέ μευ Τρῶες καὶ Δάρδανοι ἥδ' ἐπίκουροι·
 νίκη μὲν δὴ φαίνεται ἄρνησίλου Μενελάου.
 ὑμεῖς δ' Ἀργεῖν Ἐλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
 ἐκδοτε, καὶ τιμὴν ἀποτινέμεν ἥν τιν' ἔοικεν,

τῶν. — || ἔραμαι καὶ ἐράμαι, παρὰ.
 ἡράμην, ἄρ. ἡρασ(σ)άμην. = σφο-
 δρῶς ἀγαπῶ.

447. ἄρχε] ἔχουν ὅλα τὰ χειρό-
 γραφα. τὸ δὲ ἤρχε εἶναι εἰκασία. —
 || ἡ ἀπὸ 382 σκηνὴ χαρακτηρίζει
 τὴν ἀκολασίαν καὶ κουφότητα τοῦ
 Πάριδος.

448. κατεύνασθεν] ἔχει μέσθην
 σημασίαν, || εἶναι δὲ γ' ὡς πληθ. πρό-
 σωπον τοῦ παθ. ἀορίστ. τοῦ κατευ-
 νάω. — || τρητοῖσι] κλίνη καλοστρυ-
 πημένη, ἵνα εὐμορφα διὰ τῶν ὀπῶν
 διερχῶνται οἱ ἱμάντες οἱ βασταζόντες
 τὰ στρώματα. Ἡ λέξις παράγεται
 ἐκ τοῦ τιτράω.

449. θηρὶ] πρὸς σαρχοφάγον θη-
 ρίον, || τὸ ὅποιον ζινηλατεῖ τὴν λείαν
 αὐτοῦ. — || ἄν' ὄμιλον] δηλ. τῶν
 Τρώων.

450. || ἀθρέω, ἤθησα = ἀκριβῶς
 παρατηρῶ, βλέπω. τὸ εἰ ἐσαθρήσε
 σημαίνει: ἂν ἤθελεν ἰδεῖ μέσα εἰς
 τοὺς Τρῶας).

451. || κλείω = κλείζω, φημιζω.
 κλειτός = περιβόητος, περιφημος.

453. || τὸ οὐ τις δύνατο δεῖξαι αἰ-
 τιολογεῖται ἐνταῦθα διὰ τῆς δηλώ-

σεως, ὅτι σκόπιμος ἀπόκρυψις τοῦ
 Πάριδος δὲν συνέβαινε, διότι ἔλει-
 πεν ἡ ἀπαιτούμενη πρὸς τοῦτο ἀγά-
 πη. — Περιεμένονμεν κ' ἐκεύθανον,
 ἵνα μετὰ τοῦ εἰ ἴδοιτο ἀποτελεσθῇ,
 ὑπόθεσις τοῦ δ'. εἶδους: δὲν θὰ τὸν
 ἔκρυπτον, ἂν τὸν ἔβλεπον. Ὅπως δὲ
 νῦν ἔχει, σημαίνεται ἐπαναλήψις
 πράξεως ἐν τῷ παρελθόντι: δὲν τὸν
 ἔκρυπτον, ὅσκις τὸν ἔβλεπον. ὅπερ
 ἄτοπον· διότι οὐδ' ἅπαξ ἡδύνατο νὰ
 τὸν ἴδωσιν, ἀφοῦ εἶχε περικαλυφθῇ
 ὑπὸ νεφέλης. Διὰ ταῦτα, ἐπειδὴ ἄλλως
 ἡ γραφὴ εἶναι σεβαστὴ, μετὰ τὸ ἐκεύ-
 θανον, θὰ ἐξυπονοήσωμεν μίαν κα-
 τὰλληλον ἀπόδοσιν: καὶ δὲν θὰ ἔχα-
 μνον αὐτό. || μόνον ἐνταῦθα ὑπάρχει
 τοῦ κεῦθα ὁ τύπος ἐκεύθανον.

454. ἴσον κηρὶ] σὺν θάνατος, χά-
 ρος. — μελαίνῃ] μαῦρος (|| φοβερός)
 λέγεται πολλαχοῦ ὁ θάνατος, Ε 652
 κ.ά. Οὗτω καὶ αἰ δδύνατο Δ 117 κ.ά.

457. δῇ] λοιπόν, ὅπως βλέπε-
 τε. — φαίνεται] = εἶναι φανερό. || ἐ-
 ξυπονοεῖται δὲ ἡ μετοχή οὐσα, εἰς
 ἣν ἀνήκει ἡ γενικὴ Μενελάου ὡς
 κατηγορούμενον τοῦ ὑποκειμένου της
 νίκης, ὅπως Δ 13.

460 ἢ τε καὶ ἔσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται."

ὥς ἔφατ' Ἀτρείδης, ἐπὶ δ' ἦνεον ἄλλοι Ἀχαιοί.

459. Κεῖται ἀπαρέμφ. ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν προστακτικὴν, ὅπως Α 323, Δ 71, Ε 606 κ. ἄ.

460=287.

461. ἐπὶ δ' ἦνεον] συνεφώνουν. ἔγινε τμησις. || =ἐπὶνουν δέ. Οἱ

ἡττημένοι Τρῶες οὐδὲν λέγουσιν. ἡ δὲ σιωπὴ τῶν εἶναι λίαν ἐκφραστικὴ τῶν διαθέσεων τῶν Βραδύτερον καὶ κατ' ἰδίαν ἐν Η 345 συζητοῦσι περὶ ἀποδόσεως τῆς Ἑλένης.

ΙΛΙΑΔΟΣ Γ.

Ὅρκοι. Τειχοσκοπία. Ἀλεξάνδρου καὶ Μενελάου μονομαχία.

Ἀφοῦ δὲ ἕκαστοι παρετάχθησαν μὲ τοὺς ἀρχηγούς (τῶν), οἱ μὲν Τρῶες μὲ ἀνάνθρωπος κραυγὰς καὶ μὲ ἀλαλαγμὸν ἐπήγαιναν ἅν ὄρνεια, ἀπαράλλακτα ὅπως εἰς τὸν οὐρανὸν ἐμπροστὰ γίνεται ἡ βοή τῶν γεράνων, οἱ ὅποιοι, ἀφοῦ ἅπαξ ἀπέφυγον τὸν χειμῶνα καὶ τὴν ἄπειρον βροχὴν, μὲ βοήν πετοῦν αὐτοὶ πρὸς τὰ ρεύματα τοῦ Ὠκεανοῦ φέροντες φόνον καὶ θάνατον εἰς τοὺς Πυγμαίους ἄνδρας. κατὰ δὲ τὰ χαράγματα ἔπειτα αὐτοὶ βέβαια ἀρχίζουσι καταστρεπτικὸν ἀγῶνα· ἐκεῖνοι δὲ οἱ Ἀχαιοὶ οἱ μένεα πνέοντες ἐπήγαιναν μὲ σιωπὴν ἔχοντες πόθον ἐνδόμυχον νὰ βοηθῶσιν ἀλλήλους.

Καθὼς ὁ Νότος χύνει ἐπάνω εἰς τὰς κορυφὰς τῶν βουνῶν ὀμίχλην (10), (ἡ ὁποία) διὰ μὲν τοὺς ποιμένας δὲν (εἶναι) ἀγαπητὴ, διὰ τὸν ζωοκλόπον ὅμως (εἶναι) καλλιτέρα ἀπὸ τὴν νύκτα, καὶ εἰς τόσον (διάστημα) βλέπει κανεῖς, εἰς ὅσον (διάστημα) ῥίχνει (μίαν) πέτραν· ἔτσι ἀκριβῶς ἐσηκώοντο πυκνὸς κορυφαχτὸς κάτω ἀπὸ τὰ πόδια ἐκείνων ἐνῶ ἤρχοντο· πολὺ ταχέως δὲ (διατρέχοντες) ἐτελείωναν τὴν πεδιάδα.

Ὅτε δὲ πλέον οὗτοι ἦσαν κοντὰ ἐρχόμενοι ἐναντίον ἀλλήλων, μεταξὺ μὲν τῶν Τρῶων ἔκαμνε τὸν πρόμαχον ὁ θεόμορφος Ἀλέ-

ξανδρος ἔχων εἰς τοὺς ὤμους δέρμα παρδάλεως καὶ καὶ καμπύλα τόξα καὶ ξίφος· μετὸ νὰ πάλῃ δὲ οὗτος δύο δόρατα ἔχοντα χαλκὴν αἰχμὴν ἐπροβάλλει ὅλους τοὺς ἀνδρειοτάτους ἐκ τῶν Ἀργείων νὰ πολεμήσουν ἐναντίον (του) φοβεράν μάχην (20). Ὁ φίλος ὁμως τοῦ Ἄρεως Μενέλαος εὐθὺς ἀφοῦ παρετήρησεν, ὅτι οὗτος ἤρχετο πρὸ τοῦ πλήθους μετὰ ἀναιδέα βήματα, καθὼς χαίρεται πεινασμένος λέων, ὅταν ἐπιτύχῃ μέγα πτώμα, ὅταν (δηλ.) εὖρῃ ἢ ἔλαφον κεραιόφρον ἢ αἶγα ἀγρίαν· — διότι μετὰ ἀπληστίαν κατατρώγει, καὶ ἂν ἀκόμη σκυλὶα γρήγορα καὶ ἀκμαῖοι κυνηγοὶ καταδιώκουν αὐτὸν τὸν ἴδιον· — ἔτσι ἔχασεν ὁ Μενέλαος, ὅταν εἶδε μετὰ τὰ ἑμμάτια (του) τὸν θεόμορπον Ἀλέξανδρον· διότι ἔλεγεν (μετὰ τὸν νοῦν του) ὅτι θὰ ἐκδικηθῇ τὸν κακοῦργον· ἀμέσως δὲ μετὰ τὰ ὅπλα ἐπήδησε ἀπὸ τοῦ ἄρμα χάμω.

Ἀλλ' ὁ θεόμορφος Ἀλέξανδρος εὐθὺς ἀφοῦ παρετήρησε τοῦτον (30), ὅτι ἐφάνη μεταξὺ τῶν προμάχων, ἐτρόμαξεν εἰς τὴν καρδοῦλάν του· ὑπεχώρει δὲ ὀπίσω εἰς τὸ πλῆθος τῶν συντρόφων προσπαθῶν ν' ἀποφύγῃ τὸν θάνατον. καθὼς δὲ καμμιὰ φορὰ, ὅταν ἴδῃ κανένας δράκοντα εἰς φάραγγας βουνοῦ, μετ' ὀρμῆς ὀπίσω τραβιέται, καὶ τρεμοῦλα πιάνει κάτω τὰ μέλη (του), ἀναχωρεῖ δὲ ὀπίσω, καὶ κιντρινάδα πιάνει τὰς παρειάς (του), ἔτσι ὁ θεόμορφος Ἀλέξανδρος ἐχώθη ὀπίσω εἰς τὸ πλῆθος τῶν ἐνδόξων Τρώων, ἐπειδὴ ἐφοβήθη τὸν υἱὸν τοῦ Ἀτρείως. ὁ Ἐκτωρ ὁμως, ἀφοῦ (τὸν) εἶδεν, ὠνείδισεν αὐτὸν μετὰ ὑβριστικῶν λόγων.

«Παληιοπάρι, ἄριστε εἰς τὴν μορφήν, τρελλὲ διὰ γυναικάς, ἀπατεῶν, εἴθε νὰ μὴ ἐγεννᾶτο καὶ (ἀφοῦ ἐγεννήθης) ἄγαμος νὰ ἐχάνεσο (40). καὶ αὐτὸ ἤθελον προτιμήσῃ καὶ θὰ ἦτο πολὺ συμφορώτερον, παρὰ νὰ ἦσαι ἔτσι ὄνειδος καὶ νὰ σὲ στραβοκυττάζουν οἱ ἄλλοι· βίβαια, πιστεύω, χαχλανίζουν οἱ καθ' ὅλην τὴν κεφαλὴν κόμην ἔχοντες Ἀχαιοί, νομίζοντες ὅτι εἶσαι πρόμαχος ἡγεμὼν, διότι ἔχεις ὠραίαν μορφήν, ἀλλὰ δὲν ἔχεις εἰς τὴν καρδίαν σου δύναμιν οὐδὲ καμμίαν τόλμην. ἢ, ἐνῶ ἦσαν τοιοῦτος, ἀφοῦ ἐπέρατες τὸ πέλαγος μετὰ θαλασσοπόρα πλοῖα συναθροίσας πιστοὺς συντρόφους, (καὶ ἀφοῦ) ἔσμιζες μετὰ ξένους, ἀπὸ μακρινὴν γῆν ἔφερνες ἐπάνω ὠραίαν γυναικά, νύμφην λογχομάχων ἀνδρῶν, πρὸς μεγάλην δυστυχίαν τοῦ

πατρός σου καὶ τῆς πόλεως καὶ ὅλης τῆς χώρας (50), πρὸς χαρὰν μὲν τῶν ἐχθρῶν, ἐντροπὴν δὲ διὰ σέ τὸν ἴδιον; τώρα λοιπὸν δὲν ἤθελες ὑποστῆ τὸν φίλον τοῦ Ἀρεως Μενέλαον; ἤθελες ἐννοήσῃ (τότε) ποίου ἀνδρὸς ἔχεις τὴν ἀνθηράν σύζυγον· δὲν θὰ σὲ ὠφελήσῃ (τότε) ἡ κιθάρα καὶ τὰ δῶρα αὐτὰ τῆς Ἀφροδίτης, (δηλ.) τὰ (ὠραῖα) αὐτὰ μαλλιά, καὶ ἡ μορφὴ αὐτῇ, ὅταν ἤθελες κυλισθῇ εἰς τὴ σκόνῃ. ἀλλ' εἶναι βέβαια οἱ Τρῶες δειλοί. ἄλλως θὰ εἶχες ἦδη ἐνδυθῇ τὸν πέτρειον χιτῶνα διὰ τὰ κακὰ, ὅσα ἔχεις κάμῃ».

Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν εἶπεν ὁ θεόμορφος Ἀλέξανδρος. «Ἐκτωρ, ἀφοῦ κατὰ τὸ δίκαιον καὶ ὅχι παρὰ τὸ δίκαιον μὲ ὠνεΐδισες, — πάντοτε ἡ καρδιά σου εἶναι σκληρὰ ὡς πέλεκυς (60), ὁ ὁποῖος διὰ μέσου τοῦ ξύλου ὠθεῖται ὑπὸ ἀνδρὸς, ὅστις μὲ τέχνην ἀποκόπτει ξύλον πλοίου, αὐξάνει δὲ τὴν φορὰν τοῦ ἀνδρός· ἔτσι ἐσὺ ἔχεις εἰς τὰ στήθεα καρδίαν ἀτρόμητον. (ἀλλὰ) μὴ μοῦ κτυπῆς τὰ ἀγαπητὰ δῶρα τῆς χρυσῆς Ἀφροδίτης· (διότι) δὲν ἀπορρίπτονται τὰ λαμπρὰ δῶρα τῶν θεῶν, ὅσα δώσωσιν ἀτοί των, αὐθαρέτως δὲ δὲν δύναται τις νὰ λάβῃ. — τώρα δέ, ἂν θέλεις νὰ πολεμῶ καὶ νὰ μάχωμαι, τοὺς ἄλλους μὲν Τρῶας καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς ὅλους βάλῃ νὰ καθίσουν, ἐμὲ δὲ καὶ τὸν φίλον τοῦ Ἀρεως Μενέλαον βάλετε μαζὶ εἰς τὸ μέσον νὰ μαχώμεθα διὰ τὴν Ἑλένην καὶ δι' ὅλα τὰ κτήματα (70). ὅστις δ' ἐκ τῶν δύο νικῇ καὶ ὑπερισχύσῃ, ἀφοῦ λάβῃ ὅλα ἀνεξαίρετως τὰ κτήματα καὶ τὴν γυναῖκα ἅς φέρῃ (αὐτὰ ὡς ἰδικά του) εἰς τὴν οἰκίαν (του)· σεῖς δὲ οἱ ἄλλοι ἀφοῦ κάμῃτε φιλίαν καὶ ἐνόρκους πιστὰς συνθήκας εἴθε νὰ κατοικῆτε τὴν εὐφορον Τροίαν, ἐκεῖνοι δὲ ἅς ἐπιστρέφουν εἰς τὸ Ἄργος, τὸ ὁποῖον τρέφει ἵππους, καὶ εἰς τὴν Ἀχαιίδα μὲ τὰς ὠραίας γυναῖκας.»

Ἔτσι εἶπεν, ὁ Ἐκτωρ δὲ πάλιν πολὺ ἐχάρη, ὅταν ἤκουσε τὸν λόγον, καὶ λοιπὸν ἀφοῦ ἤλθεν εἰς τὸ μέσον τῶν Τρώων ἔπρωχεν ὀπίσω τὰς φάλαγγας (αὐτῶν), ἀφοῦ ἔπιασε ἀπὸ τὴν μέσσην τὸ δόρυ· αὐτοὶ δ' ἐστάθησαν ὅλοι ἀνεξαίρετως. ἐναντίον δ' αὐτοῦ ἤθελον νὰ τοξεύσουν οἱ καθ' ὅλην τὴν κεφαλὴν κόμην ἔχοντες Ἀχαιοὶ μὲ βέλη σημαδεύοντες καὶ μὲ πέτραις ἤθελον νὰ (τὸν ἐπιτύχουν) (80). ἀλλ' ἐφώνασεν ἐκεῖνος μεγαλοφώνως ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.

τὰ μεγάλα ἡμάτια. ἀμέσως δ' ἔπειτα ἔφθανον (ἐκεῖ) ὅπου ἦσαν αἱ Σκαιαὶ πύλαι.

Περὶ δὲ τὸν Πρίαμον ὁ Πάνθοος καὶ Θυμοίτης καὶ Λάμπρος καὶ Κλυτίος καὶ ὁ Ἰκετάων, ὁ βλαστός τοῦ Ἀρεως, καὶ ὁ Οὐκαλέγων καὶ ὁ Ἀντήνωρ, φρόνιμοι καὶ οἱ δύο, ἐκάθηντο ὡς δημογέροντες ἐπάνω εἰς τὰς Σκαιὰς πύλας, οἱ ὅποιοι εἶχον (μὲν) παύση ἤδη διὰ τὸ γῆρας ἀπὸ τὸν πόλεμον, ἀλλ' (ἦσαν) καλοὶ ῥήτορες, (150) ὅμοιοι πρὸς τέτιγας, οἱ ὅποιοι εἰς τὸ δάτος καθήμενοι ἐπάνω εἰς δένδρον βγάζουν φωνὴν ὠραίαν ὅαν τὸν κρίνον. ἀκριβῶς ὅαν αὐτοὺς ἐκάθηντο ἐπάνω εἰς τὸν πύργον οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Τρώων. αὐτοὶ δὲ εὐθύς ἀφοῦ εἶδον τὴν Ἑλένην νὰ ἔρχεται ἐπάνω εἰς τὸν πύργον, σιγανὰ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους πτερωτοὺς λόγους·

«Δὲν εἶναι ἀξιοκατάκριτον πρᾶγμα, ὅτι διὰ τοιαύτην δὲ γυναῖκα πάσχουσι θλίψεις πολὺν χρόνον οἱ Τρῶες καὶ οἱ Ἀχαιοὶ μὲ τὰς καλὰς κνημῖδας· (διότι) φοβερὰ ὁμοιάζει εἰς τὴν ὄψιν μὲ τὰς ἀθανάτους θεάς. ἀλλὰ καὶ μῶλα ταῦτα, ἂν καὶ εἶναι τοιαύτη, ἥς ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα μὲ τὰ πλοῖα, καὶ ἥς μὴ μείνῃ εἰς τὸ μέλλον ὡς δυστύχημα δι' ἡμᾶς καὶ τὰ παιδιὰ μας». (160)

Ἔτσι λοιπὸν ἔλεγον, ὁ δὲ Πρίαμος μεγαλοφῶνως ἐκάλεσε πρὸς ἑαυτὸν τὴν Ἑλένην· «ἐδῶ ἔλα καὶ κάθισε ἐμπρὸς μου ἀγαπητὸν τέκνον, διὰ νὰ ἴδῃς τὸν πρῶτον σύζυγον καὶ τοὺς συμπεθέρους καὶ τοὺς φίλους· — (διότι) δὲν μοῦ εἶσαι καθόλου αἰτία, (ἀλλ') οἱ θεοί, φρονῶ, μοῦ εἶναι αἵτιοι, οἱ ὅποιοι μοῦ ἐκίνησαν τὸν πολὺδακρυν πόλεμον τῶν Ἀχαιῶν· — καὶ διὰ νὰ μοῦ ὀνομάσῃς αὐτὸν ἐδῶ τὸν ὑπερμεγέθη ἄνδρα, ποῖός ἐστίν αὐτός ἐδῶ ὁ ὠραῖος καὶ ὑψηλὸς Ἀχαιὸς ἄνθρωπος· ὑπάρχουσι μὲν βέβαια ἄλλοι ἀκόμη ὑψηλότεροι κατὰ τὴν κεφαλὴν· τόσον ὅμως ὠραῖον δὲν εἶδον ἐγὼ ἀκόμη μὲ τὰ ἡμάτια (μου), οὐδὲ τόσον μεγαλοπρεπῆ· διότι ὁμοιάζει ἄνδρα βασιλέα». (170)

Πρὸς αὐτὸν δ' ἀπεκρίνετο μὲ λόγους ἡ Ἑλένη ἡ εὐγενεστάτη μεταξὺ τῶν γυναικῶν· «ἐντροπὴν μοῦ ἐμπνέεις ἀγαπητὴ πενθερὲ καὶ φόβον· εἴθε νὰ μοὶ ἤρresκεν ὁ κακὸς θάνατος, ὅταν γὰρ ἐδῶ ἤκολούθησα τὸν ἰδικόν σου υἱὸν καὶ ἀφῆκα γαὶ ἀδελφούς, καὶ κύρην τρυφερὰν καὶ ἀγαπητὰς συνομίλῃκας. ἀλλ' αὐτὸ βέβαια δὲν ἔγεινεν· διὰ τοῦτο καὶ λυώνω 'ς τὰ κλάμματα. θὰ σοὶ εἴπω δὲ αὐτό, τὸ

ὅποιον μ' ἐρωτῆς κι' ἐξετάζεις· αὐτὸς βέβαια εἶναι ὁ Ἀτρεΐδης ὁ μέγας ἄρχων Ἀγαμέμνων, ὁ ὅποιος καὶ τὰ δυὸ (δηλ.) καὶ βασιλεὺς ἀγαθὸς καὶ γερὸς λογχομάχος εἶναι· ἀνδράδελφος ἄρ' ἑτέρου ἦτο ἐμοῦ τῆς σκυλοπροσώπου, ἂν ἦτο βέβαια καμμίαν φορὰν». (180)

Ἔτσι εἶπεν, ὁ δὲ γέρων ἐθαύμασεν αὐτὸν καὶ ἐφώναξεν· «ὦ μακάριε Ἀτρεΐδη, ὑπὸ τῆς μοίρας εὐλογημένε, ὑπὸ τοῦ θεοῦ εὐλογημένε, ἀλήθεια λοιπὸν πολλοὶ υἱοὶ τῶν Ἀχαιῶν ἦσαν ὑποτεταγμένοι εἰς σέ! κάποτε ἤδη καὶ εἰς τὴν Φρυγίαν τὴν πολυάμπελον ὑπῆγα, ὅπου εἶδον πλείστους Φρύγας ἄνδρας μὲ ταχεῖς ἵππους, ἀνθρώπους τοῦ Ὀτρέως καὶ τοῦ Ἰσθίου Μυγδόνας, οἱ ὅποιοι τότε ὡς γνωστὸν ἐστρατοπέδευον παραλλήλως εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Σαγγαρίου· διότι καὶ ἐγὼ ὡς ἐπίκουρος συγκατελέχθην μεταξὺ αὐτῶν ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ὅτε ἤλθον αἱ ἴσκι πρὸς τοὺς ἄνδρας Ἀμαζόνες· ἀλλ' οὐδ' αὐτοὶ ἦσαν τόσοι, ὅσοι εἶναι οἱ Ἀχαιοὶ μὲ τὰ παιγνιδιάρικα ῥυμάτια». (190)

Δευτέραν φορὰν πάλιν ἡρώτα ὁ γέρων, ἀφοῦ εἶδε τὸν Ὀδυσσεά· «ἔλα· εἰπέ μου ἀγαπητὸν τέκνον καὶ τοῦτον δά, ποῖος εἶναι αὐτὸς ἐδῶ· μικρότερος μὲν εἶναι τοῦ Ἀτρεΐδου Ἀγαμέμνονος κατὰ τὴν κεφαλὴν, ἀλλὰ νᾶ (τὸν) ἰδῆ (κανεῖς εἶναι) πλατύτερος κατὰ τοὺς ὤμους καὶ τὰ στήθη. τὰ μὲν ὅπλα του κεῖνται ἐπάνω εἰς τὴν πολλοὺς τρέφουσιν γῆν, αὐτὸς δὲ ὡς κριὸς διέρχεται (ἐπιθεωρῶν) τοὺς στοίχους τῶν ἀνδρῶν. ἐγὼ τοῦλάχιστον τὸν παρομοιάζω μὲ πυκνό-μαλλον κριόν, ὁ ὅποιος διέρχεται μέγα ποίμνιον λευκῶν προβάτων».

Πρὸς αὐτὸν δ' ἀπεκρίνετό ἔπειτα ἡ ἐκ Διὸς καταγομένη Ἑλένη· «Αὐτὸς δὲ πάλιν εἶναι ὁ υἱὸς τοῦ Λαέρτου ὁ σοφώτατος Ὀδυσσεύς, (200) ὁ ὅποιος ἀνετράφη εἰς τὴν χώραν τῆς Ἰθάκης, ἡ ὁποία εἶναι πολὺ τραχεῖα, ὁ ὅποιος εἰςεύρει παντὸς εἶδους δόλους καὶ συνετὰ σχέδια».

Πρὸς αὐτὴν δ' ἄρ' ἑτέρου ἀπεκρίνετο ὁ συνετὸς Ἀντήνωρ· «ὦ γύναι, βεβαίως ἀληθινὸν εἶπες αὐτὸν τὸν λόγον· διότι κάποτε ἤδη ὁ εὐγενὴς Ὀδυσσεὺς διὰ σέ καὶ ἐδῶ ἤλθεν ὡς πρέσβυς μετὰ τοῦ φίλου τοῦ Ἀρεως Μενελάου. αὐτοὺς δ' ἐγὼ ἐφιλοξένησα καὶ ἐφίλευσα εἰς τὴν οἰκίαν (μου), ἐγνώρισα δὲ καὶ τῶν δύο τὸ ἀνάστημα καὶ τὰς συνετὰς σκέψεις. ἀλλ' ὅτε πλέον ἔσμιζαν μετὰ τῶν συνηθροισμένων Τρώων, ὁ Μενέλαος μὲν κατὰ τοὺς εὐρεῖς ὤμους ἦτο ὑψη-

λότερος μεταξύ αὐτῶν, ὅταν ἕσταντο (210), ὅταν δὲ καὶ οἱ δύο ἐκ-
θίζον μεγαλοπρεπέστερος ἦτο ὁ Ὀδυσσεύς. ἀλλ' ὅτε πλέον λόγους
καὶ σκέψεις ἐνώπιον ὄλων ἐξέθετον, ἀληθῶς ὁ μὲν Μενέλαος ὠμίλει
τροχάδην ὀλίγα βεβαίως, — ἀλλὰ πολὺ δυνατὰ, — διότι δὲν ἦτο πο-
λυλόγος οὐδὲ ἄστοχος εἰς τὰς λέξεις, ἂν καὶ ἦτο νεώτερος. ἄφ' ἑτέρου
ὅμως ὅτε πλέον ὁρμητικῶς ἐσηκώνετο ὁ σοφώτατος Ὀδυσσεύς, ἐστέ-
κετο (ἐπὶ τινὰς στιγμὰς), ἔβλεπε δ' (ἐν τῷ μεταξύ) πρὸς τὰ κάτω
ἄρου πρὸς τὴν γῆν διηύθυνε τὰ βλέμματα, τὸ δὲ σκῆπτρον οὔτε
ὀπίσω οὔτε ἐμπρὸς ἐκίνει, ἀλλ' ἐκράτει ἀκίνητον ὁμοιάζων πρὸς ἄπει-
ρον ἀνθρώπων· θὰ ἔλεγες, ὅτι ἦτο κανένας πολὺ γκρυιάρης καὶ
ἀπλῶς ἀνόητος (220). ὅτε ὅμως πλέον ἐβγαζεν ἀπὸ τὸ στῆθος
καὶ φωνὴν μεγάλην καὶ λόγους ὁμοίους πρὸς τὰς νιφάδας τοῦ χει-
μῶνος, οὐδεὶς ἄλλος θνητὸς ἔπειτα πρὸς τὸν Ὀδυσσεῖα βέβαια ἠδύ-
νατο νὰ διαγωνισθῇ· τότε βέβαια ἰδόντες (αὐτὸν) δὲν ἐξεπλάγηνεν
τοιουτοτρόπως διὰ τὴν μορφήν τοῦ Ὀδυσσεύς».

Τρίτην φορὰν πάλιν ἡρώτα ὁ γέρον ἄρου εἶδε τὸν Αἴαντα :
«ἀλήθεια ποῖος εἶναι αὐτὸς ἐδῶ ὁ ἄλλος ὠραῖος καὶ ὑψηλὸς Ἀχαιὸς
ἀνὴρ, ὁ ὅποιος ὑπερέχει τοὺς Ἀργεῖους κατὰ τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς
εὐρεῖς ὤμους ;»

Πρὸς αὐτὸν δ' ἀπεκρίνετο ἡ μακρόπελος Ἑλένη ἡ εὐγενεστάτη
μεταξὺ τῶν γυναικῶν. «αὐτὸς δὲ εἶναι ὁ πελώριος Αἴας, τὸ προ-
πύργιον τῶν Ἀχαιῶν· ὁ Ἰδομενεὺς δὲ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὡς θεὸς
στέκεται μεταξύ τῶν Κρητῶν (230), περίξ αὐτοῦ δὲ εἶναι συνη-
θροισμένοι οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Κρητῶν. πολλάκις ἐφιλοξένησεν αὐτὸν ὁ
φίλος τοῦ Ἀρεῶς Μενέλαος εἰς τὴν οἰκίαν ἡμῶν, ὅτάν τις ἤρχετο ἐκ
Κρήτης. τῶρα δὲ τοὺς ἄλλους μὲν Ἀχαιούς μὲ τὰ πεινιγνιδάρικα
ῥυμᾶττα ὅλους βλέπω, τοὺς ὁποίους ἤθελον καλὰ ἀναγνωρίσῃ καὶ
(τῶν ὁποίων) ἤθελον εἰπῇ τὸ ὄνομα· δὲν εἰμποῶ ὅμως νὰ ἴδω δύο
ἀρχηγούς στρατιωτῶν, τὸν ἵπποδαμαστὴν Κῆστορα καὶ τὸν ἱκανὸν
εἰς τὴν πυγμαχίαν Πολυδεύκη, αὐτᾶδέλους, τοὺς ὁποίους ἐγέννησεν
ἡ ἴδια μὲ ἐμὲ μήτηρ· ἡ δὲν συνεξεστράτευσαν ἐκ τῆς τερπνῆς Λακεδαι-
μονος, ἡ συνεξεστράτευον μὲν μέσθ' εἰς τὰ θαλασσοπόρα πλοῖα (240),
τῶρα ὅμως δὲν θέλουν νὰ χωθοῦν εἰς τὴν μάχην τῶν ἀνδρῶν, φο-
βούμενοι τὰ πολλὰ αἵσχη καὶ ἀτιμίας, τὰ ὅποια ἔχω».

Ἔτσι ἔλεγεν, αὐτοὺς δὲ τότε πλέον εἶχε κάτω ἢ ζωοποιὸς γῆ ἐκεῖ εἰς τὴν Λακεδαιμόνα, εἰς τὴν ἀγαπητὴν πατρικὴν γῆν.

Οἱ δὲ κήρυκες διὰ τῆς πόλεως μετέφερον τὰ θύματα τῶν πιστῶν συνθηκῶν, δύο ἄρνια καὶ ἐντὸς ἀσκού αἰγὸς οἶνον εὐφραντικόν, τὸν καρπὸν τῆς γῆς· ὁ δὲ κῆρυξ Ἰδαῖος μετέφερε λαμπρὸν κρατῆρα καὶ χρυσᾷ ποτήρια· παρεκίνησε δὲ μὲ λόγους τὸν γέροντα ἰστάμενος πλησίον·

«Σὴκω υἱὲ τοῦ Λαομέδοντος, (σὲ) καλοῦν οἱ ἡγεμόνες(250) τῶν ἵπποδαμαστῶν Τρώων καὶ τῶν χαλκοθωράκων Ἀχαιῶν νὰ καταβῇς εἰς τὴν πεδιάδα, ἵνα θυσιάσῃτε καὶ συνάψῃτε πιστὴν συνθήκην. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος καὶ ὁ φίλος τοῦ Ἄρεως Μενέλαος μὲ μακρὰ δόρατα θὰ πολεμήσουν διὰ τὴν γυναῖκα· ὅποιος δὲ νικήσῃ, (μὲ αὐτὸν) ἄς ὑπάγουν ἡ γυνὴ καὶ τὰ κτήματα· οἱ δ' ἄλλοι, ἀφοῦ κάμωμεν ριλιάν καὶ ἐνόρκους πιστὰς συνθήκας, ἄς κατοικῶμεν τὴν εὐφορον Τροίαν, ἐκεῖνοι δὲ θὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὸ Ἄργος τὸ τρέφον ἵππους καὶ εἰς τὴν Ἀχαιάν μὲ τὰς ὠραίας γυναῖκας».

Ἔτσι εἶπεν, ὁ δὲ γέρον ἀνετρίχιασε, διέταξε δὲ τοὺς συντρόφους νὰ ζεύξωσι τοὺς ἵππους· αὐτοὶ δὲ ὑπήκουσαν προθύμως (260)· ἀνέβη δ' ἔπειτα ὁ Πρίαμος, ἐτέντωσε δὲ πρὸς τὰ ὀπίσω τὰ ἡνία· πλησίον δ' αὐτοῦ ἀνέβη εἰς τὸν ὠραιότατον δίφρον ὁ Ἀντήνωρ. αὐτοὶ δὲ (οἱ δύο) διὰ τῶν Σκαιῶν πυλῶν διηύθυνον τοὺς ταχεῖς ἵππους εἰς τὴν πεδιάδα.

Ἄλλ' ὅτε πλέον φυσικὰ ἐφθασαν εἰς τοὺς Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς, ἀφοῦ κατέβησαν ἀπὸ τοῦ ἅρματος εἰς τὴν γῆν ἡ ὁποία πολλοὺς τρέφει, ἐπορεύοντο εἰς τὸ μέσον τῶν Τρώων καὶ Ἀχαιῶν. ἀμίσως δ' ἔπειτα ἐσπκώοντο ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων, ἐσπκώοντο δὲ ὁ σφώτατος Ὀδυσσεύς· οἱ δ' εὐγενεῖς κήρυκες συνήθροζον τὰ διὰ τοὺς θεοὺς θύματα τῶν πιστῶν συνθηκῶν, ἐντὸς δὲ τοῦ κρατῆρος ἀνακάτωναν τὸν οἶνον, εἰς τοὺς βασιλεῖς δὲ ἔχυσαν ὕδωρ ἐπάνω εἰς τὰς χεῖρας (τῶν) (270)· ὁ δὲ Ἀτρεΐδης ἀφοῦ μὲ τὰς χεῖρας του ἔσυρε τὴν μάχαιράν του, ἡ ὁποία πλησίον τῆς μεγάλης θήκης τοῦ ξίφους πάντοτε τοῦ ἐκρέματο, ἔκοπτε τὰς τρίχας ἀπὸ τῶν κεφαλῶν τῶν ἄρνιων· οἱ δὲ κήρυκες ἔπειτα τῶν Τρώων καὶ Ἀχαιῶν (τὰς) ἐμοί-

ρασαν εἰς τοὺς ἡγεμόνας. μεταξύ δ' αὐτῶν ὁ Ἀτρεΐδης ἀφοῦ ἐσήκωσε τὰς χεῖρας (του) ἤρχετο μεγαλοφώνως·

«Ζεῦ πάτερ, ἄρχων τῆς Ἰδης, ἐνδοξότατε μέγιστε, καὶ (σὺ) ὁ ἥλιος, ὁ ὁποῖος ἐπιβλέπεις ὅλα καὶ ἀκούεις ὅλα, καὶ (σεῖς) οἱ ποτάμιοι θεοὶ καὶ ἡ γῆ, καὶ (σεῖς) οἱ ὁποῖοι κάτω τιμωρεῖτε τοὺς ἀποθανόντας ἀνθρώπους, ὅποιος ἐπιροκήσῃ, σεῖς νὰ ἦσθε μάρτυρες καὶ νὰ φυλάττετε τὴν ἔνορκον πιστὴν συνθήκην. (280) ἐὰν μὲν φονεύσῃ τὸν Μενέλαον ὁ Ἀλέξανδρος, αὐτὸς τότε ἄς ἔχῃ τὴν Ἑλένην καὶ ὅλα τὰ κτήματα, ἡμεῖς δὲ ἄς ἐπιστρέψωμεν μὲ τὰ θαλασσοπόρα πλοῖα· ἐὰν δ' ὁ ξανθὸς Μενέλαος φονεύσῃ τὸν Ἀλέξανδρον, οἱ Τρῶες τότε νὰ δώσουν ὀπίσω τὴν Ἑλένην καὶ ὅλα τὰ κτήματα, νὰ πληρῶνουν δὲ εἰς τοὺς Ἀργεῖους πρόστιμον ὅ, τι πρέπει, τὸ ὁποῖον νὰ ἦναι καὶ μεταξύ τῶν μελλόντων ἀνθρώπων. ἐὰν δ' ὁ Πρίαμος καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Πριάμου δὲν θέλουν νὰ πληρῶνουν εἰς ἐμὲ τὸ διὰ τὸν φόνον τοῦ Ἀλεξάνδρου πρόστιμον, ἐγὼ ὅμως καὶ ἔπειτα διὰ τὸ πρόστιμον θὰ πολεμήσω (290) μένων ἐδῶ, ἕως ὅτου ἐπιτύχω τὸν σκοπὸν τοῦ πολέμου».

Εἶπε, καὶ μὲ τὴν ἄσπλαγγχον μάχαιραν ἀπέκοψε τοὺς λαίμους τῶν ἀρνίων· καὶ αὐτὰ μὲν κατέθεσεν ἐπάνω εἰς τὴν γῆν ἐνῶ ἐσπάραζον, ἐπειδὴ ἐστεροῦντο τὴν ζωὴν· διότι ἡ μάχαιρα ἀφῆρετε τὴν ζωικὴν δύναμιν. ἐκ δὲ τοῦ κρατῆρος ἀφοῦ (διὰ τῆς προχόου) ἔνιπλουν οἶνον εἰς τὰ ποτήρια, ἔχουνον (αὐτόν), καὶ ἤρχοντο εἰς τοὺς αἰώνιους θεοὺς· ὡς ἐξῆς δὲ εἶπε πᾶς τις ἐκ τῶν Ἀχαιῶν καὶ Τρώων·

«Ζεῦ ἐνδοξότατε μέγιστε, καὶ σεῖς οἱ ἄλλοι ἀθάνατοι θεοί, ὅποιοι ἀπὸ τοὺς δυὸ πρῶτοι διὰ παραβάσεως καταστρέψωσι τὰς ἐνόρκους συνθήκας, εἴθε νὰ τοὺς τρέξῃ χάμω ὁ ἐγκέφαλος ἔτσι, καθὼς αὐτὸς ὁ οἶνος (300), καὶ αὐτῶν καὶ τῶν τέκνων (των), αἱ δὲ γυναῖκες (των) εἰς ἄλλους νὰ ὑποκύψωσι».

Ἔτσι εἶπον, ἀλλ' ἀκόμη δὲν τοὺς (τὰ) ἔκαμνεν ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου. μεταξύ δὲ αὐτῶν εἶπε λόγον ὁ ἀπόγονος τοῦ Δαρδάνου Πρίαμος· ἀκούσατέ με, Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ μὲ τὰς ὥραιās κνημῖδας. ἐγὼ βέβαια θὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν Ἰλίον τὴν ἐκτεθειμένην εἰς τοὺς ἀνέμους, ἐπειδὴ κατ' οὐδένα τρόπον δὲν θὰ βαστάξω νὰ βλέπω ἐμπρὸς εἰς τὰ ῥιμάτσια (μου) τὸν ἀγαπητὸν υἱόν μου νὰ μάχεται πρὸς

τὸν φίλον τοῦ Ἀρείως Μενέλαον· ὁ Ζεὺς βέβαια, πιστεύω, καὶ οἱ ἄλλοι ἀθάνατοι θεοὶ εἰξεύρουσι τοῦτο, εἰς ποῖον ἐκ τῶν δύο εἶναι προωρισμένον τὸ τέλος τοῦ θανάτου».

Εἶπε λοιπὸν καὶ ἔθυσεν εἰς τὸν δῖφρον τὰ ἀρνία ὁ ὁμοῖος πρὸς θεὸν ἀνὴρ, (310) ἀνέβαινε δ' ἔπειτα αὐτὸς καὶ ἐτέντωσε τὰ ἡνία πρὸς τὰ ὀπίσω· πλησίον δ' αὐτοῦ ἀνέβη εἰς τὸν ὠραιότατον δῖφρον ὁ Ἀντήνωρ. οὗτοι μὲν λοιπὸν ἐπανήρχοντο ὀπίσω εἰς τὴν ἴλιον· ὁ δὲ Ἑκτωρ ὁ υἱὸς τοῦ Πριάμου καὶ ὁ θεῖος Ὀδυσσεὺς πρῶτον μὲν ἐμέτρουν τὸν τόπον, ἔπειτα δ' ἀφοῦ ἔλαβον ἑπαλλον ἐντὸς χαλκῆς περικεφαλαίας κλήρους, (διὰ νὰ ἴδωσι) ποῖος δὲ ἀπὸ τοὺς δύο νὰ ῥίψῃ πρῶτος τὸ χαλκοῦν δόρυ. οἱ στρατιῶται δι' ἡνυχθήσαν πρὸς τοὺς θεοὺς καὶ ἐσήκωσαν τὰς χεῖρας· ὡς ἐξῆς δὲ εἶπε πᾶς τις ἐκ τῶν Ἀχαιῶν καὶ Τρώων· «Ζεῦ πάτερ, ἄρχων τῆς Ἰδης, ἐνδοξότατε μέγιστε, (320) ὁποῖος ἀπὸ τοὺς δύο ἔκαμε αὐτὰ τὰ πράγματα μεταξὺ τῶν δύο (μερῶν), δῶτε αὐτὸς νὰ καταστραρῇ καὶ νὰ χωθῇ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἀδου, τὸν ἀντίον δὲ μεταξὺ ἡμῶν νὰ γείνῃ φιλία καὶ πιστὴ ἔνορκος συνθήκη».

Ἔτσι λοιπὸν ἔλεγον, ὁ δὲ μέγας κορυθαίολος Ἑκτωρ ἑπαλλε (τοὺς κλήρους) βλέπων πρὸς τὰ ὀπίσω· ταχέως δὲ ἐπετάχθη ἔξω ὁ κληρὸς τοῦ Πάριδος. ἐκεῖνοι μὲν ἔπειτα ἐκάθιζον κατὰ στοίχους, ὅπου εἰς τὸν καθένα εὐρίσκοντο οἱ σηκωτὰ βαδίζοντες ἵπποι καὶ τὰ πεποικιλμένα ὅπλα· ἐκεῖνος δὲ ὁ εὐγενὴς Ἀλέξανδρος ὁ σύζυγος τῆς Ἑλένης μὲ τὰ ὠραῖα μαλλιά ἐνεδύθη εἰς τοὺς ὤμους ὠραῖα ὅπλα. πρῶτον μὲν ἔβαλεν εἰς τὰς κνήμας ὠραίας κνημῖδας (330) μὲ ἀργυρὰ ἐπισφύρια συνδεδεμέναι· δεύτερον δὲ ἐνεδύθη πέριξ εἰς τὰ στήθη τὸν θώρακα τοῦ ἀδελφοῦ του Λυκάονος καὶ τὸν προτήρυσεν εἰς ἑαυτόν. προσέτι δὲ πέριξ εἰς τοὺς ὤμους (του) ἔβαλε ξίφος χαλκοῦν μὲ ἀργυρὰ καρφάκια, ἔπειτα δὲ ἀσπίδα μεγάλην καὶ στερεάν· ἐπάνω δὲ εἰς τὴν ἰσχυρὰν κεφαλὴν (του) περικεφαλαίαν ὠραίαν κατεσκευασμένην (στολισμένην) μὲ οὐρὰν ἵππου· φοβερά δὲ ἀπὸ πάνων ἢ φούντα ἔγερνε ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. ἔλαβε δὲ δόρυ ἰσχυρόν, τὸ ὁποῖον τοῦ ἐτάριεαξεν εἰς τὴν παλάμην. ὡσαύτως δὲ ὁ πολεμικὸς Μενέλαος ἐνεδύθη ὅπλα.

Οὗτοι δὲ εὐθὺς ἀφοῦ ὀπλίσθησαν ἀπὸ τὸ μέρος καὶ τῶν δύο χω-

ριστὰ στρατῶν (340), ἐβάδιζον εἰς τὸ μέσον τῶν Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ῥίχνοντες φοβεραῖς ῥιπαιαῖς (πρὸς ἀλλήλους)· θαυμασμός δὲ κατεῖχε τοὺς βλέποντας ἵπποδαμαστὰς ἄφῶας καὶ Ἀχαιοὺς μὲ τὰς ὥραιάς κνημίδας. καὶ λοιπὸν ἐστάθησαν πλησίον ἐντὸς τοῦ μετρημένου τόπου πάλλοντες τὰ δόρατα, θυμωμένοι ἐναντίον ἀλλήλων. ὁ Ἀλέξανδρος δὲ πρῶτος ἔρριπτε τὸ μακρόσκιον δόρυ, καὶ ἐπέτυχε τὴν τρογγύλην ἀσπίδα τοῦ Ἀτρείδου· ἀλλὰ δὲν διέρρηξεν (αὐτὴν) τὸ δόρυ, ἀλλὰ ἐλύγισεν ἡ αἰχμή του εἰς τὴν ἰσχυρὰν ἀσπίδα. ἐκεῖνος δὲ ὁ Ἀτρείδης Μενέλαος δευτέρος μὲ τὸ δόρυ ἐπετίθετο, ἀφοῦ πύχθη πρὸς τὸν πατέρα Δία· (350) «Ζεῦ βασιλεῦ, δῶτε νὰ ἐκδικηθῶ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος πρῶτος μ'ἔχει κάμῃ κακὰ, τὸν εὐγενῆ Ἀλέξανδρον, καὶ νὰ δαμασθῇ κάτω ἀπὸ τὰ ἰδικά μου χέρια, ἵνα καὶ ἐκ τῶν μεταγενεστέρων ἀνθρώπων τρομάξῃ κανεὶς νὰ κάμῃ κακὸν εἰς φιλοξενούντα, ὅποιος παράσχῃ φιλοξενίαν».

Εἶπε λοιπὸν καὶ ἀφοῦ ἔδωκε παλμὸν ἔρριπτε τὸ μακρόσκιον δόρυ, καὶ ἐπέτυχε τὴν τρογγύλην ἀσπίδα τοῦ υἱοῦ τοῦ Πριάμου. ἐπέρασε μὲν τὴν λαμπρὰν ἀσπίδα τὸ βαρὺ δόρυ καὶ διὰ τοῦ τεχνικῶς κατεσκευασμένου θώρακος εἶχεν εἰσδύσῃ· ἀντικρὺ δὲ κοντὰ εἰς τὴν λαμπράν τὸ δόρυ διέσχισε τὸν χιτῶνα· ἐκεῖνος ὅμως ἔγυρε καὶ ἀπέφυγε τὸν μαῦρον θάνατον (360). ἀλλ' ὁ Ἀτρείδης ἀφοῦ ἔσυρε τὸ ξίφος μὲ τάργυρ' ἀκαρφάκι ἀνατηκωθεὶς ἐκτύπησε τῆς περικεφαλαίας τὸν φάλλον· ἀλλὰ περὶ αὐτὸν ἔσπασεν εἰς τρία καὶ τέσσαρα κομμάτια καὶ ἔπεσεν ἀπὸ τὸ χέρι (του). ὁ δὲ Ἀτρείδης στρέψας τὸ βλέμμα πρὸς τὸν ἐκτεταμένον οὐρανόν, θρηνηδῶς εἶπε·

«Ζεῦ πάτερ, οὐδεὶς ἄλλος ἐκ τῶν θεῶν εἶναι ὀλεθριώτερος σοῦ· ἀλήθεια ἐπίστευον, ὅτι ἐξεδίκηθην τὸν Ἀλέξανδρον διὰ τὴν κακίαν· τώρα ὅμως μοῦ ἔσπασε τὸ ξίφος εἰς τὰ χέρια, μοῦ ἐξέφυγε δ' ἀπὸ τὴν πηλὴν τὸ δόρυ ἄνευ ἐπιτυχίας, ὥστε δὲν (τὸν) κατέβαλα».

Εἶπε καὶ ἐφορηήσας (τὸν) ἔπιασεν ἀπὸ τὴν περικεφαλαίαν τὴν ἔχουσαν λόφον ἐκ πυκνῶν τριχῶν ἵππου, ἀφοῦ δὲ (τὸν) ἐγύρισε (τὸν) ἐτράβα πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς μὲ τὰς καλὰς κνημίδας (370)· τὸν ἔπνιγε δὲ κάτω ἀπὸ τὸν νεανικὸν λαμπρὸν τὸ πολυκέντητον λωρίον, τὸ ὁποῖον ἦτο τεντωμένον κάτω ἀπὸ τὸν πύγωνα διὰ νὰ κρατῇ (= ὀχεὺς) τὴν περικεφαλαίαν. καὶ λοιπὸν ἤθελε τὸν σύρῃ καὶ λάβῃ

δόξαν ἀνέκφραστον, ἂν μὴ ἀμέσως ᾔθελε ταχέως ἰδῆ (αὐτὸν) ἡ θυγάτηρ τοῦ Διὸς Ἀφροδίτη, ἡ ὁποία πρὸς χάριν του ἔσπασε τὸ λωρίον τὸ ἐκ (δέρματος) βροῦ μετὰ δυνάμεως φρονεθέντος· ἄδεια δὲ ἡ περικεφαλαία ἠκολούθησε τὴν χονδρὰν (αὐτοῦ) χεῖρα. ταύτην μὲν ἔπειτα ὁ ἥρωας ἀφοῦ περιέστρεψεν ἔρριψε πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς μὲ τὰς καλὰς κνημίδας, ἔλαβον δὲ οἱ πιστοὶ σύντροφοι· ἐκεῖνος δὲ ὀπίσω ἐφώρμησε σφοδρῶς ἐπιθυμῶν νὰ (τὸν) φρονέσῃ μὲ τὸ χαλκοῦν δόρυ· αὐτὸν ὁμως ἤρπαξεν ἡ Ἀφροδίτη (380) εὐκολώτατα ὡς θεὰ, (τὸν) ἐσκέπασε δ' ἀμέσως μὲ πολλὴν ὁμίχλην, καὶ (τὸν) ἐκάθισεν ἐντὸς τοῦ εὐώδους μυροβόλου θαλάμου. αὐτὴ δ' ἐπήγαγε πάλιν νὰ καλέσῃ τὴν Ἑλένην· ταύτην δ' εὗρισκεν ἐπάνω εἰς τὸν ὑψηλὸν πύργον, πέριξ δὲ ἦσαν πλῆθος Τρωάδες. ἀφοῦ δὲ διὰ τῆς χειρὸς (τὴν) ἔπιασεν ἀπὸ τὸ θεῖον ἔνδυμα, (τὴν) ἐτίναξε καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν ὁμοιάζουσα πρὸς παλαιὰν γραῖαν ἐργάτιδα μαλλιών, ἡ ὁποία τῆς ἐδούλευεν ὠραῖα μαλλιά, ὅτε κατόκει ἐν Λακεδαιμόνι, τὴν ἠγάπα δὲ εἰς μέγιστον βαθμόν· πρὸς ταύτην ἀφοῦ ἐξωμωιώθη, ἔλεγε πρὸς αὐτὴν ἡ θεία Ἀφροδίτη· «ἔλα ἐδῶ, σὲ φωνάζει ὁ Ἀλέξανδρος νὰ ἔλθῃς εἰς τὸν οἶκον (390). αὐτὸς εἶναι ἐκεῖ εἰς τὸν θάλαμον καὶ τὸ τορνεύειν ἀνάκλιντρον (καὶ) ἀστράπτει ἀπὸ εὐμορφίᾳ καὶ ἀπὸ τὰ ἐνδύματα· δὲν ἤθελεις πιστεύσῃ, ὅτι αὐτὸς ἐπανῆλθεν, ἀφοῦ ἐπολέμησε πρὸς ἄνδρα, ἀλλ' ὅτι πηγάινει εἰς χορὸν ἢ ὅτι τώρα παύων ἀπὸ τὸν χορὸν καθίζει».

Ἔτσι εἶπεν, ἀμέσως δὲ τῆς ἐκίνησε τὸν θυμὸν μέσα εἰς τὰ στήθη της. καὶ λοιπὸν εὐθὺς ἀφοῦ παρετήρησε τὸν ὠραιότατον λαιμόν τῆς θεᾶς καὶ τὰ πλήρη ἔρωτος στήθη καὶ τοὺς ἀστράπτοντας ὀφθαλμούς, τότε ἀμέσως ἔμεινεν ἐκστατική, καὶ ἔλεγε λόγους καὶ ἐξέφραζεν αὐτούς· «πονηρὰ, διαπὶ ἐπιθυμεῖς νὰ μὲ ἀπατᾷς μὲ αὐτὰ; ἀλήθεια θὰ μὲ ὑπάγῃς μακρότερα εἰς καμμίαν πόλιν καλῶς κατοικουμένην (400) ἢ τῆς Φρυγίας ἢ τῆς τερπνῆς Λυδίας, ἂν ἔχῃς καὶ ἐκεῖ κανένα φίλον ἐκ τῶν θνητῶν ἀνθρώπων; ἐπειδὴ βέβαια τώρα ὁ Μενέλαος, ἀφοῦ ἐνίκησε τὸν εὐγενῆ Ἀλέξανδρον, ἔχει ἀπόρασιν νὰ ὀδηγῇ μαζί του ἐμὲ τὴν μισητὴν εἰς τὴν πατρίδα, διὰ τοῦτο βέβαια τώρα μὲ δολίοις σκοποῦς ἦλθες ἐδῶ; ἀφοῦ ὑπάγῃς κάθου κοντὰ εἰς αὐτόν, τραβήξου δὲ ἀπὸ τὴν ὁδὸν τῶν θεῶν, καὶ μὴ γυ-

«Κρατήθητε Ἀργεῖοι· μὴ ῥίχνετε υἱοὶ τῶν Ἀχαιῶν· διότι ἀπὸν λόγον σκοπεύει νὰ εἴπῃ ὁ κορυθαίολος Ἑκτώρ».

Ἔτσι εἶπεν, ἐκεῖνοι δὲ ἔπαυσαν ἀπὸ τὴν μάχην καὶ ταχέως ἡτύχασαν. ὁ δὲ Ἑκτώρ εἶπε μεταξὺ τῶν δύο.

«Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ μὲ τὰς ὠραίας κνημίδας ἀκούσατε παρ' ἐμοῦ τὴν πρότασιν τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἔχει σηκωθῇ ἡ φιλονικία. τοὺς μὲν δηλ. ἄλλους Τρῶας καὶ ὅλους τοὺς Ἀχαιοὺς προτρέπει νὰ ἀποθέσουν τὰ ὠραῖα ὅπλα ἐπάνω εἰς τὴν γῆν ἢ ὅποια τρέφει πολλοὺς, αὐτὸς δὲ καὶ ὁ φίλος τοῦ Ἀρεως Μενέλαος εἰς τὸ μέσον (90) μόνον νὰ μάχωνται διὰ τὴν Ἑλένην καὶ δι' ὅλα τὰ κτήματα. ὅστις δ' ἐκ τῶν δύο νικήσῃ καὶ ὑπερισχύσῃ, ἀροῦ λάβῃ ὅλα ἀνεξαίρετως τὰ κτήματα καὶ τὴν γυναῖκα ἃς πάρῃ (δικά του) εἰς τὴν οἰκίαν (του)· οἱ δὲ ἄλλοι ἃς κάμωμεν φιλίαν καὶ ἐνόρκους πιστὰς συνθήκας».

Ἔτσι εἶπεν, ἐκεῖνοι δὲ ἔπειτα ὅλοι ἡτύχασαν καὶ ἐσιώπησαν. μεταξὺ δὲ αὐτῶν εἶπε καὶ ὁ ἱκανὸς εἰς τὴν μάχην Μενέλαος.

«Ἀκούσατε τώρα καὶ ἐμένα· τὴν ἰδικήν μου δηλ. ψυχὴν εἰς μέγιστον βαθμὸν κατέχει λύπην (διὰ τὴν φθορὰν τῶν Ἑλλήνων)· φρονῶ ὅμως, ὅτι τώρα πλέον ἐχωρίσατε (ὡς φίλοι) οἱ Ἀργεῖοι καὶ οἱ Τρῶες, ἀροῦ πολλὰ κακὰ ἔχετε πάθῃ διὰ τὴν ἰδικήν μου φιλονικίαν καὶ διὰ τὴν ἐκ μέρους τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀρχὴν (τῆς φιλονικίας) (100)· εἰς ὅποιον δὲ ἀπὸ τοὺς δύο ἡμᾶς εἶναι προωρισμένος θάνατος καὶ μοῖρα, ἃς ἦναι πεθαμμένος· οἱ ἄλλοι δὲ εἴθε τάχιστα νὰ χωρίσητε (ὡς φίλοι)· φέρετε δὲ (δύο) ἀρνία διὰ τὴν γῆν καὶ τὸν ἥλιον, τὸ ἐν (ἀρσενικόν) λευκόν, τὸ ἄλλο (θηλυκόν) μαῦρον· διὰ τὸν Δία δὲ ἡμεῖς θὰ φέρωμεν ἄλλο. νὰ φέρετε δὲ τὸν ἄρχοντα Πρίαμον, ἵνα ἀτός του κόψῃ τὰς ἐνόρκους συνθήκας, ἐπειδὴ οἱ υἱοὶ του εἶναι αὐθάδεις καὶ ἄπιστοι, μήπως κανεὶς διὰ παραβάσεως καταστρέψῃ τὰς ἐνόρκους θυσίας τοῦ Διός. πάντοτε δὲ τῶν νεωτέρων ἀνδρῶν τὰ μυαλὰ πετοῦν εἰς τὸν ἀέρα· εἰς ὅποιους δ' ὑπάρχῃ ὁ γέρος, βλέπει συγχρόνως τὰ παρόντα καὶ μέλλοντα, διὰ νὰ γείνουν καὶ εἰς τοὺς δύο τὰ κατ' ἐξοχὴν ἄριστα» (110).

Ἔτσι εἶπεν, ἐκεῖνοι δὲ οἱ Ἀχαιοὶ καὶ οἱ Τρῶες ἐχάρησαν, ἐπειδὴ ἐπίστευσαν, ὅτι ἐτελείωσαν ἀπὸ τὸν θλιβερόν πόλεμον. καὶ λοιπὸν τοὺς

μὲν ἵππους ἱσταμάτησαν κατὰ στοίχους, αὐτοὶ δὲ κατέβησαν, καὶ ἐξεδύοντο τὰ ὄπλα (των), τὰ ὅποια βέβαια ἔβαλαν κάτω πλησίον ἀλλήλων, ὥστε ὀλίγη γῆ ἦτο ἐκατέρωθεν (αὐτῶν).

Ὁ δὲ Ἑκτωρ ἔστειλλε δύο κήρυκας πρὸς τὴν πόλιν, ἵνα ταχέως καὶ τὰ ἄρνια φέρωσι, καὶ τὸν Πριάμῳ καλέσωσιν. Ὁ δὲ ἄρχων Ἀγαμέμνων ἔστειλλε τὸν Ταλθύβιον νᾶ ὑπάγῃ εἰς τὰ κοῖλα πλοῖα, καὶ διέταπτε νᾶ φέρῃ ἄρνιον· αὐτὸς δ' εὐθὺς προθύμως ὑπήκουσεν εἰς τὸν εὐγενῆ Ἀγαμέμνονα (120).

Ἡ Ἴρις δ' ἄρ' ἑτέρου ἦλθεν ὥς ἀγγελιοφόρος εἰς τὴν λευκώλενον Ἑλένην, ὁμοιάζουσα πρὸς τὴν ἀνδραδέλφην της, τοῦ Ἀντηνορίδου τὴν σύζυγον, τὴν ὅποιαν εἶχεν ὁ υἱὸς τοῦ Ἀντήνορος, ὁ ἄρχων Ἑλικίων, πρὸς τὴν Λαοδίκην (δηλ.), ἡ ὅποια ἦτο ὠραιότατη μεταξὺ τῶν θυγατέρων τοῦ Πριάμου. εὖρε δὲ αὐτὴν εἰς τὸν θαλάμῳ· αὕτη δὲ ὕφαινε μέγα παννίον, ἐπενδύτην διπλοῦν κόκκινον, ὕφαινε δὲ μέτα πολλοὺς ἀγῶνας τῶν ἵπποδαμαστῶν Τρώων καὶ τῶν χαλκοθωράκων Ἀχαιῶν, τοὺς ὁποίους δι' αὐτὴν ἔπασχον ὑπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Ἀρεως. ἱσταμένη δὲ πλησίον ἔλεγε πρὸς αὐτὴν ἡ ταχύπους Ἴρις·

«Ἐλὰ ἐδῶ ἀγαπητὴ νύμφη, διὰ νᾶ ἰδῆς θαυμάσια ἔργα (130) τῶν ἵπποδαμαστῶν Τρώων καὶ τῶν χαλκοθωράκων Ἀχαιῶν (ἐκεῖνοι) οἱ ὅποιοι πρότερον εἰς τὴν πεδιάδα ἔφερον ἐναντίον ἀλλήλων πόλεμον πολλῶν δακρύων, ἐπιθυμοῦντες τὸν καταστρεπτικὸν πόλεμον, αὐτοὶ δὲ τῶρα ἀκκουμισμένοι εἰς τὰς ἀσπίδας ἡσυχάζουν — διότι ὁ πόλεμος ἔχει παύσῃ, — κοντὰ (τους) δὲ εἶναι ἐμπηγμένα τὰ μακρὰ (των) δόρατα. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος καὶ ὁ φίλος τοῦ Ἀρεως Μενέλαος θὰ πολεμήσουν διὰ σὲ μὲ μακρὰ δόρατα· εἰς ὅποιον δὲ νικήσῃ θὰ ᾔσαι ἀγαπητὴ σύζυγος».

Ἔτσι ἀφοῦ εἶπεν ἡ θεὰ ἔβαλε μέσα εἰς τὴν καρδίαν (της) γλυκὸν πόθον πρὸς τὸν πρῶτον ἄνδρα καὶ πρὸς τὴν πατρίδα καὶ πρὸς τοὺς γονεῖς (140). ἀμέσως δ', ἀφοῦ ἐσκεπάσθη μὲ λευκὸν πέπλον, τρεχάτη ἐξήρχετο ἐκ τοῦ θαλάμου, χύνουσα κάτω τρυφερὰ δάκρυα, ὅχι (ὅμως) μόνη, (ἀλλὰ) μαζί μὲ αὐτὴν βέβαια ἡκολούθουν καὶ δύο ὑπηρέτριαι, ἡ Αἴθρα, ἡ κόρη τοῦ Πιτθέως, καὶ ἡ Κλυμένη μὲ

ρίτης πλέον μὲ τὰ πόδιά σου εἰς τὸν Ὀλυμπον, ἀλλὰ πάντοτε ὑπόφερε λύπας γύρω εἰς ἐκεῖνον καὶ φύλαττε αὐτόν, ἕως ὅτου σὲ κάμῃ ἢ νόμιμον γυναῖκα, ἢ (σὲ κάμῃ αὐτός) παλλακίδα. ἐκεῖ δὲ ἐγὼ δὲν θὰ ὑπάγω (διότι θὰ ἦτο ἀξιοκατάκριτον) (410) διὰ νὰ λάβω μέρος εἰς τὸ κρεβάτι ἐκείνου· διότι ὅλαι αἱ Τρῳάδες θὰ μὲ κακο-λογήσουν κατόπιν· ἔχω δὲ εἰς τὴν καρδίαν μου λύπας ἀπείρους.»

Ὅργισθεῖσα δὲ ἡ θεία Ἀφροδίτη ἔλεγε πρὸς αὐτήν· «αὐθάδῃ, μὴ μ' ἐρεθίζῃς, διὰ νὰ μὴ θυμώσω καὶ σὲ ἀρήσω, σὲ μιτήσω δὲ τόσον ὅσον ἕως τῶρα φοβερά σὲ ἡγάπησα, προζηνήσω δὲ καταστρεπτικὰς ἔχθρας μεταξὺ τῶν δύο, τῶν Τρῳῶν καὶ τῶν Δαναῶν, οὐ γὰρ θὰ καταστραφῇς μὲ κακὸν θάνατον.»

Ἔτσι εἶπεν, ἐφοβήθη δὲ ἡ Ἑλένη ἡ γεννημένη ἀπὸ τὸν Δία, καὶ σιγᾷ ἀνεχώρησε, ἀφοῦ ἐσκεπάσθη μὲ τὸ λευκὸν λαμπρὸν ἔνδυμα, ἔμεινε δ' ἀπαρτήρητος ὑπὸ ὅλων τῶν Τρῳάδων· προεπορεύετο δὲ ἡ θεά. (420)

Ἀφοῦ δὲ αὐταὶ ἔφθασαν εἰς τὴν ὠραιοτάτην οἰκίαν τοῦ Ἀλεξάνδρου, τότε αἱ μὲν ὑπέρτεροι ἀμέσως ἔστρεψαν τὴν προσοχὴν τῶν εἰς τὰς ἐργασίας (τῶν), ἐκείνη δὲ ἡ εὐγενεστάτη μεταξὺ τῶν γυναικῶν ἐπορεύθη εἰς τὸν ὑψηλὸν θάλαμον. ἔπειτα δὲ ἡ Ἀφροδίτη, ἡ ὁποία ἀγαπᾷ τὰ μειδιάματα, ἀφοῦ ἔλαβε κάθισμα (τὸ) ἔφερε καὶ ἔβαλε κάτω δι' αὐτὴν ἀπέναντι τοῦ Ἀλεξάνδρου· αὐτοῦ ἐκάθιζεν ἡ Ἑλένη ἡ κόρη τοῦ αἰγιόχου Διός, ἀφοῦ ἐγύρισε τὰ ῥιμάτια (της), ἐκοπάνισε δὲ μὲ λόγια τὸ σύζυγόν (της).

«Ἦλθες ἀπὸ τὸν πόλεμον· εἶθε νὰ ἐχάνεσο αὐτοῦ ἀφοῦ ἐνίκηθης ὑπὸ τοῦ δυνατοῦ ἀνδρός, ὁ ὁποῖος ἦτο πρωτίτερα ἰδικός μου σύζυγος. ἀλήθεια δὲ πρωτίτερα ἐκαυχᾶσο, (430) ὅτι εἶσαι ἀνώτερος τοῦ φίλου τοῦ Ἀρεως Μενελάου κατὰ τὴν ἰδικήν σου δύναμιν καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὸ δόρυ· ἀλλὰ πῆγαινε τῶρα προσκάλεσε τὸν φίλον τοῦ Ἀρεως Μενέλαον ξανὰ πάλιν νὰ πολεμήσητε κατὰ πρόσωπον· ἀλλ' ἐγὼ τοῦλάχιστον σὲ συμβουλεύω νὰ παραιτῆσαι καὶ ὅχι ἀνοήτως νὰ κάμνῃς πόλεμον καὶ μάχην ἐναντίον τοῦ ξανοῦ Μενελάου, μήπως γρήγορα δαμασθῇς ὑπὸ τοῦ δόρατος αὐτοῦ».

Ἀποκρινόμενος δ' ὁ Πάρις πρὸς αὐτὴν εἶπε λόγους· «γυναῖκα, μὴ μὲ μαλώνῃς μὲ προσβλητικὰς ὕβρεις. διότι τῶρα μὲν ἐνίκησεν

(ἐμὲ) ὁ Μενέλαος μὲ τὴν βοήθειαν τῆς Ἀθηνᾶς, ἄλλην φορὰν δὲ (θὰ νικήσω) ἐγὼ ἐκείνον· διότι καὶ ἡμεῖς ἔχομεν θεοὺς (βοηθοὺς). (440) ἀλλ' ἔλα ἧς εὐφρανθῶμεν ἐρωτικῶς ἀφοῦ πλαγχάσωμεν· διότι καμῖν φορὰν ἕως τώρα δὲν μ' ἐπλάκωσεν ἔτσι δὰ τὴν διάνοιαν ἡ ἀγάπη, οὐδὲ τότε ὅτε πρῶτον ἀφοῦ σὲ ἔρπαξα ἀπὸ τὴν τερπνὴν Λακεδαίμονα, ἔπλεον μὲ τὰ θαλασσοπόρα πλοῖα, εἰς δὲ τὴν νῆσον Κροναὴν ἐρωτικῶς συνευρέθην, καθὼς τώρα σὲ λαχταρῶ καὶ γλυκερὰ ἀγάπη μὲ κυριεύει».

Εἶπε λοιπὸν καὶ πρῶτος ἐπήγαινε εἰς τὸ κρεβάτι· συγχρόνως δὲ ἡκολούθει ἡ σύζυγος.

Οὗτοι μὲν ἐπλάγχασαν εἰς τὸ καλοτρυπημένον κρεβάτι, ὁ Ἀτρεΐδης δὲ ἴσ' ὅσον θηρίον ἐπήγαινε καὶ ἤρχετο εἰς τὸ πλῆθος (τῶν Τρώων), ἂν ἤθελε παρατηρήσῃ εἰς κανὲν μέρος τὸν θεόμορφον Ἀλέξανδρον. (450) ἀλλὰ κανεῖς ἐκ τῶν Τρώων καὶ τῶν περιφύμων βοηθῶν δὲν ἠδύνατο νὰ δείξῃ τότε τὸν Ἀλέξανδρον εἰς τὸν φίλον τοῦ Ἄρεως Μενέλαον. δὲν τὸν ἔκρυπτον βέβαια ἀπὸ ἀγάπης, (καὶ δὲν θὰ ἔκαμνον αὐτὸ) ἂν κανεῖς τὸν ἔβλεπε· διότι ἴσ' ὅσον τὸν μαῦρον χάρον εἰς ὅλους αὐτοὺς ἦτο μισητός. πρὸς αὐτοὺς δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων εἶπε·

»Ἀκούσατέ με Τρῶες καὶ Δάρδανοι καὶ βοηθοί· ἡ νίκη μὲν βέβαια φαίνεται (ὅτι εἶναι) τοῦ φίλου τοῦ Ἄρεως Μενέλαου· σῆς δὲ δώσατε ὀπίσω τὴν Ἀργεῖαν Ἑλένην καὶ τὰ κτήματα μαζὶ μὲ αὐτήν, καὶ νὰ πληρώνετε πρόστιμον ὅ,τι πρέπει, τὸ ὁποῖον νὰ ἦναι καὶ μεταξὺ τῶν μελλόντων ἀνθρώπων». (460)

Ἔτσι εἶπεν ὁ Ἀτρεΐδης, οἱ δὲ ἄλλοι Ἀχαιοὶ συνεφώνουν.

ΤΑ ΣΠΟΤΑΙΟΤΕΡΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΘΕΝΤΩΝ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ

ΕΝ ΤΩ Α'. ΤΟΜΩ.

(Ὁ πρῶτος ἀριθμὸς δηλοῖ τὴν σελίδα ὁ δεύτερος τὸν στίχον).

Ἀνάγνωθι ἐν 12,17. σύνθετα^α μάλιστα ἔχουσι—15,14. Ἐρωτηματική: —15,32. λέτην, ἡθέλετον,—17,19. συνηθέστερον—19,5. αἶρει,—19,31. βέομαι.—23,10. αἱ ἔχουσαι—28,10. ἄμαξα, —31,8. ου, υι. Αἱ καταλήξεις—31,22. ὄρνις—34,6. ἄρνας—34,13. ἐλκέω—34,16. ἔργον—38,11. καὶ εἰς τὰ: δύο, τοῦτο —38,21. Δύο φωνήεντα —38,31. ληκτικὰ φωνήεντα—47,42. Γραμμ. 20,6'.—49,28 καὶ 29. ὁ οἰωνόμαντις, ὁ οἰωνοσκόπος, ὅστις —51,21, εἰς τινα. —53,27. συμπάντων Δαναῶν—53,33. τούμπανο —54,4. ἔζετο, —61,28. τὸ ῥῆμα τὸ κύριον τίθεται —61,29. πάρ']—63,9. ἴσον—64,2. κηδομένη τε—65,1. ἦς—65,5 κηδομένη τε—65,16. γ 63.—65,40. εἰμαί—67,19 εἴργω—69,26 de Senect.—72,14. καὶ παρατ. καὶ 6'. ἄρ. ἔπλεο, ἔπλετο, κύριως —72,43. εἴργω—76,11 καὶ σφωιν—77,32. ὁ χειμώνας.)—82,42 ἀγλιό—84,3. ἐυζώνοιο —86,39. ἐξ αὐτοῦ—86,41. πειρούνη—87,8. δεπάεσσιν—87,10. ἀεΐδοντες—90,39. «ἐγῶμ'—91,32 καὶ 33. ἱστορίαις. || ἐννοεῖται—92,18. ἔμελε,—92,21. τοῦ πράγματος, περὶ οὗ—94,42. παραίφασις—95,24. νων τὸ δὲ τῶν θεαινῶν—95,30. ἔτσι θὰ εἶναι ἀρεστὸν εἰς ἐμέ, ἔτσι θὰ μ' ἀρέσκει,—97,30. ἀλεξάνεμος,—97,34. (γέγαχα)—97,36. (μέμαχα)—115,31. ἡ χρυσηὶς —122,5. πανσυδῆ—122,28. ρακτηριστικὸν—122,39. δοῦλοι—122,41. μὲ ἀκούρευτα—122,42. πτον δὲ—122,43. θους διὰ τινα—125,12. εἶχε καὶ—126,9. ἐπιτετράφαται—126,28 καὶ 29, ἐπιρρηματικῶς καίμενον τοῦ ἀγχιςτος —141,10 ἐλέγχε' —143,8. Ἀχαιῶν. —143,38 ἐθεωροῦντο—145,8. ἀγοράων.—145,11. πολέπορθος—145,17. ἔπειτα—146,7. βροτοῖσιν,—146,35 ὥς τε γὰρ εἰ—ὥς—147,32 χουσα ἀμετάβ.—149,1. δαφινός,—150,2. λᾶν—152,2. ἄκρητοι—159,10. πάντα.—159,12. ἐίστης.—159,17. ἐγγυαλίζει.—161,27. λη.—165,12 μιγέωσιν—163,5. μέγ'—169,3 ἔποντο.—183,19 βωμόν,—184,7. ἄμα—184,15. ἄμα —200,13. τὴν—200,22. καινούργιον.—202,8. ὅαν σταφύλια ζε πυκνοὶ—204,5. τὰ πλοῖα—213,10. καθ' ὅλην —214,25 ἐν μὴ αἱ Ὀλυμπιάδες —214,26 ἀναφέρη—217,4. ἡγεμόνεσσιν—219,13. δηιοτής.

5110
€ 15

368
1605

ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕΚΔΟΤΟΥ

Δημοσθένους οἱ τρεῖς Ὀλυνθιακοὶ μετὰ σχολίων,
ὑπὸ Α. Ε. Καραπαναγιώτου. Τιμῶνται 1,50.

Ὁμήρου Ὀδύσσεια μετὰ σχολίων ὑπὸ **Κ. F. Ameis**
καὶ ἑρμηνείας ὑπὸ Α. Ε. Καραπαναγιώτου. Τεῦχος Α'.
περιέχον τὰ Α Β Γ Δ Ε Ζ. Τιμᾶται 3,60.

Ἡ Ὀμηρικὴ Γραμματικὴ J. La Roche τιμᾶται
75 λεπτῶν.

Ἐκάστη Ῥαψῳδία τῆς Ἰλιάδος τιμᾶται δραχμῆς.

Διεύθυνσις: Α. Ε. Καραπαναγιώτην. Ἀθήνας. Ὁδὸς
Μασσαλίας ἀριθ. 16, Καπλανῶν ἀριθ. 5.